

31740

వ త్రి ది న ము వ క టి ం వ ర బ డు ను
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 28-వ తేది గురువారము } No. 28
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామసంవత్సర షైత్రమాస బహుళ ద్వాదశి. } సంచిక ౨౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెంటుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంతవివంతిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
శేక
249, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ది మద్రాసు అందు సదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంక్లండు లో ఇంకా వ్యాపారము చేయు బడినది)

నోటీసు

1927 సం॥ 1 వ తారీఖునుండి గుంటూరు చిన్న గంజాం స్టేషనులకు మధ్యపోవుచున్న బండ్ల
రాకపోకలందు ఈ దిగువ తెలుపబడిన మార్పులుండును

నెం 187 రు ప్యాసంజరు	తెనాలినుండి బయలుదేరుట	పగలు గం 9-5	ని గుంటూరు చేరుట	పగలు గం 10-0	ని
నెం 189 రు ప్యాసంజరు	"	"	"	"	11-35 ని
నెం 143 రు ప్యాసంజరు	"	మధ్యాహ్నము 1-10	"	మధ్యాహ్నము	2-5
నెం 147 రు ప్యాసంజరు	"	సాయంత్రము 4-35	"	సాయంత్రము	5-45
నెం 138 రు ప్యాసంజరు	గుంటూరునుండి	పగలు 10-55	తెనాలి చేరుట	పగలు	11-58
నెం 156 రు	"	"	"	"	2-27
"	తెనాలినుండి	"	"	"	5-5

ప్రస్తుతము గుంటూరునుండి తెనాలికి పగలు 11-40 కు పోవుచున్న నెం 140 రు బండి రద్దుచేయబడును.

2. ప్రస్తుతము పెరంబూరునుండి ఉదయం 7 గం 15 ని బయలుదేరుచున్న నెం 2 68 రు లోకల్ జంపి యొకమునుపు
విల్లివాకమునుండి ఉదయం 7 గం 15 నిమిషములకు బయలుదేరి బీచ్ స్టేషను 7 గం 46 నిమిషములకు చేరును.

3. క్రొత్తలోకలు నెం 2 43 రు మద్రాసు బీచ్ నుండి ఉదయం 7 గం 52 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము
7 గం 58 నిమిషము చేరును

4. మద్రాసు బీచ్ రాయపురము స్టేషనులకు మధ్యపోవుచున్న నెం 68. 43 రుల బండ్లు ఆదివారమునాడు పోవు.

ఆటంక వరచుటకు దురుపుట

ఒకసారి } ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి } దీని
దీనిని } లోకామయహరకస్తూరిమాత్రలు } నిజమును
జెప్పయోగించి } గ్రహింపుడు.

Regd TradeMark అమృతాంజనము పేరుగల, కస్తూరి కుంకుమపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి కాస్తూరిక్రమగా తయారుచేయబడినది.

సాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలుబు, దగ్గు, అజీర్ణము, పిల్లలపడికము, ప్రక్కట ఈడ్పు, అజీర్ణ
శబ్ద, కడుపుబ్బరము, బుహినక, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము, అజీర్ణచే గలుగు కడుపుబ్బరము మొదలగు
అనువాటికి ఎంతయును పనికింది. అనుపాన పత్రముకూడ పంపబడును. కాల, దేశ, లింగ వ్యాధియు భేదము
లేక అనేక సం॥ రములనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతాంజనమునెట్టిది.
250-300 మాత్రలుగల బుడి 1 కి ధర 0 4 0, పొట్టుఖర్చు 0 4 0, పొట్టుఖర్చుతో సహా 6 కి రు 1 3 0,
12 కి 2 18 0, 25 కి రు 5 8 0.

ముఖ్యగమనింపు:—మా కస్తూరి మాత్రలవలన గలుగుచున్న అమృతాంజనము సుగుణములు
బహుమందు అనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలు విక్రయించబడుచున్నవి
తెలిసికొనుటకు మా వర్తక గుణుకుమచూచి తీయుడు. ప్రతివారలోను ప్రతి గుణుకుమచూచి తీయుడు
చివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, బ్రాహ్మికులు,
శ్రీ సీతారాఘవదేవరాయ శాస్త్రిగారు.

WANTED

3168

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE.

DELHI.

మంచు గడ్డ

పాను ఒక అణా మాడు వైసలు. పెద్ద అడ్డరుకు తెగిన
డిస్కార్డులు యివ్వబడును. ఏకైకము కావలయును.

శింగము శెట్టి వెంకటరాజుగారు,

నర్సాపురము, పడమటి గోదావరిజిల్లా.

కావలెను

మా 'ప్యాఫ్' కుట్టు మిషనుల విక్రయించు
టకు చెన్నరాజధానియందు దంతటను ఏజంట్లు. కా
వలెను. ప్రస్తుత ముమ్మలడువానికన్నిటికంటెను
చాలా మేలైనవి, దృఢమైనవి. వివరములకు వ్రా
యుడు.
బెల్ అందు కో (లిమిటెడ్)
1/186 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

కావలెను

కట్టపడి, సామర్థ్యముతో పనిచేయునట్టి ఏజం
ట్లు ఉత్తరవర్కారులం దన్ని భాగములందును ఇం
డియాయందు మిక్కిలి అభివృద్ధిదశలోనున్న భీమా
కంపెనీయైన ది బెనరత్ అస్సూరీయస్
సొసైటీ లిమిటెడ్ కు కావలెను.

సరియైనవారికి గొప్ప వరుమానముగలదు

Apply to:—

S. Kabboor Esq B. A F. S. Assistant Managar (Overseer) ఆధికారిలు
BANGALORE (అంధ్ర)

ప్రశ్న

598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. భర్తలు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275

హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

సువర్ణ సుందరము

పవామేహములకు ౧౦ శిబి. క్లి. శే|| కటూరి

గుండ్రాశ్రమము గారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి పవామేహములకును గురుకును. ఇకాశ్రమము అనవసరము. 50 నిమిషము ౯/౧౦ నిమిషము మందుతో పంపవలెను. 2126

ఆంధ్రసాయనశాల, ముక్కాపా, కృష్ణా

పుట్టుచెముడును కుదిర్చెదము.

వివరములకు 1 అకాబిశ్యంపవలెను.

యామవరం అగస్త్యేశ్వరరావు, హెచ్. సి. అండు పీస్ డిస్పెన్సరీ, బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా.)

ఆయుర్వేదాపధర్తాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 3-0-0

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ వల్ల రు. 2, భస్మకాశిక రు. 1 (2046) చార్జ్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

గజ్జికెలము

నెల వట్టి 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-9-0 ఈ కెలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలము, జిల మొదలగునవి వశించును. తప్పక పనిజేయును. అన్న తొణగదా డిప్. మదరాసు లెక బాంకాయి

ఆంధ్రనటప్రకాశిక నిర్ణేతలగు

బ్ర|| పసుమర్తి యజ్ఞనారాయణశాస్త్రిగారి

“సావిత్రి” (6 అంకముల నాటకము)

కలరు 1-0-0 మాత్రము. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. వర్తకుల ప్రత్యేకధరణ ప్రాసీ తెలుగుకొనవచ్చును. 3559

కార్యదర్శి, విద్యార్థిస్థానసభ, బుందరు.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆనందముగా నుండుట

యేగాక అశ్మము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్న బిడ్డ గుణము, కలరా, ప్లేగ్ సాదలగు అనేకమగు వ్యాధులను హరించుటయేగాక బలమును, జీర్ణ శక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు నరప్రసాదము. ప్రతి గృహ మందుండవలెనది 3857

250 మాత్రల సీసా 0 4 0

12 సీసాలు 2 8 0

వి. పి. చార్జి ఎన్నటికైనా 0 6 0

పి. సి. ఏ. అంకు కో. ఆయుర్వేదసమాజం,

పెరిచేపి - నెల్లూరు జిల్లా.

హిందూస్థాన్ కో ఆపరేటివ్

ఇన్సూరెన్స్ సొసైటీ (లిమిటెడ్)

స్థాపితము 1907: హెడ్ ఆఫీసు:—కలకత్తా

కేవలము హైదరాబాదుచేనే నడుపబడు జీవితముల భీమా ఆఫీసు.

భీమా చేయబడిన మొత్తము రు 2,00,00,000

రాబడి రు 75,00,000

భీమా నిధి రు 60,00,000

రాజధానియందంతయు ప్రచారకులు కావలె

ను. విశదములకు క్రిందివారికి వ్రాయును.

3543 పి. రంగస్వామయ్యంగారు

పులవర్తి సూర్యనారాయణరావు

మానేజరు పోస్టుబాక్సు 223 మద్రాసు.

వారి, కృష్ణాజిల్లాల ప్రతినిధి, కాకినాడ

విల్లివాకం హత్య విచారణ ముగించుచుట

ప్రాసిక్యూషనువారి వాదన

చంగల్పట్టు సెషన్సుకోర్టు

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

చంగల్పట్టు, ఏప్రిల్ 27:—చంగల్పట్టు సెషన్సు కోర్టులో విచారించబడుచున్న విల్లివాకం హత్యకేసులో ప్రాసిక్యూషన్ వారి వాదన ప్రారంభింపబడెను. ఉదయము 11-20 గంటలనుండి సాయంకాలము 5 గంటలు కోర్టువారు లేదు వరకు పట్టు ప్రాసిక్యూటరుగారే వాదన గావించుచుండిరి. రేపటిదినము మరియొక ఆరగంటలో తమ వాదన ముగింపగల మనిరి

పట్టు ప్రాసిక్యూటరువాదన

పట్టు ప్రాసిక్యూటరువారు తమిళ భాషలో ఆసెనరుల నుద్దేశించి మాట్లాడిరి.

ఆదినారాయణరావు 1926 డిసెంబరు మాసములో డాక్టరు. యు. యల్. నారాయణరావు సంతకమును పోస్టేజీ మోహతాకంపెనీయందు శ్రీకృష్ణస్వరూప విషమునుగొనినట్లు సరి సేరమాగోపింపబడినది. సుబ్బారావు నెల్లూరువెల్లి సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను మోసముజేసి తీసికొనినట్లు చెప్పెను. ఇందు తులశస్వతి ఆదినారాయణగూడ పోస్టేజీయందుండిరి సేరము గలదు. డిసెంబరు 11వ తేదీ సుబ్బారావు తులశమ్మలు రాజేశ్వరులను పట్టులను విషమిచ్చి చంపినందులకును, వీరికి మద్దతు జేసినందుల కాదినారాయణపై సేరమును, 12 వ తేదీ వెంకటకృష్ణయ్య ను విషమిచ్చి చంపినందులకు 1, 3 మద్దతులపైనను, ఈసేరము నందు తోడ్పడినందులకు ఆదినారాయణపైనను, హత్యవిషయము తెలిసియు దాపరికము జేసినందు తులసమ్మపై మరియొక సేరమును మోపబడినది.

కావున ఇంతవరకు విచారించిన సాక్ష్యమునెల్ల బాగుగ గమనించి ముద్దయి దోషులో నిర్దోషుగా సమగ్రముగ విచారించి నిష్పక్షపాతమునందీర్చే దైవసాక్షిగ మియ్యభిప్రాయమును తెలుపగోరెనను అని ఆసెనరుల నుద్దేశించి పట్టు.

2వ మద్దయిభార్య కావమ్మ సాక్షిగ విచారించబడినది కామమ్మ నెల్లూరుతీసుకొనినట్లులో కొన్ని కాగితములు, పుస్తకములు లభించినవియు, అందొక చీటి నెల్లూరు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుకు పంపబడినవియు సాక్ష్యములో చెప్పబడెను. ఈ చీటి డిసెంబరు 6 వ తేదీ సుబ్బారావు ఆదినారాయణకు వ్రాయబడినది మేము (ప్రాసిక్యూషను) చెప్పుచున్నాము. సుందరరామయ్యగారును, క్రిష్ణారావుగారును సుబ్బారావు సంతకమునుగర్హించిరి. ఆసంతకము తన సంతకమువలె కన్నట్టి నను తాను జేసినసంతకముగాదని సుబ్బారావు తన వాఖ్యానములోచెప్పెను. 1 వ మద్దయి 2 వ మద్దయికి 12, 13 వ తేనులందు సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను తన స్వంతభాగ్యతవై ననే తెచ్చియుంటినిని వ్రాసినయు త్రమముల తానే వ్రాసినని మద్దయి అంగీకరించెను. ఆయుత్రమముగల సంతకముతో పోల్చి పరీక్షించిన ఈ చీటియందలి వ్రాతమును ఆ ఉత్తరముల లోనిపదములకును సామ్య మెంతయో గలదని స్పష్టమగుచున్నది. “హా ను” అను పదము మాడు ఉత్తరము లందుగలదు. ఆపదము ఒకే పోలికనున్నది. “You” అను పదములో “Y” అను అక్షరముమాడు ఉత్తరములందును ఒకేరీతినున్నది. అచీటి సుబ్బారావు వ్రాసెనని మీరు నమ్మినచో అందేమిగలదో విచారించుము. “నే నీ కార్యము ముగియవరకు ఇల్లువిడచివచ్చుటకు వీలులేదు.” కావున నీవు రావలెను” అని సుబ్బారావు ఆదినారాయణకు 6-వ తేదీ వ్రాసెను. ఆ “కార్యము” మంచిదైనను చెడ్డదైనను చెడవ మద్దయి ఆదినారాయణకు తెలిసియుండవలెను. కార్యమేమియో తెలుపక రహస్యముగ నుంచబడెను. ఆదినముననే వెంకటకృష్ణయ్య, భారతమ్మలను పూజకు పిలిచినట్లు సాక్ష్యముగలదు.

తనతల్లి విల్లివాకం వచ్చుటకు మాడు నాలుగు దినముల కుముందు తనభర్త (ఆదినారాయణ) తన తాలిబాట్టును తీసుక వెళ్లెనని కామమ్మ సాక్ష్యముచెప్పెను. ఆదినముననే (7-వ తేదీ) ముద్దయిలు పట్టుముతీసుక వెల్లి (చెంగల్రాయచేవోవద్ద కాపు నేటి) వేదాచల వెట్టివద్ద అమ్మనట్లు వేదాచల వెట్టి లెక్కలను చూపించెను ఆతాళివిషయము తనతల్లి తన్నడిగినట్లును, తా

నందుకు సమాధానమిచ్చుచు చెప్పనట్లును కామమ్మ సాక్ష్యము లోచెప్పెను. 12వ తేదీ తిరిగి తిరువెంకటసామి క్రికిడమ్మ ఇచ్చి తాళిబాట్టు చేయింపవలసినదిగ 2వ ముద్దయి గోరినట్లును తిరువెంకటసామి ఆతాళిబాట్టును చేయించి యిచ్చినట్లును సాక్ష్యము జెప్పియుండెను.

విషపు సీసాను గొనుట

టంకతాలపీధిలోనున్న డాక్టరు యు. యల్. నారాయణరావు అనువారి పేరు అచ్చువేయబడిన తెలుగుకాగితము నుపయోగించి 2వ ముద్దయి మోహతాకంపెనీలో ఒకడోమ్మ విషమును రు 3-4-0 లకు కొనియుండెనని ప్రాసిక్యూషన్ వారి వాదము. 18 సం॥ లకుపైవ వయస్సుగలవారును తనకు దెలిసిన వారు గాని లేదా డాక్టరుములమునగాని వచ్చిననే అట్టివారి కి విషము అమ్మెననుని శ్రీకిషన్ సాక్ష్యముసంగియుండెను. డాక్టరు, యు. యల్. నారాయణరావుపేరు తెలుగుపేరుపై ముద్రింపబడినందున దానినిమాది సంతకమునుపరీక్షింపకయే విషముమ్మితిమరి చెప్పియుండిరి. డాక్టరు నారాయణరావుపేరుగల తెలుగుపేరులు ఇతరులకు లభించుట, ధుర్బలముగా దని డాక్టరు సాక్ష్యము నందు చెప్పియుండెను. 2 వ ముద్దయి తన తన కుమారుడగు రాఘవయ్యగారికిని కృష్ణారావునకును వ్రాసిన ఉత్తరములను విషమునై వ్రాసిన ఉత్తరములోని వ్రాతయున్న ఒకరు వ్రాసినదేయని డిల్లీయందలి దస్తూరిపరీక్షించు అధికారి తనయభిప్రాయమును తెలియజేసెను. అనేకవిధముల ఈ చేవ్రాలు పోక గలిగియున్నట్లు ఒకరే వ్రాసినట్లును దస్తూరి పరీక్షాధికారి వ్రాసియుండెను. ఇంతమాత్రమేగాదు. 2 ముద్దయి దస్తూరిని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములములమున బాగుగ ఎరంగదగి యున్న మామయ్యకు సుందరరామయ్యగారును కృష్ణారావుమొకలగువా రెల్లరు దస్తూరి ఆదినారాయణదేయని గుర్తించిరి. సుబ్బారావు ఇంటిలో స్నానపుగదినుండి విషపుసీసా పోలీసువారికి 1 మద్దయిచే యివ్వబడినట్లు సాక్ష్యము గలదు.

8 తేదీ సుబ్బారావు పట్టు వెంకటకృష్ణయ్య గారి మతులున్న చీటికి వెల్లి ఆదినారాయణతో సమాధానముచేసికొనవలసినదని వారితో జేప్పినట్లు చంద్రమతిసాక్ష్యము కలదు. మరుసటిదినమే సుబ్బారావు నెల్లూరువెల్లి సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులనుతనతో తీసికొనినట్లు చెప్పెను. కాని మద్దయి మొన్న తనవాఖ్యాలములో నెల్లూరు తన మాతురుమమునకై వెల్లి దారిలో సుందరరామయ్య కనుపించగ వారితో మాట్లాడి ఇంటికి వెల్లివచ్చును సుబ్బమ్మ తనవెంట విల్లివాకం వచ్చెనని చెప్పెను. కాని 1-వ ముద్దయి సెంటియం పోలీసువారివద్ద ఇచ్చిన వాఖ్యాలములో ఆదినారాయణకును ఆతని భార్యకును గల కొన్ని చిక్కులవలన వానిని పరిష్కరించుటకై నేను నెల్లూరు వెల్లి సుబ్బమ్మను తీసుకొనివచ్చితినిని వ్రాసియుండెను. సుబ్బారావు నెల్లూరువెల్లి సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను, వైమాటలుజేప్పి తీసుకొనివచ్చినట్లు నల్లరు సాక్ష్యము గలదు.

10-వ తేదీ శుక్రవారము సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులు 1-వ ముద్దయియింట భుజించినవిషయము ముద్దయితే ఒప్పుకొనిరి. 11-వ తేదీ సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులు కామమ్మతోబాటు ఆదినారాయణ ఇంటికివెల్లిరి. తన అత్త కాళిగారియిచ్చిన 2-వ ముద్దయిజేప్పెను. ఆదినము సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులు 1-వ ముద్దయియింటిలో భుజించి రి గంటలకు తిరిగి ఆదినారాయణ ఇంటికి వెల్లి రని రంగమ్మ, కామమ్మ, ఆదినారాయణ ము వురు ను అంగీకరించిరి జానకమ్మ భారతమ్మలుగూడ దీనిని బలపరచుచున్నార సాయంకాలమందు తనతల్లిని చెల్లెలిని సుబ్బారావు ఇంటిలో విడవబెట్టితినిని కామమ్మచెప్పెను. దాదాపు ఆసమయముందే సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను 1 వ ముద్దయి యింట్లో చూచినట్లు యిల్లు ఊడ్చెడి లక్ష్మీగూడ చెప్పెను ఆరాత్రి 7-80 గంటలకు వెంకటరమాయ్య సుబ్బారావుఇంటికి వెల్లి సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను బోజనమునకు పిలచెనుగాని ఆరాత్రి వెళ్లేలేదు అటు తరువాత రంగమ్మ తప్ప మరియొకసాక్షి లేదు. ఆరాత్రి సుబ్బ

మృత్యువెంటరమయ్య ఇంటికివెళ్లి భోజనము చేసివచ్చి తన యింట నుండి నిడురించెనని 1 వ ముద్దయి తన వాఙ్మూలములో చెప్పెను. భారతమృత్యు, వెంటరమయ్య, రంగమ్మ సాక్ష్యములను నమ్ముచున్నారా? లేక 1 వ ముద్దయి వాఙ్మూలము నమ్ముచున్నారా? ఒకవేళ సుబ్బమ్మ వెంటరమయ్య ఇంటిలో భుజించి ఆచ్చట భోజనము చేసిన కలువబడి మరణించినచో రాజేశ్వరి గూడ మరణించుట ఎట్లు సంభవించును? మరియు సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరి కలసి కడుపులు పరీక్షింపగ “స్క్రిక్ నైను” విషప్రయోగముకన్పించెను. ఇట్లు సంభవమున? కావున తల్లిమాతకు డిరువురును ఒకచోటనే భుజించియుండవలెను. అందువలన రాజేశ్వరిమాత్రమే మాయంటిలో భోజనముచేసినది, సుబ్బమ్మ వెంటరమయ్య ఇంటిలో భుజించినదని 1 వ ముద్దయి సుబ్బారావుచెప్పట అసత్యముగావలెను. ఆరాత్రికి పివస సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరిలను విల్లివాకములో గాని పురింకొక చోటగాని ఎవరుగాని చూచినట్లు రుజువులేదు.

12 వ తేదీ ఉదయము కానుమ్మ సుబ్బారావు ఇంటికి వెళ్లి తన తల్లిచెల్లెండ విషయ ముగగ తాను నారిన పట్టామనందు విడచివెట్టివచ్చిననియు మధ్యాహ్నము తిరిగి విల్లివాకంబుచెప్పినదియు 1 వ ముద్దయి చెప్పినట్లు కానుమ్మ చెప్పియున్నది. పిదప కానుమ్మ ఆదినము చెందుమాడుమారులు తన తల్లి చెల్లెండకొరకై సుబ్బారావుఇంటికి వెళ్లెను. కాని వారు రాకుండిరి. వెంటరమయ్య 12 గంటలవరకు చూచెను గాని సుబ్బమ్మ తిరిగిరాలేదని చెప్పెను. అదినారాయణరావు కానుమ్మ ఇరువురు గంటలకు పట్టమువెళ్లి సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరిలకొరకై వెంట్రుంట్రేవను, దిశావతారము మొదలగు తావులను చూచినప్పటి మని ఆదినారాయణ, కానుమ్మ డిరువురు అంగీకరించిరి. వెంటరమయ్య చంద్రమతులు హైకోర్టు బెండ్లికొరకై వెంట్రావన్ గారి యింటునివసించుచుండిరి. వెంటరమయ్య చంద్రమతులను చూచుటకై ఆదినము ఎవ్వరుగాని తన యింటికిరాలేదని వెంట్రావన్ గారు సాక్ష్యమిచ్చిరి. వారి సాక్ష్యమును నమ్ముకుండుట కెట్టికారణములేదు. ఇట్టిసందర్భములో సుబ్బారావు ఏమి చెప్పుచున్నాడు? ఆదినము 12 గంటలకు సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరిలు తిరిగి తనయింటికివచ్చిరని వాఙ్మూలములో చెప్పెను. ఇయ్యది నమ్ముతినది గాదు.

చంద్రమతి, వెంటరమయ్యలు విల్లివాకంలో కనుపించినపుడు కానుమ్మ తన తల్లిచెల్లెండ విషయమునారిని అడుగలేదు. అని ఆమెయే చెప్పినది. తల్లిచెల్లెండ విషయమునగూర్చి ఆలంకారపదముననుసరించి వెంటరమయ్య చంద్రమతులను చూచుటలేదనే వారి నడిగినగుండుట స్వాభావికము. ఒకవేళ కానుమ్మ చెప్పినది నిజమైనను, కానుమ్మ, ఇంతమాత్రముచే కానుమ్మ చెప్పిన సాక్ష్యమంతయు అబద్ధమనరా? 11 వ తేదీ సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరిలు 1 వ ముద్దయి యింటిలో నిడురించిన విషయమును ఎల్లరును అంగీకరించిరి. 12 వ తేదీ వాచకొడకువెళ్లిరి. అనువిషయములో మాత్రము భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. కాని సుబ్బారావుతప్ప మరెవరుగాని ఆదినమును సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరిలను చూచినట్లు చెప్పటలేదు.

ఆదినారాయణరాత్రి చంద్రమతి వెంటరమయ్య, సుబ్బమ్మ తనతండ్రి గారల కలసి భుజించి రని

రంగమ్మ క్రాసు పరీక్షలో చెప్పెను గాని తిరిగి కోర్టు వారు అడిగిన ప్రశ్నలను సమాధాన మిచ్చుచు సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరిలు ఆరాత్రి తన యింటిలో భుజించుటమాడలేదని మరలచెప్పెను. ఇక ఆదినమున రంగమ్మ తప్ప చంద్రమతి సాక్ష్యముగలదు. వెంటరమయ్య తాను (చంద్రమతి) మాత్రమే భుజించినదియు సుబ్బారావు తరువాతభుజించెదని చెప్పెననియు చంద్రమతి చెప్పుచున్నది. రంగమ్మగూడ వెంటరమయ్య చంద్రమతులు భుజించుచుండ తనతండ్రి (సుబ్బారావు) సామాన్యతెచ్చుటకు వెళ్లియుండెననియు చెప్పినది. కాని రాజేశ్వరి తనమాతకు రంగమ్మలు ముందు భుజించినదియు తాను వెంటరమయ్య కలసి భుజించినదియు పిమ్మట తనభార్య తులశమ్మ చంద్రమతి కలసి భుజించినదియు 1 వ ముద్దయి సుబ్బారావు చెప్పెను. సుబ్బమ్మ ఆనాడు భోజనము చేయనేలేదనియు చారు అన్నమైనను పుచ్చుకొను మని కోరి చంద్రమతిచేత చారు ఇప్పించితిమనియు సుబ్బారావు తన వాఙ్మూలములో చెప్పెను. ఇట్లుచే నచో చంద్రమతి సాక్షిగ విచారించబడునపుడు క్రాసుపరీక్షలో ఈ విషయమై ఒక్కపళ్ళయైనను అడుగకుండుటకు కారణమేమి? అందువలన వాఙ్మూలములో చెప్పిన విషయము సత్యముగాదనియు పిమ్మట గావించిన కల్పితమే యనియు స్పష్టమగుచున్నది.

వెంటరమయ్య మరణించినందున ఇంటిలో శవమునుమాచి భీతిచెంది సుబ్బమ్మ తన యింటినుండి వెంటరమయ్య ఇంటికి వెళ్లెనని 1 వ ముద్దయి చెప్పెను. అది నిజమేయైనచో వెంటరమయ్యను గాని భారతమృత్యును గాని మియింటికి సుబ్బమ్మ నిడురించుటకై వచ్చియుండలేదా అని అడిగియుండవలసినది కాని అట్లు అడుగలేదు. అందుచే ముద్దయి వాఙ్మూలము విశ్వసనీయము గాదు. అదిగాక శవము యింటిలో నున్నందున పసిపిల్లయగు రాజేశ్వరిని వేరొక యింటికి గొంపోవలసినదిగ సుబ్బమ్మచెప్పట సహజముగాని నలుగురైనగురు బిడ్డల గని చాల వయస్సుమీరిన సుబ్బమ్మ యింట శవమును గాంచి భయపడి మరొకరి యింటికి వెళ్లెననుట అసహజముగ గన్పట్టును.

సుందరరామయ్యకు సుబ్బారావు వ్రాసిన ఉత్తరములలో సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరిలను నెల్లూరు పంపెదనని వ్రాసియుండెను. మరియు ఆదినారాయణుని 12 తేదీ ఒక ఉత్తరమును 18 తేదీ మరియొక ఉత్తరమును సుబ్బారావు వ్రాసియుండెను. అందు మొదటి ఉత్తరములో ఆదినారాయణరావుకు తెలియకుండనే సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరిలను తీసుకొనివచ్చితిమని సుబ్బారావు వ్రాసియుండెను 18 తేదీ వ్రాసిన ఉత్తరములో “నేటి ఉదయము మిఠిత్ర (సుబ్బమ్మ) రాజేశ్వరిలు తిరిగి నాయంటికి వచ్చిరి. రాత్రికి నెల్లూరు పంపుచున్నాను” అని వ్రాసియున్నట్లు 1, 2 ముద్దయి డిరువురు అంగీకరించుచు నేయున్నారు. అది నిజమనినప్పటికి 12-వ తేదీ వెంటరమయ్య యింటికివెళ్లి సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరిలు తిరిగి తనయింటికి వచ్చిరని తెల్పుట సర్వాబద్ధముగావలెను. సుబ్బమ్మ 12-వ తేదీ ఆదినారాయణ ఇంటికివచ్చి కాఫీగావించుచున్నది. సాయంత్రము అట్లునకు తలంటి నీళ్లుపోసెను. అట్టితేటి సుబ్బారావుకు

“నాఉత్తమ ఎందుకు నెల్లూరునుండి తీసికొనివచ్చితిని?” అని వ్రాయుటకు కారణములేదు. మరియు 18-వ తేదీ వెంటరమయ్య తనమును స్వకానమునకు 1, 2 ముద్దయిలు ఇరువురు గొంపోయిరి. అప్పుడు ఇరువురుగలసి మాట్లాడియుండవచ్చునుగాదా! ఈఉత్తరప్రత్యుత్తరముల కెట్టి హేతువుగాని అనవరముగాని లేదు. సుబ్బారావుకంటె ఆదినారాయణరావు యుక్తిగలవాడు. అందుచే తనపైసేరమును తొలగజేసికొనుటకై ఉత్తరములను 1-వ ముద్దయిచే జబాబులను సృజింపజేసెను.

డిసెంబరు 12 వ తేదీ ఆదినారాయణ చెంచముద్దయి నగలను వేదాచల కెట్టికి అమ్మివట్టు వేదాచలకెట్టి తన లెక్క పుస్తకములో స్పష్టముగ పద్యవ్రాసియుండెను. అదినమే నగలమ్మపైకెము గైకొనినట్లు టి. వి. వేంకటరావు (తిరువల్లూరు) అనువారి పేరిట 2 వ ముద్దయి రసీదు వ్రాసియిచ్చినట్లు వేదాచలకెట్టిసాక్ష్యములో చెప్పెను ఆ రసీదులో చేసినసంతకముందగు “Rao” (రావు) అనుపదమునకును, 2 వ ముద్దయి వ్రాసిన ఇతరజాబులలోని సంతకములకును సామ్య మెంతయో గలదు. ఆయుత్తరములోను, 2 వ ముద్దయి వ్రాసిన ఇతరఉత్తరములలోగూడ డిసెంబరు మాసమునకు (12) అను మామూలు అంకవేయుటకు బదులు (XII) అనురోమును అంకెలను వేసియుండెను. తనవైబాధ్యత లేకుండ తప్పించుకొను నుద్దేశముతో కావలెనని ఇంకొకరి పేరుబెట్టి వ్రాసిన ఉత్తరమును తన దస్తూరిగ గుర్తీంపకుండునట్లు చాల జాగ్రత్త వ్రాయెను. అందువలన అందు ఏమో ఒకటి రెండు పదములను ఆధారముగ గైకొని రుజువుజేయువీలగును. మరియు తిరువల్లూరులో టి. వి. వెంకటరావు అనువారు లేనేలేరు. తిరువల్లూరులో సన్నిధిపిఠి ఒక్కటి మాత్రమేకలదు. ఆపి ధినేగాక ఊరంతయు పోలీసువారు పరీక్షించిరి. కాని వెంకటరావు అనువారు లేరు అనిరి.

కోర్టువారంతట ఫలాహారములకై లేచిరి.

ఫలాహారాంతరము

తిరువల్లిక్కేణియందు ఒకానొక నగల దుకాణములో కృష్ణరావు అను గుహస్తావధ 2 వ ముద్దయి ఆదినారాయణరావు డిసెంబరు 12 వ తేదీ కమ్మలు రు 15 లకు అమ్మి రు 10 లకు ఉంగరము కొనినట్లు కృష్ణరావు సాక్ష్యముగలదు. క్రాసుపరీక్షవలన కమ్మలు మదునబెట్టుబడెనని రుజువు చేయబడెనని చెప్పబడెనది. కమ్మలు మదునబెట్టినను లేక అమ్మినను కమ్మలు కృష్ణరావున కెట్లు జేరెనను విషయమే ప్రాసిక్యూషనువారికి ముఖ్యము.

“యింటి అద్దె”

నవంబరు మాసము 5 వ తేదీకి విల్లివాకములో తన ఇంటి యజమానికి రు 65 లు బాకీయని 2 వ ముద్దయి ఆదినారాయణ వ్రాసిన ఉత్తరమువలననే స్పష్టమగుచున్నది. అందువలన డిసెంబరు 5 వ తేదీకి రు 65 లు మాత్రమే గాక ఇంకను రు 20 లు 2 వ ముద్దయి బాకీయుండెను. ఆకారణమున రు 65 లకు బాండు వ్రాసియిచ్చి రు 20 లు రొక్కమును యింటి యజమాని తిరువెంకటసామికి ఇచ్చినట్లు సాక్ష్యముగలదు. కాని రు 20 ల రొక్కమును తానివ్వ నేలేదనియు, తిరువెంకటసామి 12 వ తేదీ ఉదయమే తన

HIMALAYA ICE FACTORY.

మంచుగడ్డప్యాక్టరీ

బెజవాడ గవర్నరుపేటలో బందరు కాలువ యొద్దను గూడూరి లక్ష్మణరావుగారి ఆనరణలో

నూతనముగా స్థాపించబడి అనుదినము పని జరుగుచున్నది. శుభ్రమైన మంచుగడ్డ అతినరసముగా విక్రయింపబడును.

బయట గ్రామాదులకు మంచిప్యాకింగుతో అతిశీఘ్రముగా పంపబడును. రొఖమునకే అమ్మబడును గాని అరుపు ఇవ్వబడదు.

ప్యాకింగుకు వేరే చార్జి వలయువారు ధరలు మరతులు నిమిత్తము ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

మోటార్ అండ్ జనరల్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ,

మేనేజింగు ఏజెంట్లు, బెజవాడ.

యింటికివచ్చి మధ్యాహ్నమువరకు లెక్కలను సరిజాచుకొనుచుంటిమనియు, అది నారాయణ తన వాబ్బాల్ములో చెప్పెను. తిరువెంకటాచారి తాను ఉదయము విల్లివాకం రానేలేదని చెప్పెను. ముద్దయి చెప్పినది నిజమైనచో తిరువెంకటాచారి విచారంపటమవును మధ్యాహ్నమువరకు వారితో మాట్లాడిన విషయమెందుకు క్రాసుపరీక్షలో ప్రశ్నింపబడలేదు? కావున అయ్యది అసత్యమని నిరారణమగుచున్నది.

14 వ తేదీ వెంకటరమణయ్య సుందరరామయ్యకు "సుబ్బయ్య రాజేశ్వరులు కనుపించుట లేదు వెంటనే బయలుదేరి రావలెను" అని తంతి నివ్వలంచినపుడు అది నారాయణ స్త్రీ మనుకున్నట్లు ఆ తంతిని మార్చి "నెల్లూరు పంపబడినది సుబ్బయ్య రావు చెప్పినట్లు" అని వ్రాయవలసినదిగ వెంకటరమణయ్యతో చెప్పి అట్లు వ్రాసి వెంకటరమణయ్య సంతకమునుజేయించి తంతినంపెనని వెంకటరమణయ్య సాక్ష్యమువలన తెలిసెను.

కన్నయ్యనాయుడు కృష్ణయ్యకు సాక్ష్యమువలన 2 వ ముద్దయి మార్పడివద్ద కుదునట్టబడిన అచ్చమగుగలను తెచ్చుటకు 100 ల నోటునుమార్చి మార్పడికి చెల్లించి నగలను తెచ్చెనని విశేషమగుచున్నది. సుబ్బారావు, సుందరరామయ్య, కృష్ణరావులతో బాటు వెంటియం పోలీసుస్టేషనుకువెళ్లి ఫిర్యాదులనిసంగిరి. సుబ్బారావును ఫిర్యాదు వ్రాసి యివ్వవలసినదిగ కృష్ణరావును పోలీసువారు నిర్బంధపెట్టినది ముద్దయి చెప్పిరి. అట్లు జేయులేదని సుందరరామయ్య, కృష్ణరావులు చెప్పిరి. ఒకేసారి నిర్బంధపరచివేయని అంగీకరించినను ఫలానివిధముగ ఫిర్యాదును వ్రాయవలసినదిగ నిర్బంధించినమాత్రము ముద్దయి చెప్పలేదు. ఈ ఫిర్యాదులో సోమవారమునాడు సుబ్బయ్య, రాజేశ్వరులును నెంట్లబట్టెమనవద్ద నెల్లూరుపెట్టుటకై విడిపించిచ్చితిమని వ్రాసెను దీనినిబట్టి 18-వ తేదీ "నేటి ఉదయము నాయుంటికివచ్చెను" ని అది నారాయణుని వ్రాసిన ఉత్తరము అసత్యముగావలెను. కావున 12-వ తేదీగాని, 18-వ తేదీగాని సుబ్బయ్య, రాజేశ్వరులు తిరిగి తనయింటికి (సుబ్బారావు యింటికి) వచ్చుట సర్వాభవముని తేలుచున్నది.

సుబ్బయ్య రాజేశ్వరుల విషయమై సుబ్బారావుకు తప్ప మరెవ్వరికి తెలియజాలదు. 16 వ తేదీ 1 వ ముద్దయి తనంతానే ఎవరు కోరకయే మరియొక ఫిర్యాదును పోలీసువారి కిచ్చెను. అందు సుబ్బయ్య తన సోదరినవ్వకు దువ్వారకు బోయి యుండవచ్చును. కావున అచ్చటగూడ విచారంపలసినదని వ్రాసెను. వారయు "తన మాతండ్రిని జూచి సముద్రములో బడి ప్రాణములు బా నెదనని ఏడ్చుచుండగ "అది నారాయణ యింటిలో పరిశేయు లక్ష్మి అను మనిషి వికసెన గూడ 1 వ ముద్దయి ఆ ఫిర్యాదులో వ్రాసెను. అందుకుకారణ మేమన సుందరరామయ్య మొదలగువారు విల్లివాకంబుట్టు ముద్దయి కిష్టములేదు. అందుచేత ఇట్టి తప్పుకు సమాచారములు తెలిపి పోలీసువారు క్రమమున విచారాలు గావించుకుండుటకై పన్నిన పన్నాగముని ప్రాసిక్యూటర్ అభిప్రాయము.

అది నారాయణ కాసుమ్మ నెల్లూరు సుందరరామయ్య ఇంటికి చెల్లినపుడు సుందర రామయ్య అది నారాయణతో నీడై నా కనుమానముగలదని పంపివేసెను. దీనిని బట్టి సుందరరామయ్యకు మొదటినుండియు 2 వ ముద్దయిపై అవిశ్వాసము గలదిని తెలియవచ్చును.

22 వ తేదీ నెల్లూరు పోలీసువారివద్ద 1 వ ముద్దయి తన యింటివద్దలో సుబ్బయ్య రాజేశ్వరుల శవములను జూపినట్లును విషపునీచాను తీసియిచ్చినట్లును సాక్ష్యముగలదు. వెంగలనీరు నాయునును అదేమందిరి చెప్పెను. ఇదియంతయు అసత్యమనియు పోలీసువారు తనచేతులు కాల్చియు మరియు అనేకవిధముల బాధించి తన్నట్లు చెప్పమని నిర్బంధించినట్లు 1 వ ముద్దయి తన వాబ్బాల్ములో చెప్పెను. వేడికాఫీ చేతులపైబడగ కాలేనని ముద్దయి తనతో చెప్పినట్లు మాజిస్ట్రేటు చెప్పియుండెను. ఒకవేళ ముద్దయి జైవినవిషయమే నిశ్చయమని నమ్ముచో మాజిస్ట్రేటు తనయింటికివచ్చినపుడు శవములన్నట్టిఫలమును చూపించెనే గాని "నే నే మి ఎ గు ం గ ను. నన్ను పట్టావే ట ప మ గ చెప్ప వల సిన ద ని ఆ నే క విధముల బాధపెట్టి నిర్బంధించిరి." అని మాజిస్ట్రేటుతో ముద్దయి ఎందుకు చెప్పియుండరాదు? పోలీసువారిచర్యనుగూర్చి మాజిస్ట్రేటువద్ద చెప్పట కెట్టి అభ్యంతరము ఉండదుగదా? కాని అట్లేమియు చెప్పియుండలేదు.

25 వ తేదీ శనివారము క్రిస్మస్ పండుగ యగుటవలన శలవదినము. 23 వ తేదీ అదివారము శలవు. అందువలన విషపు క్షోధికారి కంపుటకు వీలుగాకపోయెను. కంపబడెను. సీసా మొదలు పోలీసువారి

కొనంగబడినప్పటినుండియు సీలుచేయబడియే యుండెను ఒక వేళ పోలీసువారు సీసాలో విషమునుజేసియుండిరని వాదించినచో సుబ్బయ్య రాజేశ్వరులకుదుపులలోనుండిన విషము "స్ట్రీక్ నైను" విషమని ఎట్లు తెలిసికొన సాధ్యమగును? రసాయన పరీక్షాధికారి శవముల పరీక్షించిన విమృటనేగదా "స్ట్రీక్ నైను" విషము ప్రయోగింపబడెనని తెలిసినది! మరియు 1 ముద్దయి చెప్పినట్లు సుబ్బయ్య వెంకటరమణయ్య ఇంటిలో భుజించెననియు రాజేశ్వరి తనయింటిలో భుజించెననియు నమ్మినచో ఇరువురికీరీరములందు ఒకేవిధముగ విషము (స్ట్రీక్ నైను) ఉండుట ఎట్లుతెలుసిండును? సుబ్బయ్య రాజేశ్వరుల కడుపులలో అన్నముజీర్ణమైయుండలేదని రసాయనపరీక్షోధకులు జెప్పియుండిరి. వరియన్నము సాధారణముగ రెండుగంటలలో జీర్ణమగును. అందుచే సుబ్బయ్య రాజేశ్వరులు భుజించినవిధపరెండుగంటలలోపుననే మరణించియుండవలెను. సుబ్బయ్య శవమును గుర్తించుటకు కృష్ణరావు ముఖ్యమగు ఒకగుర్తునుజెప్పెను. సుబ్బయ్యను బట్టతలగలదనియు సుబ్బారావు దొడ్డిలో దొరకిన స్త్రీ శవమునకును బట్టతలగలదనియు తెల్పెను. సుబ్బారావు ఇంటిబావిలో ఇతనిగలతో బాటు తాళము చెవియొకటి దొరికెను. సుందరరామయ్యగారి సాక్ష్యములో తనవద్దను తనభార్య సుబ్బయ్య వద్దను ఒకేపెట్టెకు రెండు తాళముచెవులుండెనని చెప్పి తనవద్దనున్న తాళముచెవిని జూపించిరి. బావిలో దొరికిన తాళము చెవియున్న సుందరరామయ్యగారి వద్దనున్న తాళము చెవియు ఒకే వెంటరు గలిగియుండెను. రెండును ఒకేమాదిరిగ నుండెను.

ఈ ముద్దయి రిటవురు సుబ్బయ్య రాజేశ్వరుల సేల చంపవలెనని సందేశముండవచ్చును? కాసుమ్మను వివాహముజేసినప్పటినుండియు అది నారాయణ భార్య నగలను తీసుకొనివెళ్లి అమ్ముచుండెను. సుబ్బయ్యకు ఈ కారణము వలన అట్లునిపై అయిష్టముండెను. ఇదియు నుకాక 2 వ ముద్దయి తనపై సుబ్బయ్య ఏదో ప్రయోగముజేసెనని మనస్తాపము గలిగియుండెను. అందుచే బహిరంగముగ అత్త, అల్లుడు ఎంత అన్యోన్యముగ మెలగుచున్నట్లు కన్పించినను మనస్సులో క్రోధమున్నట్లు కాసుమ్మగూడ చెప్పుచున్నది. అది నారాయణ వెంకట కృష్ణయ్య ఇరువురును మహాత్ములవారు గావనియు, చపల చిత్తులనియు సుబ్బయ్య అభిప్రాయము గలిగియుండెననిగూడ సాక్ష్యముగలదు.

వెంకటకృష్ణయ్య మరణమునుగూర్చి చంద్రమతి సాక్ష్యముమాత్రమేగలదు. వెంకటకృష్ణయ్య అది నారాయణ రావును గొప్ప మహాత్ములవారినిగ నమ్ముచుండెను. దివ్యజ్ఞాన సమాజ పురుషులు మహాత్ములవద్దనుంచి అనేక ఉత్తరములు వచ్చుచుండెను. అందొకానొక ఉత్తరములో అది నారాయణ రావుకై ఆర్థిముగగాని ఇతరసంబంధముగ చిక్కులనన్నిటిని భరింపవలసినదనియు, అప్పుతీసివైనను మరేవిధమునైన అది నారాయణకు వలసిన అవసరములన్నీటిని తీర్చవలసినదనియు వ్రాయబడియుండెను. నవంబరు 9-వ తేదీ వెంకటకృష్ణయ్య శ్రేణవాడ నుండి జనరాజదాసగారికి వ్రాసిన ఉత్తరములో మాత్రమే అది నారాయణ రావుచే తాను మోపగలవలసినవిధమును మహాత్ముల ఆజ్ఞలవలన తానెంతబాధలకు లోనయ్యెనో ఆ విషయముల నంతయు తెలియజేయుచు పట్టుకుకు ప్రాసిక్యూటరుగారు వెంకటకృష్ణయ్య అది నారాయణకై ఖర్చులపెట్టి ఎట్లు రుణములపాలై నదయు, అది నారాయణ చంద్రమతిచేత కోడండరామన్ భార్యవద్దను, ఇందిరాబాయివద్దను నగలను తెచ్చుని వ్రాసినట్లు చంద్రమతి చెప్పినసంగతిని, అచ్చయ్య నగలవిషయమై వెంకటకృష్ణయ్య అది నారాయణపై పోలీసువారికి ఫిర్యాదుచేయ బూనుటయును మొదలగు విషయములను వివరించిరి.

వెంకటకృష్ణయ్య మరణావస్థలోనుండి తనకేమైన విష ప్రయోగము జేసెననియు అడిగెను. చంద్రమతిగూడ సుబ్బారావును విషప్రయోగము జేసెననియును ప్రశ్నింపగ విషము వలన మరణించెనని జనులకు చెప్పినచో శవమును ముక్కముక్కలుగ ఖండింతురని చెప్పినందున తా నా విషయమును బయటపెట్టుటకు ఇష్టపడలేదని చంద్రమతి తనసాక్ష్యములో చెప్పెను. శవముపై ఎప్పుటకై వెంకట్రామన్ గారింటిలో తమగదియందు

న్న రెండుక్రొత్త వస్త్రములును తీసికొని రావలసినదిగ చంద్రమతి సుబ్బారావుకు జెప్పెను సుబ్బారావు చంద్రమతివద్ద తాళముచెవి తీసికొని వెంకటరామును యింటికివెళ్లి పెట్టెను తీసికొనివెళ్లెనని వెంకట్రామన్ గారు చెప్పుచున్నారు. సుబ్బారావు పెట్టెను గుడ్డలముట ను తీసికొని వచ్చి పెట్టెను అది నారాయణ ఇంటియందు విడచెనని కాసుమ్మ చెప్పుచున్నది. చంద్రమతి తాను వెంకట్రామన్ గారింటిలో తమగదికి వెళ్లి చూడగ పెట్టెకాన్పించలేదని సాక్ష్యమిచ్చెను.

చంద్రమతి వెంకటకృష్ణయ్య గతించినవెంటనే వెంకట కృష్ణయ్యగారి ముఖ్యబంధువుల కందరమును, ఇందిరాబాయికిని ఉత్తరములవలన ఈవార్తను తెలియజేసెను. విల్లివాకంబోనే మూడురోజులు ఉండెను. ఈ రాష్ట్రమును విడిచి వైదరాబాదు వెళ్లుటకు కారణము తనపైగల నేరమును తప్పుకొనుటకేయని క్రాసుపరీక్షలో ముద్దయిలతరపు నూచింపబడెను. అట్లు ఆమె నేరమురాలైనచో వెంకటకృష్ణయ్య బంధువుల కేం తెలియజేసియుండెను? ఒకవేళ చంద్రమతిపైగూడ నేరముమోసినచో ఆమె నేరమురాలైన కారణముచే ముద్దయిపై నేరము తప్పి పోగలదా? అని పల్కిరి.

అంతట కోర్టువారు నేటికి విచారణముగించిరి.

గుజరాతు విభజనము

వల్లభాయి దేశాయిగారి ఆక్షేపణలు
బొంబాయి, ఏప్రిలు 25:— బొంబాయి రాష్ట్రమునుండి గుజరాతును విడదీసి ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నేర్పరచవలయునను నూచనము ఆక్షేపించుచు వల్లభాయి దేశాయిగారు ప్రీ. ప్రెసుప్రతినిధితో ఇట్లు చెప్పిరి:— గుజరాతును బొంబాయి నుండి విడదీయుటను నే నెంతమాత్రము అంగీకరింపజాలను. ఇట్టి నూచనము సాంఘిక విభేదములను ప్రత్యేక రాష్ట్రీయ దురభిమానమును నృధిచేయుచుండును. రాష్ట్రములసంఖ్య తగ్గవలయును. కేంద్రశాసనసభ్యులసంఖ్య వారిమండలసీమ అధికారములు ఎక్కువచేయవలయును. ఈవిషయములనుగురించి జాతీయ నాయకులు ఆలోచించుట ఉచితము. కాని సాంఘిక విభేదములను సీరపరచునూనలు గావించుట సరికాదు. (ప్రీ ప్రెసు)

ఫిల్లి, ఏప్రిలు 27:— నెంట్ల రెవెన్యూ అక్కాం పెంటు జనరలు కాలాగారియింటి తెల్ల వారుజామున బండిపోలు జరిగెను. సామునుతన బండిపోట్లు దీపములతోవచ్చి 7 పెట్టెలను విలువగల దుస్తులను ఎత్తుకొనిపోయిరి. కాలాగారి మేనల్లుడు వారి నెదిరింపగా తీవ్రగాయములకు లోనయ్యెను. పోలీసువారిరప్పడు దగ్గరలేనందున ఫోనులోపిలువగా వచ్చిరి. యువకుని ఆసుపత్రికంపిరి. బండిపోట్లు కనుపడలేదు ఆసుపత్రిలో నాయకుడును ప్రాణాపసాన అవస్థయందున్నాడు. (ప్రీ ప్రెసు.)

బొంబాయి, ఏప్రిలు 27:— నేడు పాడ్మాజిత్ మోడలో బయలుదేరినవారిలో ఈమధ్య కత్తితో పొడువబడిన షేకుసాఫరుగారును పెన్న నునదిన లాహోరు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి సర్ సయ్యదు అబ్దుల్ రాఫ్ డంతులును నున్నారు. షేకుతాల్ పోవువారి నందరినిమూడు నగానందించిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

వెల స్వల్పము! ఫల వధికము!!

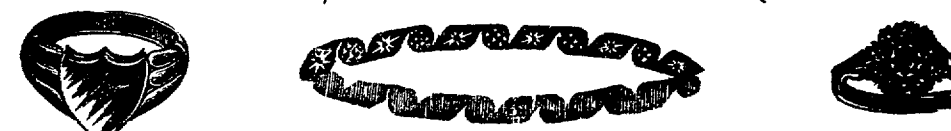
ఆంధ్ర లోకోక్తి ముక్తావళి

మొదటి భాగము
ప్రస్తుతకాలమున మిక్కిలి వాడుకలో నుండు సామెతలందు గలవు. పెక్కింటికి వివరణములు నైతము వ్రాయబడియున్నవి. ఇయ్యది ఉపన్యాసకులకును వ్యాసరచయితలకును గ్రంథకర్తలకును అత్యంతోపయుక్తముగ నుండును.
వెల నాలుగణాలు. వీ. పి. ఖర్చు వేలు
బుక్కపట్టణము - రామానుజయ్య
24, సోలైయప్పా వీధి, దేవాంగపురము, పాతచాకలపేట, మద్రాస్.

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 487/3 టంకనాలవీధి, సాహుకారుపేట మద్రాసు. 3137

దరఖాస్తును పంపిన క్యాలెలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

వంగరాష్ట్రమున కాంగ్రెసు విజయము

జె. యం. సేనుగుప్తగారు కలకత్తా మేయరుగ ఎన్నికోబడుట

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి హవురా బై ఎలెక్షనునందు విజయము గాంచుట

కలకత్తా, ఏప్రిలు 27:— నేటిదినము సాయంకాలము కార్పొరేషనుసభ మార్గముగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. మేయరు ఎన్నిక కార్యక్రమమునందు ప్రధానాంశముగ నుండెను. కీ॥ శ్రీ॥ బువేంద్రనాథ బోసుగారి సోదరుని పుత్రుడగు జె. యం. బోసుగారు స్వరాజ్యేతర పక్షములవారి అభ్యర్థిగ నుండిరి. జె. యం. సేనుగుప్తగారు కాంగ్రెసుపక్షపు అభ్యర్థిగ నుండెను. 5 వోట్ల భేదముతో సేనుగుప్తగారు గెలిచిరి.

సేనుగుప్తగారి విజయము మిగుల గొప్ప విషయము. కాంగ్రెసు బలమును నిరూపించుచున్నది. మహమ్మదీయసభ్యులందరు బోసుగారికి అనుకూలముగ సమ్మతుల నివ్వవలయునని తీర్మానించుకొనిరి. వారిని తమవంక త్రిపుకొనుటకు స్వరాజ్య పక్షమువారు ఎంత ప్రయత్నించినను లాభము లేకపోయెను. నిన్నరాత్రి కూడ మహమ్మదీయసభ్యులు సమావేశమై సేనుగుప్తగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరపమాడవని తీర్మానించుకొనిరి. ఇంతేకాక ఆంగ్లేయసభ్యులు, నామినేటేడు సభ్యులు స్వతంత్రపక్షమునకు చేరిన మహమ్మదీయేతర సభ్యులు బోసుగారి అభ్యర్థిత్యమునే బలపరప తీర్మానించుకొనిరి. కాని నేటిదినము సభకు వచ్చిన 15 మంది మహమ్మదీయ సభ్యులలో మువ్వరు సేనుగుప్తగారికి అనుకూలముగ సమ్మతుల నొసరిరి. సభలో ఒక చిత్రము జరిగెను. బోసుగారు మేయరుగ నుండవలెనని స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతిపాదించిరి. సేనుగుప్తగారు మేయరుగ నుండవలయునని రాయరామశర్మ దెవర్జి బహదరుగారు ప్రతిపాదించిరి. బోసుగారి అనుకూలతకు దావూదుగారు బలపరచిరి.

జె. యం. సేనుగుప్తగారికి 45 వోట్లు, జె. యం. బోసుగారికి 40 వోట్లు వచ్చెను.

అభినందనములు

పిమ్మట జె. యం. సేనుగుప్తగారు అధ్యక్షస్థానము లంకరించిరి. అన్ని పక్షములవారు సేనుగుప్తగారిని అభినందించుచు మాట్లాడిరి.

జె. యం. బోసుగారు సేనుగుప్తగారిని అభినందించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— కార్పొరేషను వెలుపల మనము భిన్న భిన్న పక్షములకు చేరినవారమైనను కార్పొరేషనులో మనమందరము ఒకటే పక్షమునకు చేరినట్లు పనిచేయవలయును నగరవాసుల క్షేమమునకై పాటుపడుటయే ముఖ్యముగ ఆవర్యముగ దృష్టి యందుంచుకొని తోడి సభ్యులకు కూడ ఇట్టి ఆవర్యమే ఏర్పడు విధమున సేనుగుప్తగారు నగరక్షేమమునకై పాటుపడెదరని నమ్ముచున్నాను”

ఆంగ్లేయసభ్యులు కూడ సేనుగుప్తగారిని అభినందించుచు మాట్లాడిరి. జె. యం. సేనుగుప్తగారు ఈక్రింది విధమున ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి:— దేశంబుదాను కార్యక్రమమును కొనసాగించేము ప్రయత్నించుచున్నాము. ఈ సంవత్సరము మునిసిపల షులైత్వము రద్దుచేయ పూనుకొనెదము. నగరమునందు ప్రాథమిక విద్యను వ్యాపింపజేయ ఈసంవత్సరము 5 లక్షలు వ్యయమొనర్చు ఉద్దేశించుచున్నాము.

కార్పొరేషను ఎక్జిక్యూటివు ఆఫీసరు సుభాను చంద్ర బోసుగారి విషయమై మాట్లాడుచు సేనుగుప్తగారిట్లు చెప్పిరి:— మీరు 2½ సంవత్సరములు ఎట్టి విచారణలేక కారాగృహమునందుంచబడితి. ప్రస్తుతము మీ ఆరోగ్యము అపాయకరముగ స్థితి యందున్నది. కావున ప్రభుత్వమువారి పిప్పటికైనను పశ్చాత్తాపము జూపి బోసుగారిని విడుదల చేయవలయు నని కోరుచున్నాను. భారతదేశమున కారాగృహమునందున్నను భారతదేశమునండి బహిష్కరింపబడినను విజయ దేశభక్తిగలవారు సహింపజాలరు. ఇప్పటికైనను ప్రభుత్వమువారు న్యాయమును న్యాయానికి బోసుగారి ఆరోగ్యము సంపూర్ణముగ చెడుటకు పూర్వమే వారిని విడుదలచేయుదురని నమ్ముచున్నాను.

డిప్యూటీమేయరు

రిస్సానిసిట్టు పక్షములవారి అభ్యర్థియగు ఉన్నవల గారు ఎట్టిపోటీలేక డిప్యూటీమేయరుగ ఎన్నికోబడిరి.

పత్రికాభిప్రాయములు స్వాతంత్ర్యవిజయము

మేయరు ఎన్నికల ఫలితములతోను హవురా ఎన్నికలపై ఎలక్షను ఫలితములతోను ఘోర్నూపుత్రిక ఒక ప్రత్యేకసంచిక ప్రకటింపబడెను. హవురాలో స్వాతంత్ర్యపక్షము విజయము గాంచెననియు స్వాతంత్ర్యభిలాషులేకముగ నాటుకొని యున్నవనుటకు విజయములే మానవ లనియు ఘోర్నూపుత్రిక ప్రాయచున్నది.

ఇంగ్లీషుమొను పత్రిక

మేయరు ఎన్నికపై ఇంగ్లీషుమొను పత్రిక ఇట్లు వ్రాసెను:— రాజకీయవిషయములందు అన్ని కార్యములు సరసమైనవే. కలకత్తా మేయరుపోటీ ముగిసినది. ఒక పక్షమువా రోడి పోయిరి. మరియొక పక్షమువారు గెలిచిరి. ఇట్టిసందర్భములలో కేవలము కార్పొరేషను విషయములే దృష్టియందుంచుకొని విమర్శించుటకువీలులేదు. ఇతరవిషయములకు ఈ అభినందనముల ఉత్సాహము తగ్గుచున్నది. కాని మాడు పర్యాయములు విజయముగాంచి సామ్రాజ్యమునందలి ప్రధాననగరపు మేయరుగ ఎన్నికొనబడినందులకు జె. యం. సేనుగుప్తగారి వ్యక్తి విజయమునకు సంతసించుచున్నాను.

హవురా బైఎలెక్షను

కలకత్తా, ఏప్రిలు 27:—హవురా మహమ్మదీయేతర స్థానపు ప్రతినిధిగ ఖగేంద్రనాథ గాంగూలిగారు ఎంగరాష్ట్ర

సేనుగుప్తగారు

కలకత్తా కార్పొరేషను అధ్యక్షులుగ మరల నెన్నుకొనబడిరి.

కాసనసభ్యులుగ ఎన్నికోబడిరి. జెనరలుఎలెక్షనులలో పోలింగు ఆఫీసరుగారు గాంగూలిగారి అభ్యర్థిత్యనియామక ప్రత్యేకమును నిరాకరించిరి. స్పెషలుట్రీబ్యునలువారు ఈనిర్ణయమును ఖండించి మరల ఆస్థానమునకు ఎన్నిక జరుగవలయునని తీర్పుచెప్పటచే బైఎలెక్షను జరిగెను. కాంగ్రెసుపక్షమున ఖగేంద్రనాథ గాంగూలిగారు యోగిచిత్ర సహకారవాదులపక్షమున చారు చంద్రసింగుగారు అభ్యర్థులుగ నుండిరి. గొప్పఉత్సవముజరిగెను. ఎన్నికలఫలితమును తెలిసికొనటకై వేలకొలదిప్రజలు కోర్టు ఆవరణయందు వేచియుండిరి. గాంగూలిగారికి 3801 వోట్లు చారుచంద్ర సింగుగారికి 2950 వోట్లువచ్చెను. గాంగూలిగారు (స్వరాజ్యపక్షము) విజయము గాంచెదరని పోలింగు ఆఫీసరు ప్రకటించెను. (అ. ప్రె.)

ఉత్కలరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

గాంధీమహాత్మునకు 30,000 రూపాయలు సమర్పించుటకు నిశ్చయించుట 1927 నవంబరునెలలో మహాత్ముని ఉత్కలరాష్ట్రమునకు నెల్లెనపుడు 20000 రూపాయలను సమర్పించుటకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ్యులువారు నిశ్చయించిరి. (శ్రీ. ప్రెస్సు.)

యావద్భారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము

బొంబాయిలో మేనెల 15 వ తేది జరుగును (12 వ తేది జరుగదు)

కార్యదర్శి ప్రకటన

మద్రాసు, ఏప్రిలు 28:— అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశము మేనెల 12 వ తేది బొంబాయిలో జరుగునని నిన్నటి దినము ప్రకటించబడెను. కాని అభ్యర్థుని ఉత్తరువుల ననుసరించి మేనెల 15 వ తేది ఈసమావేశము జరుపుటకు తీర్మానింపబడినదని కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నారు. పలువురు సభ్యుల సౌకర్యార్థమై ఈమార్పు చేయబడినది. 12 వ తేది సభ జరుగునను ప్రకటన రద్దుచేయబడినదనియు మే 15 వ తేది ఆదివారము సభ జరుగుననియు సభ్యులు గుర్తెరుగవలెను. (అ. ప్రె.)

గౌ. వి. జె. పటేలుగారు

ఇంగ్లాండునందు ప్రభువులతో సంభాషించుట కలకత్తా, ఏప్రిలు 28:— ఘోర్నూపుత్రిక వచ్చిన స్పెషలు కేబుల్కాకటి యీ విధముగా తెలుపుచున్నది.— గౌరవనీయులగు వి. జె. పటేలుగారు ఇండియా ఆఫీసువద్ద వింటర్బుక్ ప్రభువుతో గనిష్టాగోష్ఠి ప్రసంగములు గావించుచున్నారు. ఇట్లే కొద్దిరోజులలో బార్న్లీన్తోను బర్మిన్ హెడ్డు ప్రభువుతోను సంభాషింప గలరు. డెయిలీరాక్ (న్యూంకులో పార్లమెంటు సభ) సమావేశమును మాచుటకై మీరు డబ్లిన్ నగరమునకు పోయెదరు. పటేలుగారి సంభాషణలవలన రాయలు కమిషనులో నియమింపబడు మనుష్యులను కూర్చి రాజీనామా ఏర్పాటు కావచ్చును. 'బీబిసీ' దినపత్రిక సంపాదకుని రాయలు కమిషనులో సానము నంగీకరింపవలసిన దని ఆహ్వానించినట్లు తెలియుచున్నది. (శ్రీ. ప్రెస్.)

పట్టు ఖాళీనత్యాగ హము

మూంజీగారి రాజీప్రయత్నములు బారిసాలు, ఏప్రిలు 27:—పట్టుఖాళీ నత్యాగహ సందర్భమున రాజీనిగూర్చి మహమ్మదీయ నాయకులు డాక్టరు మూంజీ, కె. సి. నియోగిగార్లు కలిసికొని ముచ్చటించిరి. హిందువు లెప్పుడును మశిరుల ఎదుట వాద్యముల నాపకతప్పదని పట్టుపట్టుటచే రాజీవుడరలేదు. మధ్యాహ్నము నియోగి మూంజీగార్లు కలకత్తాను వెడలిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి, ఏప్రిలు 27:—ఏప్రిలు 24 తేదీతో నాఖిలైసవారమును కలరాత్మను సేవచేసెను. మాల్వి ధార్మార్యగడగులలో క్రొత్తపక్షములు చావులులేవు. ధార్మార్యజిల్లాలో క్రొత్తగ కొందరు కలరా వచ్చెను. బీజపూరు జిల్లాము జిల్లాలో వ్యాధి. ఆరోగ్యశాఖాధికారి బాధితప్రదేశముల సంచారము గావించెను. ప్రభుత్వమునా రంధరమును సాయము చేయుదురని వాగ్దాన మొనరించిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

కలకత్తా, ఏప్రిలు 27:—వైపురోడ్డు మశీదు ఇమాము మరి 29 నురు జన్మాష్టమి యుత్సవమును ఆరుంకపరచి ఒకవసా మ్మదీయ పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరును హింసించినందులకు క్షేంప బహగా చేసిన అప్పలు కొట్టివేయబడెను. మాల్ కంట్రాక్టరు బాలన స్వరూరు మరి 15 నురు మహమ్మదీయులు చేసిన అప్పలుగూడ కొట్టివేయబడెను. (శ్రీ ప్రెస్.)

రంగూను, ఏప్రిలు 27:— గవర్నరుగారు రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునకు లక్షరూపాయల సహాయుడే యిచ్చిన హెంజాడా డిప్టీ కమిషనరును, ఏక్రింద అధికారలను హెన్జాడా ప్రజలను అభినంద (అ. ప్రె.)

భారతదేశము స్వచ్ఛమైన ఉత్తరువును అనుష్ఠానయోగ్య మగు విధానమును కోరుచున్నది

కాంగ్రెసు నాయకులు సహకారవినియోగమును విరమింపవలెను

బి. జి. హార్డి మనుగారి వ్యాసము

3-4-27-న తేదీని యిండియన్ నేషనల్ పార్లమెంటు కలలో ప్రకటించబడిన వ్యాసమును కేరళమునకు సభలో నేనొసంగిన గురుపవ్యాసమును గూర్చి వెలువడిన విమర్శలకు తగిన ప్రతిస్పందనను లభింపజేయు నేమని యీ నెల 19-న తేదీని చెన్నపురిలో యొసంగిన యుపవ్యాసమునందే కలవు. ఆయుపవ్యాసము చెన్నపురి హిందూపత్రికలో సమగ్రముగా ప్రకటించబడినది.

వ్యక్తిదూషణము

“హార్డి మను ఉపవ్యాసము కాంగ్రెసు పక్షమునగూర్చి విమర్శారితముగ విమర్శయే యగును. కాంగ్రెసు నాయకులందరి యెడలను పార్లమెంటు కలలో వ్యక్తిమత్సరమును వెల్లడించెను. నాభామహారాజును మరల సింహాసనానీనుని చేయవలెనను తీర్మానము గౌహతీ కాంగ్రెసు మహాసభలో నిరాకరింపబడినప్పటినుండిగూ పార్లమెంటు కలలో నెహ్రూగారినిగూర్చి విమర్శలు ప్రకటించునాగెను” అని లాహోరు బ్రిటూనికపత్రిక ప్రకటించెను. ఈనింద కేసలము నిరాధారమైనది.

నాభామహారాజును గూర్చి తీర్మానము చేయుటకు గౌహతీ సభవారు తిరస్కరింపలేదుగాని మహాసభలో అధ్యక్షుడు అవకాశము నొసగజాలకపోయినందున అది జరుగలేదు. విషయనిర్ణయసభలో నీ తీర్మానము అధికారతాహముతో నామోదింపబడినది. అధ్యక్షుడు డెనువర్తి నిచ్చియుండినచో మహాసభలో నంతకంటె నధికముగ మహాసభ తాహముతోనే ఆమోదింపబడియుండును. ఏదియెట్లులైనను యీ తీర్మానమునకును నెహ్రూగారికిని గల సంబంధమేమో బ్రిటూనికపత్రిక వివరింపబడవలయును. ఇట్టినింద నిదివరకెవ్వరును మోపలేదుగాన బ్రిటూనికపత్రిక ఆధారము లెట్టివో వెల్లడింపదగియున్నది.

అరుచితమగు నింద

నెహ్రూగారిపైని గాని మరెవ్వరిపైని గాని నాకెట్టి ద్వేషమును లేదు కేరళసభలో నేను తెలిపివేరితిని నెహ్రూగారిని గూర్చిన కొన్ని త్యాగమునకు అయినందున నాకత్యధికముగ గౌరవము కలదు. నెహ్రూగారు కాంగ్రెసు మహాసభవారి ఆజ్ఞలను సరిగా నెరవేర్చుచున్నంతకాలమును ఆయనపక్షమున నిలిచి వాదించువారిలో నన్నును పార్లమెంటు కలలో ఆతిథిమంపగలవారెవ్వరు నుండరు.

భారత శాసనసభలో కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుడు ఉపనాయకుడుగా నుండుట అక్రమమున నేను మొదటిసారియు తలచుచున్నాను. నాయభిప్రాయ మిప్పటికిని మారలేదు. ఇది స్వచ్ఛమైన బంధమైందిగాను ఇట్టి యభిప్రాయ మందరికిని యుండును. కాని ఆవిషయము స్వరాజ్యపక్షమువారి ఓట్ల వలననే సరిష్కరింపబడిన గాన భారతశాసనసభలో కాంగ్రెసు పక్ష నాయకత్వమును కార్యనిర్వహణమునగూర్చి నేను వెల్లడించునట్టియును పార్లమెంటు కలలో వెలువడినట్టియును విమర్శలన్నియును సరిమిలము జరిగిన చర్యలనుబట్టి ఎప్పటికప్పుడు వెలువడినవే. వ్యక్తి సంబంధముగ నున్న వ్యక్తిత్వమునకును నెలవడిన దొక్కటియును లేదని నేను చెప్పగలను. నేను చేయునట్టివిమర్శ లేన్నదను వ్యక్తిత్వముపై నాధారపడియుండునని దేశీయులను నాయందు నమ్మకము కలదిగూడ నేను బాగుగా నెరిగియున్నాను. అట్టి దొక్కటియైన కనబడినచో చూపింపవలెనని నేను బ్రిటూనికపత్రికను పన్నిదమునరచి అడుగుచున్నాను.

బహుజనాభిప్రాయమే

ఈ వ్యక్తివిషయములకు నేనీ వ్యాసమున పేర్కొనట చాల అవివేకమును అక్రమముననియే నేను తలచుచున్నాను. ఇవిచాల ముఖ్యములగు విషయములగుటచే వానివిలంపనబట్టియే చర్చింపవలసియుండును. మేము వెల్లడించుభావములు బహుజనాభిప్రాయములే గాని అసంతృప్తులను నల్పసంఖ్యకుల భావములు కావు. అసహాయోద్యమ సిద్ధాంతములపై నాధారపడిన మహాసభాదేశమును నెరవేర్చుటకు బాధ్యులై భారతరాష్ట్రీయశాసనసభలకన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసు సభ్యులు ఒక కట్టుబాటువలననో మనఃపూర్వకముగానో గనుకదేశమును చాలవరకు భంగపరుచుచున్నారనియు, వారు కారపద్ధతికి మరలుచున్నారని

యు అందులకుగల కారణమును వారు వెల్లడించినగాని సరిగా గ్రహించ వీలులేకున్నదనియును నమ్ముచున్నట్టివారు కాంగ్రెసువారులలో మిక్కిలి హెచ్చునదియే కలరని గూడ నేనెరుగుదును. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడినవారిలో నెవ్వరు గాని నాయకులుగాని తదితరులుగాని కాంగ్రెసు మహాసభవారి ఉత్తరువులకు భిన్నముపద్ధతి మెలంకుట కెవరికిని నెట్టి అధికారమును లేదు.

గౌహతీ తీర్మానములు

నాయుపవ్యాసములను వ్యాసములను విమర్శించువారిలో రెండుపక్షము లేర్పడినవి. సహకార మొనర్చుటకుగూడ ననుకూలము కలదని గౌహతీ తీర్మానములకు వ్యాఖ్యానము చేయగల మనుషుడు మొకటి. నావ్యాసములలోనివిమర్శ సరియైనదేగాని అసహాయోద్యమము నిష్ఫలమునకును శాసనసభలే నిదర్శన మనుపక్ష మింకొకటి. ఈ రెండవపక్షమువారు మితవాదులు రిస్కాన్సి విప్టులు మున్నగువారు. వీరివాదము మన కప్రస్తుతము. మొదటి పక్షమువారి వాదమును నులభముగనే ఖండింపగలము.

శాసనసభలో కార్యక్రమము

(1) “ప్రజాప్రతినిధులకోర్కెలకు దొరతనమునా రొసంగు ప్రత్యుత్తరము సంతృప్తికరముగనున్నదని కాంగ్రెసుమహాసభవారుగాని స్థాయిసంఘమువారుగాని నిర్ణయించువరకును మంత్రిపదవులకు దొరతనమునా రీయగల యితర ఉద్యోగములను దేనినిగూడ శాసనసభలోని కాంగ్రెసువారు స్వీకరింపగూడదు. ఇతరులు మంత్రివర్గముల నేర్వరపగోరినచో గూడ నెదిరించుచుండవలెను.”

(2) “దొరతనమునా రక్షిప్రత్యుత్తర మిచ్చుచునుగాని, కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు చేరొకవిధముగ నిర్ణయించువరకుగాని యీదిగువ 4 వ క్లాజులోని మివహాయింపులలో ఒడి శాసనసభలోని కాంగ్రెసువారు సప్రయలు ప్రోసివేయుచుండవలెను. బడ్జెటుల నిరాకరించుచుండవలెను.”

(3) “నిరంకుశోద్యోగులు తమ అధికారములను బలపరచు కొనుటకు ఉపపాదించెడి చట్టముల నన్నింటిని తిరస్కరించుచుండవలెను.”

(4) “జాతీయత సరియగుపద్ధతి నిర్ణయించుటకును ఆర్థిక వ్యవసాయ పారిశ్రామిక వాణిజ్యాది విషయముల యభివృద్ధికిని సాధనములగు చట్టముల బలపరచుచు తీర్మానములను పాదించుచుండవలెను.”

(5) “వ్యవసాయమునందు రయతులస్థితిని క్షిప్రకాలమున వృద్ధిపొందించుటకు పెర్యునెంటు కెటితోమెంటు సౌకర్యములను జేయుటకు సాధనములగు తీర్మానములను పాదించుచు చట్టములను బలపరచుచు నుండవలెను.”

(6) “భూస్వాములకును, రైతులకును పరిశ్రమల యజమానులకును రయతులకును నిష్పాక్షికముగ న్యాయము కలుగునట్లులు పరస్పరము సద్భావమును కలిగించుచు మొత్తముమీద వ్యవసాయపు పనులను జేయు పనివాండ్రయొక్కయు యంత్రశాలలలో పనిజేయు కార్మికులయొక్కయు హక్కులను కాపాడుచుండవలెను.”

నిర్బంధ తీర్మానము

ఈ తీర్మానమున నాల్గవకార్యమునుబట్టి నిరంకుశప్రతిఘటనము వడలుకొనబడినది కొందరనుచున్నారు. కాని వారటుల భావించుట కవకాశమేమియును కనబడదు. ప్రభుత్వప్రతినిధులు ప్రతిఘటించుచున్నను అట్టి తీర్మానములను ప్రజాప్రతినిధులు ఆమోదింపజేయగలిగినచో వారటుల చేయవలెనను నదియే దాని అభిప్రాయమని నేను తలచెదను. అది సాధ్యము కానిచో,

1. సమైలు నిరాకరింపవలెను. బడ్జెటులను ప్రోసివేయవలెను.
2. నిరంకుశోద్యోగులు తమ అధికారమును నిరపరచు కొనుట కుపపాదించునట్టి చట్టముల నన్నింటిని ప్రోసివేయవలెను అని స్పష్టముగా విధింపబడినది.

ఇటు లుండుటచే నిరంకుశము పట్టుదలతో ప్రతిఘటనమును జరుపవలెననుపద్ధతిని గౌహతీ కాంగ్రెసు మహాసభవారును దేశీయులునుగూడ నామోదింపవలెననియే స్పష్టముగనున్నది. కాని శాసనసభ్యులకు కాంగ్రెసువా రిప్పుడెటులచేయుటలేదు. సప్రయలు నామోదింపబడుచున్నారు. బడ్జెటు తీర్మానముల నంగీకరించుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు ప్రభుత్వపక్షమువారితో నేకీభవించి కాంగ్రెసువారు (ప్రతిఘటించుచు) వోటుచేయు గూడవనియును మాటలాడగూడదనియును మత్తరువు నిచ్చుచున్నారు. ముఖ్యవిషయములలో అనుకూలప్రతిఘటనాభిప్రాయములు కలవారిని లెక్కించవలసిన అవసరమిచ్చినపుడు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు సభలో నుండి వెడలిపోవుచున్నారు.

భారతశాసనసభలో బడ్జెటులను నిరాకరించుటకు చాలి నంతసంఖ్యాబలము స్వరాజ్యపక్షమువారికి లేదని మేమెరుగుదుము కాని వారుపవ్యాసములను అందోళనమువలనను ఓట్లకలననుగూడ ప్రతిఘటించవలసియే యున్నది. సకలవిధములను ప్రతిఘటించుటచే నారికర్తవ్యము గాని అది ఆమోదింపబడుట కవకాశముగలిగించుట వారికెంతమాత్రమును కర్తవ్యముగాదు. అటులచేయుట కాంగ్రెసుతీర్మానములపట్ల అవిధేయతయే యగును. ఈనెల 3 తేదీని నేను నావ్యాసమున వివరించిన రీతిని భారతశాసనసభలో కాంగ్రెసువారు ప్రవర్తించుటకు వారి కవకాశ మిచ్చునట్టి ఆధారము గౌహతీ తీర్మానములందెచ్చునైన కలదా?

చెన్నపురి కాంగ్రెసు ఎం. ఎల్. సి. ల విషయము

మంత్రివర్గమునకు దున్న వ్యక్తులు వానిని వదలివేయవలసిన అవసరము కలుగకుండు చేయుటకు శాసనసభలో కాంగ్రెసువారు తట్టుదులుగా నుండుట కధారమేమైన కలదా? ఇతరులు మంత్రివర్గముల నేర్వరకుండ ప్రతిఘటించ (నిరోధించుట గాని ప్రతిఘటించుట కాదని చెన్నపురిలో శ్రీనివాసయ్యంగారు నాకెరింగించిరి. ఎట్లులైనను ఫలమొక్కటియే) వలెననియే గౌహతీలో కాంగ్రెసు మహాసభవారాజాపించియున్నారు అట్టిచో యింకొకపక్షమువారు మంత్రివర్గముల నాక్రమించుకుండ చేయుటకును మరియొకపక్షమువారి నే మంత్రివర్గములను దుంచుటకును వారికి కాంగ్రెసు ఎం. ఎల్. సి. ల సహాయముచేయుట కేమైన నాధారము కలదా? చెన్నపురి రాష్ట్రమున జన్మింపజుతువారు మరల మంత్రివర్గములను పహింపకుండ నిరోధింపవలెనని నియోజకులు కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల కాజాపించిరి. కాని ననటి పరిస్థితులుచేరని హిందూపత్రికమున్నగు పత్రికలు వానెను

నిరంకుశోద్యోగులకు సహాయము

నేను చెన్నపురిలోని ప్రత్యేక పరిస్థితులను గమనింపని మాట నిజమే. కాంగ్రెసు మహాసభవారి మత్తరువున్నదా లేదా? కాంగ్రెసు ఎం. ఎల్. సి. లు నియోజకుల కిచ్చిన వాదనమునకు కాంగ్రెసు మత్తరువులు ప్రతిబంధకముగా నున్నచో వారు శాసనసభ్యులను గాని కాంగ్రెసు సభ్యులనుగాని వదలుకొనవలసి యుండును వారట్టివాదనములను చేయుటకు వారికి హక్కులేదు.

వారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగా ఎన్నికలకు నిలుచుటయే కర్తవ్యము. అప్పటి కాంగ్రెసు విధానమును బట్టియేనను అట్టి వాదనముచేయుటకు వారి కెట్టి ఆధారమును లేదు.

వారిటుల మంత్రివర్గమునకు సహాయముచేయుట కేవలము సహకారమేయగును. వారు ప్రతిఘటించవలెనే గాని నిరంకుశోద్యోగుల కెంతమాత్రమును సహాయముచేయగూడదు. వారు మంత్రివర్గములలో నొకపక్షమువారిని నిలుపుటకు సహాయము చేసినందున నిరంకుశోద్యోగులకు సహాయముజేసినవారనుదొరతనముతో సహకార మొనర్చినవారను గూడవైరి.

కాంగ్రెసులో బహునాయకత్వము

ఈ రీతిగా ఎవరిమట్టుకు వారు ప్రత్యేకపరిస్థితులను వ్యాజమున కాంగ్రెసు తీర్మానముల నుల్లంఘించి పనిచేయుచున్నచో కాంగ్రెసులో బహునాయకత్వమే యేర్పడగలదు. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు అసహాయోద్యమము నే ఆమోదింపియున్నది. అసహాయోద్యమమును కఠినముగా నెరవేర్చిననేగాని భారతీయులు స్వరాజ్యమును బడయజాలరని నేను గట్టిగా ముమ్మాటికిని నమ్ముచున్నాను. అందులకు గల కారణములను నేను చెన్నపురిలో నుపన్యసించుచు వివరించియుంటిని. భారతదేశమున విద్యాభివృద్ధిలో హెచ్చుమంది గూడ యిటులనే నమ్ముచున్నారు దేశ మందులకు సిద్ధముగా లేనియెడలను కాంగ్రెసువారు సహాయోద్యమమును వదలుగోరునెడలను వంచనలేకుండ మహాసభలో నట్టి తీర్మానము

నామోదించబడుటయే న్యాయమగు పద్ధతి. దేశీయ లింగము అసహాయోద్యమమునే కోరుచున్నారని నేను నమ్ముచున్నాను. కావున దానియందూ భిన్నాంశములను విడిచిపెట్టి నేల అనుష్ఠానమునకు తోగూడదు? ఒక అంశము తరువాత మరొక యంశము నేల అనుబంధమున గూడదు. అందువలన దీర్ఘకాలము పట్టిన మాత్రమేమి? ఈసంస్కృతమున యిండియను డెయిలీమెయిలు ప్రతిక అసత్యప్రకటనము కావించినది.

“అసహాయోద్యమమును శాసనోల్లంఘనమును నూరేండ్లవరకు నిలుపగూడదు వెంటనే వానినిముజరుపవలెను” అని కేశవభవాను ఆ సభాసభ్యులకును (సార్వీ మొదలుగారు) కోరుచున్నారని డెయిలీమెయిలు అసత్యమును ప్రకటించెను.

స్వప్నముగా నాదేశమననరము

శాసనోల్లంఘనము పరమావధిగా గల అసహాయోద్యమ విధానమును నిర్ణయింపవలెనని మాత్రమే కేశవభవారు కోరిరి. శాసనసభలు వెలుపల ననగా దేశమునందు అనుష్ఠానయోగ్యమగు విధానమును నిర్ణయించకపోవుటవలననే దేశము నం దిప్పుడు ప్రజలలో నిరుత్సాహము మున్నగునవి కలిగినవి.

ఏదేండ్లనుండియు అసహాయోద్యమమునువిరిమింపవలెనని చాటుమాట నూడవలన చేయుచు కాలమును వృథాచేయు వారం భించిరి. స్వల్పభాషను భారను బిల్గెను మోటుప్రభువుకు లాంగిపోవ గోరుచుండిరి ఇది చాల శోచనీయము నాయకులు స్వప్నముగా నాదేశముల నొసంగి నో నానిని యధాక్షరముగా నెరవేర్చుట ప్రజలు సంసిద్ధులుగా నున్నారని నేను చెప్పగలను. కేశవమున నట్టి యధికోత్సాహమును నేను మాడగలిగితిని.

(ఇండియను సేవలకు పౌరలు)

గంటి లక్ష్మీనరసింహం గారు

విజయనగరం సంస్థానపు నూతన దివాను

ఏ రిడివరకు బొంబాయి పోవుటప్రస్తుతం

ఇంజనీరుగ నుండిరి.

పండిత మాళవ్వా గారి ఆరోగ్యము

రెండుమాసముల విశ్రాంతి అవసరము

వారణాసి, ఏప్రిల్ 28:— పండిత లేనందునను పని తొందరవలనను పండిత మాళవ్వాగారి ఆరోగ్యము సంపూర్ణముగ చెడినది కనీసము రెండు మాసములేవలన పండితుడు హిమాలయా ప్రాంత్యమునకు విశ్రాంతి గైకొనుట అవసరమని డాక్టరులు సలహా ఇచ్చియున్నారు. రెండుదినములలో వారేమి చేయునదియు తీర్మానించుకొనెదరు ప్రస్తుతము మాళవ్వాగారు వారణాసి హిందు విశ్వవిద్యాలయమున తన భవనమునందున్నా ర్థశ్రీ (పెన్)

స్వర్లింగు తెండరులు

బాయి, ఏప్రిల్ 27:— ఏప్రిల్ 27 వ తేదీ దాఖలుచేసిన స్వర్లింగు తెండర్లు నిరాకరింపబడినవి. ప్రాతరేండ్లలో ఏమేర 4 వ తేదీ 800 నేల పానుల స్వర్లింగు తెండరులు పుచ్చుకోబడునని బొంబాయి కలకత్తాయందలి కరెన్సి కంట్రోలరులు ప్రకటించుచున్నారు. (ఆ. పే.)

లాహోరు, ఏప్రిల్ 27:— పోలీసువాని నెదిరించినందులకు బారిష్టరు శంకరలాలు స్వదేశిస్తారు మానేసింగు ఏజెంట్లపై తేబిషిక్కులలో నెవన్సుజడ్జి కొంత జరిమానాను తగ్గింపగారివిజనుపిటివను హోద్యలో దాఖలు చేయబడినది. (ఆ. పే.)

వాతావరణస్థితి

1927 నంబి ఏప్రిల్ నెల 28-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాల్ పూర్	90.3	76.6	...	0.28	— 0.47
విశాఖపట్టణం	90.9	83.0	...	0	— 0.67
కాకినాడ	98.9	79.7	...	0	— 0.50
మచిలీపట్టణము	93.9	80.6	...	0	— 0.58
కర్నూలు	102.6	88.3	...	0.65	+ 0.15
బళ్లారి	100.4	82.6	...	0	— 0.70
అనంతపురం	0.02	— 0.29
కడప	103.4	81.7	...	0.02	— 0.41
నెల్లూరు	96.1	79.8	...	0	— 0.86
మద్రాసు	98.8	81.4	...	0	— 0.58
కడలూరు	88.5	74.5	...	1.69	+ 1.10
నీలము	88.8	76.6	...	0.65	— 0.94
కోయంబూరు	82.7	73.2	...	1.82	+ 0.
తిరు నువాపల్లి	87.7	76.7	0.08	0.78	— 0.67
నాగపట్టణము	86.7	77.1	0.18	0.77	+ 0.22
మధుర	86.8	74.7	0.24	2.28	+ 0.43
పాంబట్	87.0	77.0	0.28	3.75	+ 2.18
తిరునల్వేలి	4.21	+ 1.81
తిరువేండ్రము	83.7	75.7	0.27	2.57	— 1.46
కొచ్చిక్	87.0	77.4	0.10	0.45	— 3.85
కాలికట్టు	90.8	77.1	0.05	2.40	— 0.68
మంగళూరు	89.0	77.8	0.10	1.40	+ 0.23
బెంగళూరు	92.0	72.5	...	0.16	— 1.01
మెర్కాట్	81.6	64.0	0.14	0.96	— 1.44
కొడెకనాల్	60.5	51.1	0.06	3.99	+ 0.10

సర్కారులు:— ఆకాశము దట్టముగ మబ్బులతో గూడు కొన్నది. మచిలీపట్టణములో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలుతక్కువ. విశాఖపట్టణములో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్:— మేఘములు దట్టముగనున్నవి. బళ్లారిలో పగటివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి కర్నూలు, బళ్లారిలో 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— మేఘములు దట్టముగనున్నవి. కడలూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. ఇవట పగటి రాత్రివేడిమి 7, 5 డిగ్రీలు తక్కువ. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధాని దక్షిణమున వలబారులో చినుకులు బడినవి. గాలిచివినది. నేటియందయమున వాతావరణపరిస్థితులు కలసరముగ లేవు. వాతావరణము యభివృద్ధి గాంచుచున్న వివట.

వ. వ. నాగాయణ అయ్యర్,

పహాయనానావరణశాస్త్రజ్ఞుడు

నాగపురము, ఏప్రిల్ 26:— ఆయుధ శాసనాధికారము గావించినందులకు ఆరెస్టుచేయబడి రెండురోజులు విడిబైదు విధింపబడిన ఆభిమన్యు అబ్దుల్ రహిమానుగార్లు విడుదలచేయబడిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

కుంభకోణం, ఏప్రిల్ 26:— విచారణ జరిగినతరువాత ఒక టైలీ ఒకకత్తితో పొట్టలోను ఇతర చోట్లను గాయపరచికొనెను. ఆతడిప్పుడు వైద్యాలయమున నున్నాడు. (ఆ. పే.)

సుక్కూరు, ఏప్రిల్ 27:— సుక్కూరు బారేజీ కమిటీ వారు కరాచీకై వెడలిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

సుక్కూరు, ఏప్రిల్ 27:— లాలా జవహర్లాలుగారి రాత్రి శ్రద్ధానందస్మారకవిధి వసూళ్లకై వచ్చుచున్నారు. సింధుహిందుమహాసభకు హాజరయ్యెదరు. మాస్టరు మదనమోహనను బాలగాయక శేఖరుడు మహాసభకు వచ్చుచున్నాడు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

సాంఘిక సమస్యపరిష్కారము

సర్దార్ మంగళసంగుగారి సూచనలు

అమృతసరము, ఏప్రిల్ 26:— సాంఘికసమస్యను పరిష్కారము చేయుటకై హిందువులు నూచించిన పద్ధతులను మహమ్మదీయులు నూచించిన పద్ధతులను లోపభూయిష్టములుగా నున్నవని అకాలీనాయకు డెను సర్దార్ మంగళసంగుగారు తెలుపుచున్నారు. హిందువులు అల్పసంఖ్యకులను లెక్కలోనికి దీసుకొనుటలేదు. మహమ్మదీయులు పంజాబు బెంగాలులలో ఉన్న సిక్కు హిందూసంఘములను లెక్కకొనుటలేదు. ఇందులో నెవ్వరును సమస్యను ముఖ్యాంశమైన పంజాబుగోలకు పరిష్కారమార్గమును చూపుటలేదు. అని కాప్పి వీరికింది విధమున మరియొక పరిష్కారమార్గమును చూపుచున్నారు— సమిష్టి నియోజకవర్గము 2 మైనారిటీలు కోరినచోట్లలో వారికి స్థానములు ప్రత్యేకించి వారిని కాపాడుచు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనగల మంచి చెడ్డలను విచారించుట పశ్చిమోత్తర సరిహద్దురాష్ట్రమునకును ఇతర నూతన రాష్ట్రములకును సంస్కరణములను కోరుట. దీని నంగీకరించినట్లయిన నే పక్షమువారికిని అన్యాయము కలుగకండ నిడియొక విధముగా సమస్యను పరిష్కారము చేయవచ్చును. ఏలనన మైనారీల కిందులన రక్షణ మేర్పడును. బెంగాలులోను పంజాబులోను సిక్కు హిందూ మైనారిటీ సంఘములు ప్రత్యేకహక్కులవకొరకు అనగానిందులన మొత్తముమీద యీ రాష్ట్రములలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తొలగిపోవును. ఇందులోని ముఖ్యమంత్ర మేనుచగా అధికసంఖ్యకులకు రక్షణమొసంగగూడదు. వారిని వారే రక్షించుకొనవలెను. మహమ్మదీయులకుగూడ ఇచ్చుట అన్యాయము జరుగలేదు. నూతన రాష్ట్ర నిర్మాణము ఏమయమై సరిహద్దు రాష్ట్రములోగాని యితర రాష్ట్రములలోని సంస్కరణలప్రవేశ పెట్టుటకు మహమ్మదీయతరులవ్యవస్థాపకసభలని మహమ్మదీయులెరుంగవలెను. దీని కంగీకరించినట్లయిన సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము మైనారిటీ షేనుమునకే భంగకరమని సిక్కులు క్రైస్తవులవలె మహమ్మదీయులవలె గ్రహించిననేతప్ప లేకున్న చో వారి షేనుమును కాపాడుట అవసరమని తోచినయెడల మహమ్మదీయ మైనారిటీల షేనుములను రక్షించుటకు హిందువులు సంసిద్ధులై యుండవలెను. (ఆ. పే.)

లక్కవరం సెంటరు ఉపాధ్యాయుల గోల

ది 23-4-27 తేదీని లక్కవరం సెంటరులోని బోర్డు పాఠశాలల యుపాధ్యాయులందరు సమావేశమై గావించిన తీర్మానము

ది 1-2-27 తేదీనుండి యెత్తివేయబడిన యర్జునూడెం తాలూకా బోర్డువారు యివ్వవలసిన 1927 సం॥రం జనవరి నెల జీతములు సదరు తేదీనుండి యీ తేదీవరకు యేలూరు తాలూకా బోర్డునకు చేర్చబడిన కామవరపుకోట తాలూకా లక్కవరం సెంటరు పాఠశాలయలకు యింతవరకు ముట్టనందులకున్నూ, యీ సభవారు సదరవిషయమై శ్రీ యేలూరు తాలూకా బోర్డు ప్రసిడెంటుగారికి అర్జీయిచ్చుకొన్నను యిప్పటివరకు ఫలితమేమి కనబడనందులకున్నూ యేలూరు తాలూకా బోర్డులో చేర్చబడిన తరువాతనైనను యిప్పటివరకు ఫీబరరీ మార్చి నెలల జీతములైనను ముట్టనందులకున్నూ యీకరవుకోటలలో నీదీదోపాధ్యాయులు పడుబాటలను బెలుపుకొను నుపాయములే నున్నూ చింతించుచు. నికనైనను నివ్వవలసిన జీతములన్నిటిని వెంటనే దయచేయించి యీ వీదోపాధ్యాయుల గడ్డముల దొలగించగలందులకు సీ సభవారే క్రీవముగా నాయాయధికారులను బ్రార్థించుచున్నారు.

పుల్లూభాట్ల వెంకటసుబ్బారాయుడు,

కార్యదర్శి.

గుంటూరు మ్యునిసిపలు చైర్మనుపై అర్జీ

గుంటూరు మ్యునిసిపలు చైర్మనుగారిపై జి. యన్. నరహరిరావుగారును మహమ్మద్ హుస్సేను సాహేబుగారును మరికొందరును ప్రభుత్వమువారి కంపెనీ అర్జీ ప్రతియొకటి మాకుజేరెను. అర్జీని చిత్తగించి సమర్థులగు జేతన్ గ్రహించెడి చైర్మనుగాని, ప్రజాసేవకు ముఖ్యమని మ్యునిసిపలు కాన్సిలునుగాని ప్రసాదించనలయునని లు గోరిరి. అర్జీ పదునాల్గుపుటలు గారు రోడ్లు, నీటిసప్లయ, ఆరోగ్య లనము విషయమై శ్రద్ధవహించుట లనము బాగుగ లేదని జూపుటకు గనుబడిచిరి.

స్వరాజ్యపక్ష విజయము

శ్రీశ్రీశ్రీ

క్రొత్త మేయరు, స్వరాజ్యపక్ష నాయకులగు నేకగుర్తుగారు మరయొకమారు ఎన్నికొనబడిరి. నేకగుర్తుగారు యీమారు తప్పక యోజిపోయెదరనియు, వీరి ప్రత్యర్థులగు బాసుగారు విజయము గాంచెదరనియు, వ్రతీకా విలేఖకులు జోస్యము చెప్పచుండిరి. కాని, ఫలితమన్యభాజుగెను. బెంగాలునందు కాంగ్రెసు సంఘములు వైకమత్యము లేకున్నను, పోటీ సంఘములు బయలుదేరుచున్నను, కాంగ్రెసు యుద్యమము యేడత జెందినను, మహమ్మదీయులు ప్రతికూలవైఖరి నవలంబించినను, షరితునమయ మరుదెంచునప్పటికి, కలకత్తా కార్పరేషను స్వరాజ్యపక్ష నాయకులే అధ్యక్షునిగ నెన్నికొనుట, గొప్ప విశేషమని ఎంచవలయును. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ ఎంతతగ్గినను, కాంగ్రెసుకు గల శారవము మరయొక రాజకీయ సంస్థకు దేనికిని లేదనుట నిర్వివాదాంశము. నేకగుర్తుగారి విజయము బట్టి నేర్చుకొనదగిన పాఠమేమి? కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను సభ్యులు కాపాడునెడల, ప్రజల యభిమానము నీ సంస్థ ఎల్లప్పుడును చూరగొను చుండుననుటకు సందియములేదు. హఠాఃరామ్యనిషేధలుఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షపు అభ్యర్థులగు గంగూలీగారు విజయము గాంచుట ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము. శాసనసభలలో గూడ కాంగ్రెసు పక్షమువారు, కాంగ్రెసు తీర్మానములను శ్రద్ధతో కొనసాగించుటకు ప్రయత్నించుచో, దేశశారవమునకు వారు పాత్రులగుదురు. ప్రజలు వారిపట్ల కృతజ్ఞత జూపెదరు. అటుగాక, తమ బలహీనమువలన కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను తగ్గించుచో, కాంగ్రెసు పక్షమువారి స్థాన మికమిదనిలువ వలదు.

రాబోవు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభ తగిన కట్టుదిట్టముల చేర్పరచి, కాంగ్రెసు తీర్మానములు పరిహాసపాత్రముగాకుండ కాపాడుట యవసరము. కాంగ్రెసు యిందయుండుటయగాక, స్వరాజ్యపక్షపరిపాలనము కలకత్తా పౌరులకు సంతృప్తికరముగనున్నదనుట విశ్వయము. దేశబంధు దాసుగారు జూపినమార్గములనే, నేకగుర్తుప్రభృతులనుసరించుచున్నారు. ఇంతకాలమునుండియు స్వరాజ్యమొక్కటిగ పరిపాలన గావించుచు, ప్రజల బడయుట వారి పాలనాసామర్థ్యమును అంతిశలహముల మధ్య రచేసిన మేల్లను కలదు. చమకాలాల్ గారు యిచ్చయే తుదకు

నెరవేరెను. వారికి గావలసిన అధ్యక్షులే లభించిరి. ప్రజాపరిపాలన కిది అఖండవిజయమని, పార్వర్త పత్రిక సూచించిన విషయమునందతిశయోక్తి గనుపించదు. కార్పరేషనును దన్ని పక్షములవారును గుర్తుగారి నభినందించిరి. ఎన్నికలో నోడిపోయిన బాసుగా రిందునిమిత్తమై ప్రధమావకాశము గైకొనిరి. నేకగుర్తుగారి విజయమునకు ఎల్లరును సంతసింపచున్నను, కార్పరేషను పౌష్టవమునకు కారకులై, దేశబంధు దాసుగారికి కుశిభజముగ నున్న సుభాషచంద్రబోసుగా రింకను స్వేచ్ఛను బడయకుండుట ఎంత సంతాపకరమో చెలువ నక్కరలేదు. బోసుగారి విషయమై నేకగుర్తుగారు చెలిసిన విషయములుఎట్టి కఠిన మౌదయమువైనను కరిగింజాలియుండును. బోసుగారు మృత్యువు నెదుర్కొనుచున్నారు. వారు నానాటికి ఖిణించుచున్నారు. అయినను, ఆత్మశారవమునే ప్రధానమని ఎంచి, అవమానకరమగు పరతులను వారంగీ కరింపరయిరి. నేకగుర్తుగారు సూచించినటుల, నిర్బంధము దేశమధ్యమునందయినను, విదేశములలో నయినను నొక్కటియే. బోసుగారు కోరుచున్నది, స్వేచ్ఛగాని నిర్బంధముగాదు. బోసుగారిని ప్రజలు శాసనసభ్యులుగ నెన్నకొనినను, వారిని ప్రభుత్వము వారు విడువరయిరి. భారత శాసనసభవారును, బెంగాలు శాసనసభవారును బెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదలజేయవలయునని తీర్మానించినను, లాభములేకబోయెను. భూతదయను పాటించియున్నను బోసుగారిని విడిచిపెట్టుడని, నేకగుర్తుగారు కోరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారెటుల మెలగెదరో తెలియదుగాని, నిర్బంధమువలన బోసుగారి శరీరము శుష్కించినను, వారి కీర్తి ఇనుమడించుచున్నది. ప్రజలలో స్వేచ్ఛాభిలాష పెచ్చుపెరుగుచున్నది. కాంగ్రెసునందంతిశలహములు లేకున్నచో, యీ సరికి నిర్బంధితుల విడుదలయు, స్వపరిపాలనా ప్రధానమును సిద్ధించెడివే. నేకగుర్తుగారి విజయముగాంచి యెనను, కాంగ్రెసునంద వైకమత్యము గుదిర్చి, ఆ సంస్థను బలపరచుట యుక్తము. కాంగ్రెసు ఖిణించుకొలదియు, ఇండియామంత్రిగారి తృణీకారభావము సయితము అధికమగుచుండును. నేటి పరిస్థితులు కాంగ్రెసుబలమును ప్రజాశక్తిని వృద్ధిజేయుటకు నాయకులకు ప్రోత్సాహము గలిగించుగాక!

శివాజీ మహారాజు

శివాజీ మహారాజుగారి వర్ధంతియొక్క ప్రారంభోత్సవము చెన్నపురిలో జయప్రదముగముగిసినందు కెంతయుసంతసింపవచ్చును. ప్రభుత్వకార్యదర్శిగను, కలెక్టరుగను పనిచేసి, ప్రభుత్వమువారి మెప్పువడసి, ఉపకారవేతనము గైకొనిన ది. బి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారు నిన్నటిదిన మిచ్చిన ప్రారంభోపన్యాసము, స్వాతంత్ర్యాశయ భరితమై, దేశాభిమాన పూరితమై, ఉత్సాహాతిశయ సమన్వితమై, బహుచున్నది. ఇయ్యది ప్రజానాయకులు సామాన్యముగ గావించెడి ప్రసంగములకన్నను, అనేక మడుగులు ప్రోత్సాహకరముగ గనుపట్టును. శివాజీ గుణగణములను పేర్కొనుటతో తృప్తి జెందక, రామచంద్రరావుగారు ఆకాలపు పరిపాలనమును ఇక్కాలపు పరిపాలనముతో పోల్చి, శివాజీ పరిపాలనపు యుత్కృష్టతను కనుబటుపగలిగిరి. లోకమాన్య

తీలకు మహాశయడు శివాజీ యుత్సవముల నారంభించినపుడు, అధికారవర్గము మిగుల భీతిజూపెను. నేడు అన్ని పక్షములవా రీ యుత్సవములందు పాల్గొనుట నూతన పరిణామమునకు నిదర్శనము. శివాజీ యుత్సవములు మహమ్మదీయులకు కోకారణమగునను భయము నిరాధారమని తేలినది. మద్రాసు శాసనసభ్యులగు బషీరు అహమ్మదు సయ్యదుగారి యుత్సవములందు పాల్గొని, శివాజీ దేశస్వేచ్ఛకై పాటుబడెననియు, అందుచే జాతి భేదముల కిందువలన అవకాశ ముండజాలదనియు, దృఢముగ బలికిరి. ఈ సంగతినే సభాధ్యక్షులును తంజావూరు రాజకుమారులగు ప్రతాప సింహరాజుగారును, రామచంద్ర రావుగారును గూడ సూచించిరి. శివాజీ జీవితము, భారతీయులకు నేర్పచున్న పాఠమేమి? వికమత్యము, స్వేచ్ఛ. ఈ రెంటిని మనస్సునందుంచుకొని, పనిజేయుచో, ప్రజలముక్తి త్వరలో చేకూరకమానదు. శివాజీని గురించి వెలువడి నన్ని కట్టుకథలు, మరయొక వీరుని గూర్చి వెలువడ లేదు. కాని పరిశోధనలు జరుగు కొలదియు, యివి యనత్యములని తేలుచున్నవి. జాతీయ స్వాతంత్ర్యమునకై బయలుదేరిన యుద్యమములలో శివాజీ మహారాజుగారి యుద్యమమును మించిన దింకొకటి లేదు. ప్రజల భావదాస్యమును తొలగించి, వారిని స్వాతంత్ర్య ప్రియుల గావించుటకు, శివాజీ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించెను. స్వల్పలాభముల నిమిత్తము అతడు దేశలాభములను విడనాడ లేదు. డిల్లీ చక్రవర్తి యొద్ద ఉద్యోగము స్వీకరింప నిరాకరించి, నిర్బంధమును వరించెను. రామచంద్రరావు చెలిసినటుల, శివాజీ దేశమున కంతకును సంబంధించినవా డనుటకు సందియము లేదు. జాతీయనాయకులలో అత్యుత్తముడు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారు శివాజీనుండి నేర్చికొనదగిన విషయములు గలవని, రామచంద్రరావుగారి తలంపు. తాను హిందునయినను, మహమ్మదీయుల సత్కున్నత స్థానములలోనుంచి శివాజీసహాన భావము జూపెను. హిందూమహమ్మదీయ భేదములు తన రాజ్యమునందు లేకుండజేసెను. హిందూదేశమునకు నౌకాదళము నిచ్చుటకు ఇప్పటి ప్రభుత్వమువారింకను ప్రారంభింప లేదు. దేశీయవాణిజ్య నౌకాదళము నొనగుటకు సమ్మతింప లేదు. ఈ రెంటిని శివాజీ తనకాలములో నిర్మించెను. శివాజీనౌకలు, జగత్ప్రసిద్ధిగాంచెను. శివాజీ పట్టుదలయే, కార్యసిద్ధికి మూలమయ్యెను. రయితుల డేమము కొరకు శివాజీ మహారాజు అవలంబించిన పద్ధతులను రామచంద్రరావుగారు వివరించిరి. నేటికిని అవి ఆదర్శప్రాయముగ గనుపించుచున్నవి. శివాజీ కాలములో న్యాయపరిపాలనము అత్యంత పౌష్టవముగ నుండెను. శివాజీమహారాజు జీవితము జూచిన, స్వపరిపాలనమునకు భారతీయులు అర్హులు గారను వాదము మిథ్యయని తేలును. పాలకులు బుద్ధిపూర్వకముగ స్వపరిపాలనము నిచ్చుచో, ఎట్టి విషమస్థితియు జనింపదని, రామచంద్రరావుగారు పాలకులకు సలహానిచ్చుచున్నారు. ప్రభుత్వపు కొలువులో నుండియు ప్రజాభిలాషలను కనుగొన నవకాశము గల రామచంద్రరావుగారి బోలు రితైర్దు ఉద్యోగుల సలహాలనయినను, ప్రభుత్వము వారు అమలులో తెట్టుట శ్రేయస్కరముగ ద. శివాజీ జన్మదినోత్సవములు, అన్ని జాతులవారిలోను జాతీయభావమును ప్రజ్వలంప జేయుటకు తోడ్పడునని నమ్మెదము.

ఆయుధనిర్ణయ సమావేశము

ఆయుధనిర్ణయ సమావేశము విఫలమయినను, సెసిలు ప్రభువుగారికిను ఆశగన్నులు ముట్ట వింతగా నున్నది. ఆయుధ నియమము సాధ్యమేయని, సెసిలు ప్రభువుగారు తలచుచున్నారు. సాధ్యము గాదని ఎవరు చెప్పగలరు? వివిధజాతుల దృష్టిపక్షము మారుచో, ఆయుధ నిర్ణయము సుసాధ్యమేయగును. కాని, భూస్వామ్యములను తగ్గించుటకు పైన్యబలము గలవా రంగీకరింపక పోగ, శాశ్వతమును తగ్గించుటకు నౌకాబలము గలవా రంగీకరింపకపోగ, ఏకీభావములు గుదురును? వివిధదేశములవారును స్వలాభ దృష్టిని వదిలి ప్రపంచ శ్రేయమును ప్రధానముగా బెట్టుకొనినగాని, అభివృద్ధి కవకాశ మేర్పడదు. జర్మను ప్రతినిధులగు బర్క ప్రార్థుగారు చెలిపిన యభిప్రాయము నించుక గమనింపవచ్చును. వివిధ ప్రభుత్వములవారును ఆయుధములను తగ్గించుట కెట్టి పట్టునలజూలేదని, వీరు చాటుచున్నారు. కమిటీవారి కృషివలన, ఆయుధముల సంఖ్యలో దాదాపుగ నెట్టి మార్పొందనియే, వీరు భావించుచున్నారు. ప్రజలకిందువలన తీరని యాశాభంగము కలుగుననియు నానారాష్ట్రసంఘము తన అధికారమును కోల్పోవుననియు, ప్రజాభిప్రాయమే ప్రభుత్వముల నికమీద ప్రేరేపింపవలయుననియు జర్మనీ ప్రతినిధి తలచుచున్నాడు. ప్రజాభిప్రాయబలమే శరణ్యమని, సెసిలు ప్రభువుగారును అంగీకరింపవలసివచ్చెను. ఇందువలన గ్రహింపదగిన సత్యమేమి? సంఘములును సభలును వట్టి యార్భాటములనియు, ప్రజాభిప్రాయబలమే తుదకు ప్రపంచశాంతికి మూలాధారము గావలయుననియు, విదితమగుచున్నది. ప్రపంచశాంతి కక్షణ ప్రభుత్వనాయకులపై నాధారపడియుండును. ఉన్నతాశయములుగల వైసభత్తులపై నాధారపడియుండును. ఈసంగతిని ప్రపంచమిక నయినను గ్రహించుచో, భావి పరిణామము వేరువిషముగ నుండును. బ్రిటీషు వాయువిమాన మంత్రులగు సర్ సామ్యుయల్ హోరుగారు ముచ్చటించుచు, ఆయుధ నిర్ణయము నెమ్మదిగ జరుగవలయునుగాని, తొందరపడ గూడదనిజెప్పిరి. ఇట్టి భీతచేతస్సులద్వారా, లోక కళ్యాణము చేకురుట దుర్లభము. ఉన్నతాదర్శ ప్రేరేతులగు స్వార్థ రహితులే మానవ హృదయములలో పరివర్తనము బుట్టింపగలరు.

హైందవ నౌకాదళ చట్టము

హైందవనౌకాదళ చట్టము గూర్చి కామన్సు సభలో జరిగిన చర్చయొక్క వివరముల గాంచిన, విటరుటనుగారి ఎత్తులను లేబరు సభ్యులు సహేతుకముగ ఖండించినటుల విదితమగును భారతీయ నౌకాదళమును ఇతర ప్రదేశములలో నుడయోగింపకుండ జూడవలయునని, కెవ్వర్తీగారు కోరగ, భారతీయుల కిందువలన కోపమువచ్చునని విటరుటనుగారు చెప్పిన వాదము నిరాధారమని చెలుపనక్కరలేదు. ఇట్టి యవసరమురాదని విటరుటనుగారు జెప్పిరి గాని, అవసరము లేవుడు, ఏల యిట్టి ఏర్పాటుండవలయునని, లారెన్సుగారు చక్కగ బ్రశ్నించిరి. ఇటులనే వెలుపల బోయినందు కగు న్యయమును హిందూదేశము భరింపగూడదను సవరణనుగూడ విటరుటనుగారు రెదుర్చుట విచిత్రము. భారత శాసనసభవారి సమ్మతి యున్నగాని,

భారత నౌకాదళమును వెలుపలకు బంప గూడదను సవరణను విటరుటనుగారు రంగీకరింపక, విచిత్రము వాదము గావించడంబడిరి. భారత శాసనసభకు కోశముపై నికారములేకు గావున, ఆ శాసనసభతో నియంత్రములేదని వీరివాదము. కాని శాసనసభ ఎన్నటికిని యిట్టిస్థితిలో నుండునని, విటరుటనుగారి యద్వేష్యమా? భారతీయుల నశమండుడని నౌకాదళమునలన ప్రయోజనములేదని, లేబరు సభ్యులు విలియంజెప్పిరి. హిందూదేశమునకు స్వరచిపాలన నిచ్చుటకై నౌకాదళము నిర్మింపబడుచున్నవాదము, వట్టి బూటకమనియు, స్వలాభము కొరకే ఇంగ్లండు దీనిని నిర్మించుచున్నదనియు, లేబరు సభ్యులగు బార్క్లగారు స్పష్టపరిచిరి. విటరుటనుగారి వైఖరి భారతీయులకేగాక, బ్రిటీషు లేబరుపక్షమునకు గూడ విసుపు బుట్టించుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికాలో ఇండియా ప్రభుత్వపు ఏజెంట్లుగ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిని నియమించినటుల బలమగు వదంతులు ప్రబలినను, శాస్త్రిగారి నియామకమును దక్షిణాఫ్రికా పత్రికలు కొనియాడినను, ఇంతవరకు ప్రభుత్వ ప్రకటనము వెలువడకుండుటకు కారణ మెద్దియో తెలియదు. శాస్త్రిగారు వెంటనే రానియెడల, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు నష్టము గలుగునని ఆంగ్లానుగా రభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శాస్త్రిగారిని నియమించిరా లేదా? నియమించినచో, ప్రకటనకంత యాలస్యమేల జరుగవలయును? బడంబడికకును, క్రొత్తచట్టములకును వ్యత్యాసములేకుండ జేయుటకు, శాస్త్రిగారు త్వరలో వెడలుట యవసరమగును. ఈ సంగతి యింకా, దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల కష్టములు నానాటికి అధికమగుచున్నవి. నేటాలులో భారతీయులకు మ్యునిసిపలు ఎన్నిక హక్కులు దాదాపుగ నస్తమించినటుల నేటి వార్తలు చెలుపుచున్నవి. మ్యునిసిపలు వోటర్లకు పార్లమెంటరీ వోటరులకుండు యోగ్యత యుండవలయు నని, నేటాలు ఆర్డినెన్సు విధించెను. క్రొత్త నియమమునలన భారతీయులలో దాదాపుగ నెవరికిని వోటింగుహక్కు నిలువజాలదు. ఈ నియమమును పరీక్షించుటకై ప్రయత్నింపగ, అప్పీలు కోర్టువారు మ్యునిసిపలు ఆర్డినెన్సు సక్రమమయినదే యని తీర్పు జెప్పిరి. మొత్తము మీద ప్రస్తుత నిర్బంధములన్నియు భారతీయుల కాదేశములో నిలువనీడలేకుండ జేయుట కుద్దేశింపబడినటుల దోచును. హిందూదేశమునకు స్వరచిపాలనము లభించినగాని, వెలుపలి భారతీయుల స్థితి చక్కబడునని దోచదు.

పటేలుగారు

పటేలుగారు ఇంగ్లండుకు బోయి, కామన్సు సభలో జరుగు కార్యక్రమమును శ్రద్ధతో పరిశీలించుచున్నారు. హుటరుప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు కామన్సు సభకన్నను భారత శాసనసభ నిశ్చయముగ నుండునని, పటేలుగారు రభిప్రాయ మొనగిరి. కామన్సుసభలో గనుపించెడి తీవ్రప్రసంగములును, వరస్పర దూషణములును ఈ దేశపు శాసనసభలలో గనుపింపవు. విటరుటనుగారితో పటేలుగారు ప్రసంగించిరట. ప్రధానమంత్రియగు బాలు

వినుగారిని ఇండియామంత్రులగు బర్కెట్ హెన్రీ ప్రభువుగారిని వీరు సందర్శించెదరట. హిందూదేశ సమస్యను వీరు చర్చించెదరనుటకు సందియము లేదు. కాని పటేలుగారి యభిప్రాయములను బ్రిటీషు మంత్రులు గౌరవించెదరా? లేక నాయకులెటుల బలికినను, తమ సంతమును విజనాడమనెదరా?

పండిత మాలవ్యాగారు

భారత దేశనాయకులలో చోకరి తమిళాకమరియొకరు జ్యుస్టిస్ లో నుండుట దేశదౌర్భాగ్యము తప్ప వేరుగాదు. గాంధీమహాత్ముని హర్షల్యము భారతీయుల నెల్లర నాందోళన పెట్టుచున్నది. సహజనీదేవి ఇంకను కోల్పోనలేదు. ఇంతలోకే మాళవ్యాగారు జబ్బుగ నున్నారని తేలినవార్త, ప్రజల విచారమును విస్తరింప జేయకమానదు. హిమవత్సర్వతములంక, మాళవ్యాగారు రెండు మాసములు విశ్రాంతి దీసికొనవలయునని వైద్యులు గోరిరి. వీరు త్వరలో స్వస్థదేహులై దేశసేవించునటుల పరమేశ్వరు డనుగ్రహించు గాక!

15 వ తేది

అల్లభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ మేరల అయిదవ తేదినుండి 12 వ తేదికి మార్చబడని నిశ్చయించినము తెలిపియుంటిమి. మే 15 వ తేదినాడు సభ జరుగునని కార్యదర్శి మరల ప్రకటించినటుల, నేటివార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఈతేది నెల్లరకు సౌకర్యముగ నుండునని, అధ్యక్షులు భావించుచున్నారు. 15 వ తేది నాడయినను సభ తప్పక జరుగునని నమ్మదము.

రిథాలా అల్లరులు

పూర్వద్యేషము పైకుబుకుట

ధీల్లీ, ఏప్రిలు 26:—ఈఅల్లరులకు పూర్వద్యేషమే గారము 23 వ తేదీనందుము అల్లాహ్ యనునాత పాక కుట్టుపనివానిపద్యకు బోపే కుట్టించుకొనబోయి అచ్చట హుక్కాకాల్పుకొనుచున్న నలువురు మహమ్మదీయు లున్నట్లు కుట్టుండెను. ఇంతలో రెండుజబ్బులగ హిందువులు హుక్కాలు, భారతగార్ల నాయకత్వమున ఇరుప్రక్కలనుండియు “వారిని చంపుడు రెండులకులు ఖర్చయిననుసలేయని కేలేడుమి వచ్చి వారిపైబడిరి. ఒకడు వెంటనేవచ్చెను. మరొకడు గాయములవలన వచ్చెను. మిగిలిన మువ్వయ్యకు తీవ్ర గాయము లనులొనైరి. 6 గురు హిందువులు గాయపడిరి. ముగ్గురు అపాయస్థితియందున్నారట. 14 రు హిందువులు అరెస్టుచేయబడిరి. ఇంకను కొన్ని అరెస్టులు జరుగును. అంతయు శాంతముగ నున్నది. (అ. ప్రె.)

కుట్టుపనివాని వింతమోసము

కలకత్తా, ఏప్రిలు 27 :—కుర్తిస్తాను అమీరుగ కట్టించుచున్న ఆల్లరీదుగారిని దేశమునుండి వెడలగొట్టి ఆరుకలల కకిన వరకము విధించిరని నై సుమంకి ఇంగ్లీషును పత్రికావిశేషిరి న్రాసియున్నాడు. శ్రీబ్రాహ్మణుగారు చికాగోలో కుట్టుపనివాడు. “ఒకనాటి యుడయము అమీరు అడ్వాల్డాయను నామముతో నవాబులజేషముతో బయలుదేరెను పెద్ద పెద్దలందఱాతనికి స్వాగతమిచ్చిరి. ఒక భారత నారీమణితోగలసి ప్రెసిడెంటు హర్దింగ్ గారితో లైటుహౌసుగండు ముచ్చటించిరి. పెద్దవారయారెడు పట్టునడి అమెరికానుండి వెడలగొట్టబడెను. ఇంగ్లండులో మోసమునకుగాను 6 కలలపై సుభవింపెను. స్క్విర్లండునుండి తిరుమబడి ఫ్రాంకు, జర్మనీలలో వైదునయిండ్లెను. ఈకుర్తిస్తాన మిరు పై సుచేరెను. పోలీసువారి వైసు కబడిగా ఒక డిజిల్ మాటకు పాసుపాట్లు, ప్రాచీ గౌరవకులముల సర్దుబాటు ఇతర అంతర్యురస్తువుల సర్దుబాటులను కేసు. (ప్రెస్.)

మదరాసు వార్తలు

రాయపేట మోటార్ ప్రమాదము - ఒక మరణము:—గత శనివారము రాయపేటలో జరిగిన మోటార్ దిక్కులో గాయపడినవారిలో సాలమోషప్ప అనునతడు నేటి ఉదయం రాయపేట ఆస్పత్రిలో చనిపోయెను.

రాకెట్ కలు:—గిల్ బిల్ ఆర్. యస్. ఆగోగ్గసామి మొదలగువారు గత రాత్రి ఉదయం వచ్చి వెళ్లిరి. స్వేరు డేలుగారు (సానిటరీ ఇంజనీరు) నేటి ఉదయం ముద్రాపాట వచ్చిరి.

పిలవల తిరువేంగడ చెట్టి బాలికాపాఠశాలవారి కోర్కెను:—పై పాఠశాల వారి కోర్కెను మేనేజర్ వీ. వేని మంగళవారమునాడు టి. ఆర్. వెంకట్రామ శాస్త్రిగారి అధ్యక్షులను సాంస్కృతికమండలిలో జరుగును రాష్ట్ర ముత్తులక్ష్మీరెడ్డి అమ్మగారు బహుమానములను ఇచ్చెదరు.

బెజవాడ మ్యూనిసిపల్ హాస్టళ్లు పారితోషిక ప్రదానము:—అయ్యదేవర కాశీశ్వరరావుగారి యధ్యక్షతన ఈనెల 25 తేదీ సాంసారమునాడు బెజవాడ మ్యూనిసిపల్ హాస్టళ్లు విద్యార్థుల పారితోషిక ప్రదానసభ జరిగెను.

జాతీయగీతముతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. పాటిబండ్ల అప్పారావు బి. యే. బి. యల్. గారును సి. వి. సంపత్య్యంగారు (సభజ్యే) విద్యార్థుల సర్వోధిమము నుపన్యసించిరి. విద్యార్థుల బహుమానములు సంచిపెట్టబడెను. అగ్రతల యంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసెను.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికి నష్టపరిహారము రు. 900

గత అక్టోబరునెలలో మ్యూనిసిపల్ ఎలక్షన్ల సందర్భములో యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి మోటారుకారునకు మానీ అంగకంపెనీవారి మోటారుట్రక్కు డికోని శ్రీనివాసయ్యంగారి మోటారుకారునకు అపాయము కలుగజేసినందున సదరు నష్టమునకుగాను రు. 900 లు నష్టపరిహారము కోరబడినది. కోరిన నష్టపరిహారమునకు సంపూర్ణంగా నిన్న డిక్రీయ్యబడినది.

సనాతనధర్మ ఉపన్యాసములు:— దక్షిణిండి యా వైశ్యసంఘసభ్యులయొక్కయు, జార్జిటవుక్ వాస్తవ్యుల యొక్కయు గోరికమీద ఈనెల 29, 30 వ తేదీలందును మేనెల 1, 2 తేదీలందును ప్రతిదినము సాయంకాలము 5.30 గంటలకు శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థాన వైశ్యధర్మప్రతిమందు (గోవిందప్పనాయకపీఠిలోని సాంస్కృతికమండలి ప్రక్కన కాశీపురవాస్తవ్యుల పండిత యు. పి. కృష్ణమాచార్యులగారిచే సనాతనధర్మ ఉపన్యాసములు జలుపుబడును. ఎల్లరు సకాలము నవిచ్చేయవ్రాధితులు. కందర్ల రామమూర్తి బి. ఎ. యల్. టి.

జయిమినీ అస్పృశ్యులు బీరో కాలండరు:— విశాఖపట్టణంజిల్లా ఎలమంచిలిలో నున్న జయిమినీ అస్పృశ్యుల బీరోవారు పంపిన కాలండరు నందుకొంటిమి. ఈ సంఘమునకు శ్రీయత ఎస్. సత్యనారాయణగారు యజమానులు. వీరు జ్యోతిషసామద్రికఖగోళశాస్త్రజ్ఞులు. ఈ కాలండరు ప్రభు సంవత్సరాది అనగా ఏప్రిల్ 1-వ తేదీనుండి ప్రారంభమై 1928 మార్చి 21-వ తేదీతో అనగా ఛాల్లన బహుళ అమావాస్యతో ముగియుచున్నదిగాని మార్చి కెలాఖరువరకు గూడ నింగు తేదీలు చూపించబడెను. పంచాంగములందుగల వివరములన్నియును చాలవరకు యికాలండరునందు గలవు. తిథి వార నక్షత్రములు త్యాజ్యము సూర్యోదయాస్తమయ కాలములు ఘనస్థానవర్ణములు చక్కగా వివరింపబడెను అక్షరములు అంకెలు మున్నగునవియును స్పష్టముగాను అందముగాను ముద్రింపబడెను. ఈ కాలండరున్నచో పంచాంగముతో ననగమేయుండదు. ఒక కాలండరు వెల 11 అణాలు. వీరు ప్రత్యేకములు, జాతకములు, సామద్రికములు మున్నగునవి తెలిపెదరు. నలయువారు “మేనేజరు” జయిమినీ అస్పృశ్యుల బీరో ఎలమంచిలి, విశాఖపట్టణం జిల్లా అని వ్రాయవలెను.

బర్మా ఆయులు కంపెనీవారి తగాదా

రాజ్ ప్రయత్నములు •

లేబరుకమిషనరుల సర్ జార్జి పాడిసనుగారు మాత్రం పనివాండ్లయొక్క కష్టస్థితులను వివరించి పనివాండ్ల నా హ్వనించిరి. నిన్ను మధ్యాహ్నము పనివాండ్ల తరపున పదిమంది ప్రతినిధులు వెళ్లి మనవిచేసికొనిరి. పాడిసనుగారు తమరు లేబరు కమిషనరు పదవిలో ఉన్నప్పటికిని తమకు పలుకుబడి యేమియులేదని జవాబుచెప్పిరి. బర్మా ఆయులు కంపెనీ అధికారులను, పనివాండ్లను తనయొక్క మిత్రాధికారమును గుర్తించినచో గాని తాను జోక్యముకలుగజేసికొననని పాడిసనుగారు చెప్పిరి. బర్మా ఆయులు కంపెనీ మ్యానేజరుగారు బ్రాకుగారు పనివాండ్లసంఘప్రతినిధులతో ముచ్చటించ గోరుచున్నారు. గనుక పనివాండ్లను వెళ్లి వారితో మాట్లాడవలసినదిగా పాడిసనుగారు సలహానిచ్చిరి. వారిసలహా ప్రకారము నేటి ఉదయం 5 గురు ప్రతినిధుల (పనివాండ్లు) వెళ్లి మాట్లాడిరి.

ఈ తగాదా త్వరిత తీర్మానింపవలసినదని కార్పొరేషను అధ్యక్షులు కూడా లేబరుకమిషనరుగారిపేర ఉత్తరము వ్రాసిరి.

రైల్వే ప్రయాణీకుల సంఘము

రైల్వే ప్రయాణీకుల సంఘపుకార్యదర్శి నైదాపేటనుండి ఇల్లువ్రాయుచున్నాడు:—సంఘసభ్యులసమావేశము కడచిన ఆదివారము 328 తంబుకెట్టిపీఠియందు జరిగెను. జాత్ర నెలలో కొన్నపురిలో జరుగు రైల్వే ప్రయాణీకుల మహాభయ సంఘసభ్యుల సన్మానసంఘముగ సేర్వరసచలయనని తీర్మానింపబడెను. సన్మానసంఘసభ్యులకు నీసము ఒకరూపాయి రు. 4 శ్రీమంతులైన వలెననియు సంఘసభ్యులను వివిధచేర్చుటకు గౌరవాక్షయ్యు. రామరావుగారు సంఘపుకార్యదర్శి కృషిపలుపలయుచుననియు తీర్మానింపబడెను.

600 పానుల మూల ధనముతో రంగూనునుండి కలకత్తా పినాంజలకు వాయువిమానముల సర్వీసు సేర్పరస ఒక కంపెనీని స్థాపింపవలయునని వాయువిమానములను వింటు నెంటుగారు బర్మావర్తక సంఘమువారి కొక సూచనను గావించిరి. ఇట్టి ఏర్పాటులు గావించుటకు ప్రస్తుతము విలులేదని బర్మావర్తక సంఘమువారు తీర్మానము గావించిరి.

ప్రకటన

నర్సారావువేట డి|| ము|| కోర్టులో

అనలు 11/1927

వాది:—క్రాంతి వెంకటచలం నైజాం యిలాకా బామ్మకల్లు.

ప్రతివాదులు:—గడ్డినేని రామకృష్ణమ్మ వగయిరాల బామ్మకల్లు.

యీ సెంటరు 6, దావామెద్యూలు దాఖలు ఆస్తిలో వాడికి గల 1/4 వంతు హక్కును స్థిరపర్చించి పండితీ చేయించిస్తావన పర్చించవలెనని మధ్య ఫలసాయము నిర్ధారణపై యుంచి ఇప్పించవలెనని నచ్చి వాది ప్రతివాదులపై దావా లేవలెననుచున్నాడు. సదరు దావాను కోర్టువారు 28-6-27 తేదీకి వాయిదావేసియున్నారు. ఆ తేదీవరకు కలవారు వాయిదాకోర్టుకు హాజరుఅయి తెలియపర్చుకోవలెను.

కె. గోపాలకృష్ణారావు
వాదితరపు స్టేడరు.

తెల.గుసమాచార

(సంవత్సరాది సంచిక)

భారతదేశపు సమస్త ఆంగ్ల, దేశీయభాషాపత్రికా రాజములచేతను సాగడ్డగాంచినది. ఆంగ్లదేశీయ సర్వవిషయములను గొప్పగొప్ప వ్యాసములును ఆంగ్ల, ఆంధ్ర, మరాఠీభాషలలో వ్రాయబడి ఇం దిమధ్యబడియున్నది. అతిసుందరముగా ముద్రింపబడి, వందకొలది చిత్రపటములతో నొప్పుచున్నది. వెల బహుస్వల్పము. పోస్టేజీ కాక రు. 1-8-0.

పలయువారు: వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రి అండుకో నెస్టునేడురో మద్రాసు అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

బలవంతముగా పడుపు వృత్తిచేయించుట

(పెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు (ఎగ్జూరు) లో ఒక విచిత్రమైన క్రిమినలుకేసు విచార ముచున్నది. ఇందులో రాజమృత్, అబ్దులకరు, దొరస్వామి అనువారు ముద్దాయిలు. మైసూరురాజ్యములోని పి.మో.గా నివాసులగు సుందరమూర్తి అను నామె. పైజెప్పిన ముద్దాయిలచే తిరువళ్ళిక్కేణి పైరోడ్డుమీద నెం 820 రు ఇంటిలో నొకగదిలో సుమారు 15 రోజులు బంధింపబడెను. ఆమెను కొట్టి బాధించిరి. ఆమె నగలను అపహరించిరి.

సుందరమూర్తి శనునామె పి.మో.గా నివాసురాలి—వయస్సు 19 సం॥రములు. నరసప్పయనునాత డీమెను ఉంచుకొని యుండెను ఈమె అవివాహిత—యీమె నెలదినముల క్రిందలు నరసప్పను మూలబక్షి మద్రాసువచ్చియుండెను. నరసప్ప యుద్వేగము సగపడిందిబట్ట మద్రాసువచ్చెను. ఈమె జట్టాక్కి ప్రేమనుండిడింటరిగా తిరువళ్ళిక్కేణివచ్చెను. నరసప్ప కనుకలదేదు. రాజమృత్ ఇంటిలో నెల 1-కి రుగిల చొ॥ ఒకగది అద్దకు తీసికొని అందులో బసచేసియుండెను. లుగు రోజులవరకును ముద్దాయి యీమెను మర్యాదగా చూచెను. మూడవ ముద్దాయికూడా ఆయింటిలోనే కాపురముండెను. మొదటి ముద్దాయికి, రెండవ ముద్దాయికి ఉంపుడుకై. మూడవ ముద్దాయికూడా ఆయింటిలోనే ఉండెను. వీరందరును స్వభిచారములై నే జీవించుచుండిరి. విలులు సాయంకాలము ఆయింటికివచ్చి రాత్రియంతయునుండి వెళ్ళుచుండువారు.

మొదటి ముద్దాయియింటిలోనే భోజనముచేయుచుండిన పార్వతి, కవలయను మరి యిద్దరుకల్లు కలరు. మనస్సులు విశేషముగా ఆయింటికి వచ్చిపోవుచుండుటజూచి సుందరమూర్తి తన స్వగ్రామమునకు తిరిగి వెళ్ళనిశ్చయించెను. అప్పుడు ముద్దాయి లీమెనొకగదిలోనికి త్రోసిరి. ఈపని ఆమెవచ్చిన 4 వ దినమున జరిగెను. ఈమె యొడలిమీదనున్న ఒక పండిగలుగు ఒక కాశీమాల, ఒక జడవంకీ యీ నగలను ముద్దాయిలు తీసికొనిరి. ఈమె బ్రంకుపెట్టెలోవాచుకొనియుండిన రు. 40/- లను కూడా తీసికొనిరి. విటు లెవరైనను వచ్చినయెడల వారిని యీమె నిర్బంధింపబడియున్న గదిలోనికి పంపుచుండెదవారు. ఈ విధముగా వా రామెను 20 దినములు బంధించిరి.

ఈ 20 రోజులను ఆమెకు హాటలునుండి అన్నము తెప్పించి ఆగదిలోనే పెట్టుచుండిరి.

ఈమె ఒకపర్యాయ మొకవిటునితో భోగించుటకియ్యకొనలేదు. అప్పుడు ఒకటి, రెండు ముద్దాయిలీమెను కొట్టెదమని బెదిరించిరి. విటు లెవరును యీమెకు పైకమియ్యలేదు. 15 రోజులైనతరువాత జాఫర్ అను నతడు యీమెనద్దకు వచ్చెను. ఈ ముద్దాయిలు పెట్టుచున్న బాధల నామె యతనితోచెప్పుకొనెను. ఒక కాశీతమును తీసికొనివచ్చి ఆమె వ్రేలి ముద్రను దానిమీద వేయించెను. యీమె కంపెయింటు చేసినందుల కీమెకు మరునాడు ముద్దాయిలకొట్టిరి పోలీసువారికి త్వరలో కంపెయింటుచేసి ఆమెను విడిపించెదమని జాఫరు సాహెబు ఆమెతోచెప్పెను. నాలుగురోజులు తర్వాత పోలీసువారువచ్చిరి. అప్పుడీమెయొకగదిలో బంధింపబడి గది తాళమువేయబడియుండెను. గది తాళముతీయవలసినదని పోలీసువారు మొదటిముద్దాయి నడిగిరి. మొదటి ముద్దాయి గది తలుపుతీసెను. అప్పుడు పోలీసువారామెను తీసికొనివెళ్లి ఘోషా ఆస్పత్రికిపంపిరి. అప్పుడామెయొడలిమీద దెబ్బలన్ని అక్కడక్కడ పెట్టియుండెను. ఆమె ఇంకను ఘోషాస్పత్రిలోనేయున్నది. కోర్టువారు ఫలహారమునకు లేచివెళ్లిరి.

వంగరాష్ట్రమున తుపాను.

చిట్టగాంగు, ఏప్రిల్ 27:—మిర్జాపూరుమీదను ఇతర గ్రామములమీదనుగా పోయిన తుపానునుగూర్చి తెలిసియితరవనరములవలన అహమ్మదు అనునాయనయు ఆయన కుమార్తెయు చెట్లమీదనుండి పడి మరణించిరి తెలియుచున్నది. అన్ని తరగతులవారికిని నష్టముకలిగినది ఇండ్లమీద కప్పుతెగిరిపోయినవి. అధికారప్రకటనలవలన 428 గృహములకు నష్టము కలిగినదనియు చాలమంది యిండ్లులేక నిరాధారులైయున్నారనియును తెలియుచున్నది. నమూలముగా పెకలింపబడినవృక్షములుమార్గముల కడ్డముగా పడియున్నవి. రామకృష్ణ మిషనువారు ప్రజల సహాయార్థమై పనులను చేయుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

సిల్వా, ఏప్రిల్ 27:— సర్ మాల్గాం హాయిలీగారు సెలవుతీసికొనుట అసత్యమని రూఢిగా తెలియవచ్చినది. (అ. ప్రె.)

పూర్తి, ఏప్రిల్ 27:— స్టీవెన్సు సతి, వీలరు సతి పెటర్నిటీవార్డును ఈ సాయంకాలము యాత్రికుల వైద్యాలయందు ప్రారంభోత్సవము జరిగెను. (అ. ప్రె.)

ధిల్లి, ఏప్రిల్ 28:— రిథాలా అల్లరులలో గాయపడిన రిగురు హిందువులు వైద్యాలయమునందు చేర్చుకొనబడిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వమువారు సహాయమునగుటకుగాను బెంగాలు స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ ప్రభుత్వమువారు త్వరలో ఒక బిల్లును తయారుచేయుదురని ఇంగ్లీషుపాప పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

దక్షిణ ఇండియా రైల్వేపనివారి మహాసభ మేనేజింగు రున తూర్పుదెబ్బలో జరుగును. ఈసభకు రత్నస్వామిగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలయునని తిరుచినాపల్లి బ్రాంచిపనివారి సంఘమువారు నూచించిరి.

రంగూను, ఏప్రిల్ 27:— రంగూను పురపాలకసంఘమువారు చాల భవనముల కట్టుటయందు 17½ లక్షల రూపాయల ఖర్చుపెట్టుచున్నారు. కాన్సింగు భవనము క్రొత్తకేరీలు కూలీలకు వసతులు, మార్చను మార్కెటులను కట్టుచున్నారు. ఒక రోడ్లకు మాత్రము 21 లక్షల ఖర్చు పెట్టుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

వ్యవసాయపు విచారణసంఘము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 27:— వ్యవసాయపు విచారణసంఘమువారు రాబోవు శీతకాలము సిల్హాయందుగాని లేక బెంగాలునందుగాని సహజేమే తమ నివేదికమును తయారుచేయుదురని ఇంగ్లీషుపాప పత్రిక సిల్హా విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

ఖద్దరు ప్రచారము

సర్. పి. సి. రాయగారి పర్యటనము
ఖల్వా, ఏప్రిల్ 27:— సర్. పి. సి. రాయగారు ఏప్రిల్ 17 తేదీ పర్యటనము ప్రారంభించిరి. జౌలపూరు సెస్టాతు జెన్సులు, ఖల్వా గ్రామములందు తిరిగి స్త్రీలకు విద్యార్థులకు రాటుమును గురించియు ఖద్దరు గురించియు ఉపన్యాసముల నొసగిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

వంగరాష్ట్రమున కాలరా వ్యాధి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 27:— వంగరాష్ట్రమునం దిప్పుడు కాలరా వ్యాధి మిక్కిలుగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడు వర్షములు బాగుగా కురిసినగాని వ్యాధితగ్గదు. డిసెంబరు మాసం తము వరకు జరిగినమాడు సెలలో 15, 000 మంది చనిపోయిరి. క్రిందటి సంవత్సరమునందు బెంగాలులో కాలరామరణం 60,000 మంది చనిపోయిరి. కార్పొరేషన్ వారి యాజమాన్యమున కాళి ఘట్టులలో నేటి సాయంకాలమున టీకాలువేయుటకు ప్రారంభించిరి. స్థానికపరిపాలనా మంత్రి ఘన్నావగారుడగ్గరచేయుండిరి. వైద్యుల కంఠరికిని టీకాలయందు పంపవలెనని నూచింపబడెను.

ప్రజారోగ్యమును చూడుటకై ఒక సంఘము స్థాపింపవలెనని ప్రభుత్వమువారు విచారించు చున్నారు. ఇందుకై అప్పుడే బడ్జెటులో రికరింగు గ్రాంటు 18 లక్షలు కాంక్షను చేయబడినది. ఒక్కొక్క రానాలో నొక్కొక్క సంఘముచొప్పున నిట్టి సంఘములను 600 స్థాపింపవలెనని నూచింపబడినది. ఆస్పత్రులకు మంచిపాలన సప్లయచేయుటకై ఒక సంఘమును స్థాపించి పాలన సప్లయచేయవలెననియు ఆలోచించుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు.)

కార్మికోద్యమముకొరకై కాంగ్రెసు పనిచేయవలెను

బి. యన్. రైల్వే పనివాడయెదుట శ్రీనివాస అయ్యంగారు రుపన్యసిండుట

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 27:— కార్మికోద్యమము కొరకై కాంగ్రెసు పనిచేయవలసి సమయమువచ్చినది. రాజకీయోద్యమమునందు పాటుబడువారు కార్మికోద్యమమును చేపట్టుచున్న స్వరాజ్యములభింబులు, దుర్గుటము అని భారతదేశీయ మహాజనసభయొక్క అభ్యర్థనలను యన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు నేటిసాయంకాలమున కిడ్డరు పురమునందు బి. యన్. రైల్వేపనివాడకు ఉపన్యసించుచు చెప్పిరి. కార్మికోద్యమము హిందూదేశములో నీ ప్రాంతమున నెట్లుపనిచేయుచున్నదో తెలుసుకొనుటకై తామిచ్చటికివచ్చి యుంటిమనియు భారత్ జాతీయమహాసభకు వ్యవహారాభిలాష ముండుట అగత్యమనియు చెప్పిరి. కాంగ్రెసునకు కార్మికులతో విశేష సంబంధముకలదు. కార్మికోద్యమము బాగుగాపనిచేయునట్టి మొదటితరగతి రాజకీయ ప్రచారకుల పోషకము లేనిదే నడువసాగదు. ఇందుకు మహాత్మాగాంధీ దేశబంధుదాసులే తార్కాణము. పెట్టుపడిదారులు తమలాభముల నపేక్షించి రాజకీయములలో పాల్గొనుటకు జంకుదురు. కాని కార్మికోద్యమము రాజకీయముల సంబంధము లేనిదే కాంగ్రెసు సహాయములేనిదే నడువజాలదు. క్రిందటిమారు మేమందరము అసెంబ్లీకిపోయి యుండుటచే ఖరగపురము సమ్మెయందు కార్మికోద్యమము సాగలేదు. పాశ్చాత్యదేశములందు కార్మికులకు మంచియు ధ్నును అంతకంటె యెక్కువవిద్యయు నితర సాంఘికసౌకర్యములున్నను కార్మికులు రాజకీయ సంస్థలకు లోబడియే యుండియున్నారు. కాంగ్రెసుగనుక కార్మికోద్యమమును చేపట్టిరయ్యెడల కొంత అధికారితో పనిచేయవలెను. నిరుద్యోగసమస్యను తొలగించుట స్వరాజ్యసమరమున కవసరము. అధికసంఖ్యాకుల కధికసౌఖ్యమునదే మనయాదర్శముగానుండవలెను. అసెంబ్లీలో నామగల అసభ్యులుబట్టి కార్మి కలింతకంటె ఎట్టి ఏర్పాట్లుండవలెనని తోచుచున్నది. సక్లత్వాలాగారు చెప్పెడివిషయములన్నియు నాను పూర్తిగా గోచరింపకపోయినను కాంగ్రెసు కార్మికోద్యమమును చేపట్టవలయుననెడి అభిప్రాయముతో నే నంగీకరించుచున్నాను.

కాంగ్రెసుఅధ్యక్షులు కార్మికోద్యమమునుగూర్చి తీవ్రముగా విచారించుచున్నారని టి. సి. గోస్వామిగారు సంతసించిరి. జీవనపుటాల మందరికిని సామాన్యమేగావున ప్రజాబలములో కార్మికులబలమెక్కువనియు వివిదేశపెట్టుబడిదారులు కార్మికులను తమవ్యభిలాషకొరకు మయోగించు చున్నారు గావున రాజకీయమై సహాయములేనిదే కార్మికోద్యమము నడువజాలదనియు గోస్వామిగారుచెప్పిరి.

అధ్యక్షతనహించిన దివాన్ చమకౌలాలుగారు మానవ జీవితముయొక్క శ్రేష్ఠత్వమును గమనింపవలసినచెప్పిరి. మన విధికి మనమే కర్తలము. జీవితపరిస్థితులను చక్కపెట్టుకొనుటకు మనలోమనకు వికమత్యముండవలెను. చిట్టచివరకు లేటుపేయరుల మాటయే నెగ్గినది. వారకోరనట్టి జె. యం. నేనుగుప్తాగారే మేయరులైరి. (ప్రీ ప్రెసు)

బెంగాలు సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రారు జె. యన్. మిత్రాగారు వీహారు సహకారమహాసభకు అధ్యక్షత వహింపనంగీకరించిరి. ఈసభ మే 2 తేదీనిజరుగును.

నెసిల్సు “లాక్టోజెన్” ఆవు.

ఈ నూతనవిచిత్రమైన కల్పితనృప్తిని చూచి యుండని మా చదువరులకొరకై బార్జిటవున్ లో సెంటు జేలియతుఫీఫీలో అమర్చబడియుండు

“మేజిస్ట్రేట్ సీనిమాలో”

దీనిని మరల ఏప్రిల్ 30-వ తారీఖునను మే నెల 1-వ తారీఖునను చూపించబడును.

మీరు మీబిడ్డను “లాక్టోజెన్”ను యిచ్చి పోషించుచున్నారా?

నాగపుర సత్యాగ్రహము

రెండురూపాయలకు రెండురోజుల శిక్ష తగ్గించుట
నాగపురము, ఏప్రిల్ 28:— రామలాలుగారికి రోజోజుల శిక్ష విధించినను ఆయననందెండురూపాయలువసూలుజేసినందునలన మూడవవాటి రాత్రి నిన్నరాత్రి ఆయనను విడుదల చేసిరి. వారినభినందించుచు ఒకే బహిరంగసభ జరిగెను. ఆందు రామలాలుగారు తన కృపాణామము వారుతీర్చికొనినందువలన వారి మూడుదినములనుండియు భుజించలేనని తెలిపిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

ధిల్లి, ఏప్రిల్ 28:— హరికేశఅనునాతడు భార్యతోను బిడ్డతోను సత్సత్తి తీవ్రపడి యుండగా పోలీసువారు వైద్యాలయమునకు గొంపోయిరి. ఇప్పుడు వారు తేమముగనున్నారు. ఎవరో వారికి మంచినిశ్చలలో “ధాతురా” యను మత్తుమందుకలిపియిచ్చిరని యనుమానపడుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెసు.)

ఎక్కిమ్యాటిపుకొన్నియసభ్యులతో కొన్ని భేదములుండుటచే నాగపూరుకాంగ్రెసుసంఘపు కార్యదర్శి తనపదవికిరాజీనామాఇచ్చిరి. ఈభేదములు అంతమిందుటచే వీరు తనరాజీనామా నువసంహరించుకొనిరి. రాజకీయ ఖైదీలవిషయమై ఈ విభేదములు ఏర్పడెను.

చీనా పరిస్థితులు

జపాను నౌకాసైనికులు

టోక్యో, ఏప్రిల్ 26:— చీనాలో యంగి స్థిలో యలోయున్న జపానులకు రక్షించుటకు 1000 నౌకావళ సైనికులు వచ్చుచున్నారు. శుత్తర చీనానేలలో వచ్చుచున్న రెండునౌకలకు కాల్చిరి. అవి ముగిసిపోయినవి. 2000 మంది మురిగిపోయిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్సు హాగయోడమీద గూడ గాన్చి ఒకనికి గొప్పగాయములు తగిలినవి. మరికొన్నిటికి చెబ్బులుతగిలినవి. చీనాలో యునైటెడ్ స్టేట్సు యుద్ధనౌకకు ఇంతగొప్ప చెబ్బు ఎన్నడును తగలలేదు.

యునై. టెట్ స్టేట్సు వైమానికులు హతులగుట

న్యూయార్కునుండి ప్యారిసుకు తిన్నగా ఆగకుండ పోవుటకు ప్రయత్నించు యునైటెడ్ స్టేట్సు వైమానికులు ఇద్దరు చనిపోయిరి.

రీడుగారు 16 తేదీ విమానముపైగాల్చి వైమానికులను జంప నెత్తించినందులకు రీడుగారిపై యభియోగమునుచెచ్చిరి. తాను జంప నెంచలేదనిరి. ఆతనిని జామీనుమీద వదలిరి.

కీ॥ శే॥ ఆర్థరు హాలుగారు

లండన్, ఏప్రిల్ 21:— ఆర్థరు హాల్ కీ. వి. ఇ. గారు చనిపోయిరి.

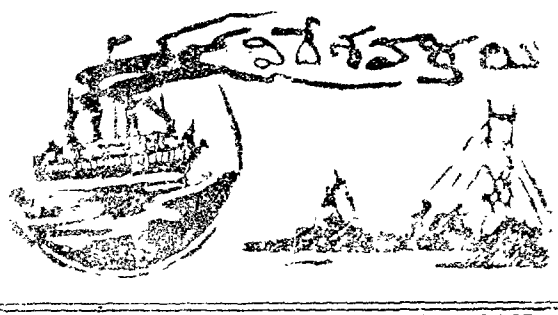
వెలువడినది! త్వరపడుడు నీ తినిది

(ఆంధ్ర గ్రంథమాలయంవైదవకునుమము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబెటు దేశమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటీవల చీనాచక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత ఇంగ్లీషులోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్కృష్టనీతిగ్రంథమున కిది మధురముగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసూజితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితోఁ దేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పచున్నది. క్రొను సైజు నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౪-౦.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

తపాళుపెట్టె నెం. 212 రు, చెన్నపురి.

కామన్వెంట్

సభ్యులుగారి యజ్ఞప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 27:- మా ఢిల్లీ సామ్రాజ్యశాసనసభ యొక్క కామన్వెంట్ కమిటీని గురించినది. అది కామన్వెంట్ భారత ప్రభుత్వంపై చూపిన తీరును తోచినవంతులని రూపరేఖ ప్రతినిధి తో పాటుగారు డిలీవరీ భారత సామ్రాజ్య శాసనసభలో బయలుదేరిన కమన్వెంట్ గూర్చి చాలసార్లు పత్రికల గాన కామన్వెంట్ భావాలను విశ్లేషించి దీని ప్రసంగములను తేలిక చేసి, దీని విలువను గూర్చి మాట్లాడిరి. ఈ వార్తలలో కామన్వెంట్ గూర్చినవి కలిసికొనవచ్చును. తరువాత డిలీవరీని బెల్జియంకు బయలుదేరిరి. అచట పార్లమెంటు పదవులను తెలిసికొనిరి. ప్యారిస్, బ్రుక్లైన్, డిల్లీలకు ఇండియాను వచ్చి మార్గమున వారివచనములను నేర్చుకొనుటకు బోయెద రనుచున్నారు.

శాస్త్రీగారు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఏజెంటు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

కేపుటవూక, ఏప్రిల్ 27:- ఇండియా ప్రభుత్వము తరపున శాస్త్రీగారిని దక్షిణాఫ్రికాలో ఏజెంటుగా నియమించిన సంగతిని ఇంకను భూయపరచక పోవుట విచారకరమనుచున్నది కేపుట ప్రభుత్వ ప్రతినిధి. ప్రమాదభయమున వీరిపేరును భూయపరచక పోవుట తప్పనియింపదగుచున్నది. శాస్త్రీగారు రాకపోయిన దక్షిణాఫ్రికా యూనియను అంతయు ఆశాభంగము జెందుచున్నది. శాస్త్రీగారి నియమమునుగూర్చి సందేహముండవలె తెలచుచున్నారము. ఇంత ఆలస్యములకు అధికార లాంఛనములే కారణము లనుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికా ఒడంబడిక జయప్రసంగముల శాస్త్రీగారు ప్రయత్నించెదరుగాక. ఇండియా యధికారుల ఆలస్యమైనను, లండను అధికారుల ఆలస్యమైనను శాస్త్రీగారి నియామకమును నిశ్చయించి ప్రకటించుటవరకును చున్నది. దక్షిణాఫ్రికాకు శాస్త్రీగారు ఎప్పుడువచ్చునది కూడ తెలుపుచు ప్రకటించవలెననుచున్నది.

నేటాలు భారతీయులు

మునిసిపలు నియోజకాధికారము లేదు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

న్యూయార్క్, ఏప్రిల్ 27:- నేటాలు భారతీయులకు తనకు మునిసిపలు నియోజకాధికారము నీయలేదని చెప్పిన ఆంగ్లేయులు, ఆంగ్లేయకొద్దవారు కొట్టివేసిరి. పార్లమెంటు ఓటర్లకున్న అర్హతయిచ్చు గాని ఇన్వరెన్సని నిర్ధారణలేరి. ఎక్కువ స్వల్పవిషయములలోగాని ఇతరవిషయములందు భారతీయులకు నియోజకాధికారము నీయరు.

చినాపరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

పీకింగ్, ఏప్రిల్ 27:- చీనావారి ప్రత్యక్షతరమునకు యూరపు ప్రభుత్వము లేమిసమాధానము నిచ్చినదో ఇంత చాకేమియో తెలియదు. అమెరికను వ్యతిరేకము ఇతర మంత్రులచేత యజ్ఞప్రాయమును గల్గియున్నట్లు. కాని అంత్య సంభేదమును మే వాషింగ్టన్ వారు ఆమోదించి చేయూతనొసగరినది తెలియచున్నది. జపానువై 100 బేరముగనున్నది. పీకింగ్ లోను యూరపు ప్రభుత్వము తేలికపనిచేచే వారిప్రభుత్వముతో యుద్ధవారములు జరుగుచున్నవి. బ్రిటన్ ప్రత్యేకముగ పీకింగ్ గానే చర్యను తీసికొనవచ్చుననియు, లేక ప్రాంశు ఇటలీతోకలిసి చర్యను తీసికొనవచ్చుననియు అనుకొనుచున్నారు.

కోమింటంగు చీలిక

చాంగు కేపేకుగారు చీలిపోవుట-తత్ఫలితము

హ్యంగ్ లో తీవ్రపరిస్థితులు

ప్రతికూల బ్రిటిషు ప్రచారము

హ్యంగు హే రక్షణసైనిక వ్యయము

బ్రిటిషు పార్లమెంటులో ప్రకటనము

చీనా పరిస్థితులనుగూర్చి లాకరు ల్యాండ్స్ టాగారు కామన్వెంట్ లో ఇంగ్లీష్ ప్రత్యక్షతరమునుచెప్పిరి. ఈ ప్రకటన చీనా పక్షములవారు యాంగ్లీస్టికము పోరాటమునానిరి కొంతవరకు పెంపొందించే యాంగ్లీస్టికము తరుచుబడినారు. ఈ ప్రకటనలు యాంగ్లీస్టికము చేదు. హ్యంగ్ దగ్గరతప్ప ఈ తీర దక్షిణ చీనానేషలను ప్రస్తుతము యాంగ్లీస్టికము. ఈ తీరములను, హ్యంగ్ దగ్గర దక్షిణనేషలు ఇంకను దేశమును ఆక్రమించుకొన్నవి. ఈలోపుగ జాతీయవాదులలో గొప్పచీక ఏర్పడినది. చియంగ్ కేపేకుగారిని తొలగించిరివనియుండి. హ్యంగ్ లో అతి వాదులప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించిరి మేనుగారికి మితివాదుల అంశమున్నది. కొందరు ఆతనితో న్యాయంబుదగ్గరలేరి. ఇంకొక స్వంతముగ తన ప్రభుత్వము నెలకొల్పుచున్నాడు.

హ్యంగ్ అధికారులకు ఆర్థికచిక్కు లేరన్నది. చాంగు కేపేకుగారు చీలిపోవుట, హ్యంగ్ లో హేతోను క్యాంటన్మెంట్ ను రాకపోకలకు వీలులేక పోవుటచేతను ప్రాముఖ్యము, సాత్తుకును ఉపద్రవముగ నుండుటచేతను విదేశవాహరము ఆగిపోయినది. హ్యంగ్ లో చుట్టునప్పు మధ్యచీనాలో స్వల్ప ప్రదేశమునే హ్యంగ్ లో అధికారులు తమ ఆధికారములలో యుంచుకొనిరి. యాంగ్లీస్టిక్రిందిభాగమందున్న సైనిక నాకాబళ్లుములు చివరకుకేపేకుగారి పక్షమునే యున్నవి. హ్యంగ్ లోపై ఇంకను మేకుగారు దాడిచెడలలేదు. తన అధికారములోనున్న అతివాదులపై చర్యనుదీసికొనెను.

జపానువారు తమ పట్టుమును సైన్యముతో కాపాడుకొనుచున్నారు. యుద్ధసంగతులను దింపిరి. మరల యుద్ధప్రపముండదని జెప్పువరకు వర్తకమును ప్రారంభించరు. పరిస్థితులు చాలకష్టముగ నున్నవి. చీనాతరగతివారు పెద్దమనుష్యులు చాలమంది కేపుటనుచీలిపోవుచున్నారు.

కమ్యూనిస్టులపై దాడినెల్లుచున్నారు. యాంగ్లీస్టికములో ఇంకను అల్లరులు ముఖ్యముగ నున్నవి. తక్కినవోట్లు చినాపరిస్థితులు నెమ్మదిగ నున్నది.

యాంగ్లీస్టిక ప్రదేశములో అల్లకల్లోలముగ నున్నది. ప్రాంతాధికారులనున్నది. ఆంగ్లీస్టిక చాల భయముచున్నది.

యాంగ్లీస్టిక భాగమును బ్రిటిషుసంఘములు ఖాళీజేయవలసియుండెను. చెంగ్టు, చాంగ్ యంగ్, ఇంగ్లం చాంగ్ లో బ్రిటిషుకాన్సులు కార్యాలయము నెత్తివేసిరి. బ్రిటిషు యుద్ధకాలకు రేవులనుండి మరలించిరి. యున్న టెడ్ స్టేట్లు, జపాను, ఫ్రెంచిసంఘములుమాడ లేచిపోయినవి. హ్యంగ్ లో 200 బ్రిటిషువ్యయము, 75 అమెరికనులను చాలవరకు పురుషులు యున్నారు ఇంకను.

హ్యంగ్ న్యాయంబు, చింకియంగ్ లో బ్రిటిషు కాన్సులు నాకలోనేయున్నారు. బ్రిటిషు ప్రజలుమాడ తీరమునకుగూడ పోవుటకు భయపడుచు నాకలోనేయున్నారు.

విదేశీయుల ఆంగ్లికగూడ అపాయకరముగానేయున్నది. యాంగ్లీస్టిక వాదలను గాల్చుచునే యున్నారు సదున్యాయంబులో విదేశీయులు సాత్తును దోచుకొనుచునేయున్నారు. కాని ఇటీవల కొంతతొందర తగ్గినదట. కమ్యూనిస్టులందరును పోయిరి కొందరనుచున్నారు. అరస్తుచేయబడిరి కొందరునున్నారు.

పూహలలో విదేశీయులభవనములను దక్షిణనేషలక్రమించుకొనెను. 20 తేదీని చింకియంగ్ దగ్గర జాతీయ సైన్యములు దిండుట విదేశీయులన్న భవనములను వశపరుచుకొనిరి కాని మరల చియంగ్ కేపేకుగారి ఉత్తరువులచే నేనలాభవనముల నాక్రమించుకొనలేదు. కాన్సులుకార్యాలయమును, పట్టణమును నేనలు ఖాళీజేసినవి.

హ్యంగ్ హేలో వర్తకము స్థాపించినను నెమ్మదిగ నేయున్నది.

దక్షిణచీనాలో బ్రిటిషువర్తకము తలపెట్టుచున్నదట. బ్రిటిషు సరకులను గిరాకీతులనుచున్నది. సముద్రతీరపు వర్తకము అభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

హ్యంగు హే రక్షణసైనిక వ్యయము

మార్చి, 31 తేదీవరకు 950000 పౌనులైనది. బ్రామ్స్ పోర్టు ఖర్చు 250000 పౌనులైనది.

బ్రిటిషువారిపై ప్రతిహతప్రచారమునెల్లుచు సోవియటులు బంపిన కాగితములు పీకింగ్ లో దొరికినవియు వాటిని పూర్తిగ పరిశోధించినగాని సోవియటులపై బ్రిటిషువారేమియు చర్యనుదీసికొనరనిరి.

మద్రాసు సదగ్గ మరాటా రైల్వే

కంపెనీ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

2-5-1927 సోమవారమునాడు

తిరుత్తణియందు కృత్రిక

మహోత్సవము

పై మహోత్సవమునకు పోషకమైన ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థమై ప్రస్తుతము చెన్నపురి పెంటులు ప్రేమనుండి సాయంత్రము 5 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి అక్కోము రాత్రి 7 గం-45 నిమిషములకు చేరుచున్నట్టి అక్కోము ప్యాసంబరు 1-5-1927 తేదీ ఆదివారమునాడు ఈ దినన తెలుపబడిన కాలపరిమితి ప్రకారము తిరుత్తణివరకు పోవును. అక్కోమునుండి బయలుదేరుట రాత్రి 8 గంటలకు తిరుత్తణిచేరుట రాత్రి 8 గం. 18 ని.

తిరిగివచ్చుటకు 2-5-1927 తేదీన నెం 18 రు ప్యాసం జరు తిరుత్తణినుండి మద్రాసుకు ఈదినన తెలుపబడిన కాల పరిమితి ప్రకారం పోవును.

తిరుత్తణినుండి బయలుదేరుట ఉదయం 7 గం. 20 ని.

అక్కోము చేరుట ,, 7 40

,, నుండి బయలుదేరుట ,, 7 50

మద్రాసు చేరుట ,, 9 45

జి. టి. ఎం. ఆఫీసు } హెచ్. డి. సిన్ క్లెర్

మద్రాసు 25-4-'927 } ఆర్కింగు జనరల్

ట్రాఫిక్ మేనేజరు

మొదలగుచున్నది! జీవబ్రహ్మకృష్ణ మొదలగుచున్నది!

రాజయోగ సారామృతము

కడపజిల్లా గడికోట ఆశ్రమవాసులు జీవబ్రహ్మకృష్ణ వేదాంత రహస్య గ్రంథకర్తలును సత్ శ్రీ శుభ ర మ హం స సచ్చిదానంద యోగీశ్వరులవారితో, జీవబ్రహ్మకృష్ణ రాజ

యోగ సారామృతమున నామముతో ప్రసిద్ధి కెక్కిన నూతన గ్రంథము. వేయిపుటల కధికముగా యుండునది. ప్రస్తుతము 988-పుటలవరకు ముద్రణయై యున్నది. బహుశ్రీమదులో వెలువడను. ఇది ఎరలో యెవరును డిలీవీకొనని అనేక దేవరహస్యములను బట్టి బయలుగా యీ గ్రంథమున తెలిసియున్నారు. ఇంతియే

గాక బాబరు బాలికలు సహితము యీ గ్రంథమును చదివి అతి సులభముగా యోగాభ్యాసము చేయవలెనని మిక్కిలి తేటగను సులభమైతీలోను వ్రాసియుండుటయేగాక పరిపరివిధముల బరువడుచుండెడి మనస్సును బరుదొడగొండె యొకే నిలకడలో నిలుచునట్లుజేసి, ఆటంపిమ్ముట ఆయొక్క నిలకడకూడా శూన్యమై సమాధిలోనే నిలిచిపోవునట్టి యుపదేశములను యీ గ్రంథములో యుపదేశించి యున్నారు. ఈ గ్రంథములోనున్న రహస్యార్థములను ప్రసిద్ధి కెక్కిన యీ ప్రతికలో తెలుప శక్యముగాదు. అన్ని రహస్యార్థములను యీ గ్రంథమున చదివి తెలుసుకొనవలయును సుమా!

ఈ గ్రంథము కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి. ఇది వెలువడువారు క్రిందిలాసమునకు వ్రాసి ముందుగ తమ విలాసమును రిజిస్టరుచేసియుంచినయెడల యీ గ్రంథము కలువడినవెంటనే వారలకు పంపుదుము. ఆలస్యముచేసినచో నీ గ్రంథమును గనజాలరు.

జీవబ్రహ్మకృష్ణ రాజయోగ సారామృతము(అంధము) రు 4-4-0

జీవబ్రహ్మకృష్ణ వేదాంత రహస్యము (ద్రావిడము) 4-0-0

డిజిల్ (ఇంగ్లీషు) 2-8-0

పోస్టల్ ప్రత్యేకము:-

శ్రీ సచ్చిదానందర్ కంపెనీ, పెరంబూర్ బారమ్మ, చెన్నపురి.

పైకంకె నీయందు మీచిరు నామమును రిజిస్టరు చేసియుంచును

శ్రీ సచ్చిదానందర్ కంపెనీ, పెరంబూర్ బారమ్మ, చెన్నపురి.

దేశభక్త వెంకటప్రయ్యగారు

కాకినాడలో ఉపన్యాసము

శాసనసభలను పూర్తిగా బహిష్కరింపుడు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఈనెల 25-వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము కాకినాడపట్టణంలో పెద్ద బహిరంగసభ జరుపబడెను. ఖద్దరువిషయమై శ్రీ దేశభక్త కొండ వెంకటప్రయ్య పంతులుగారు సంచారముగావించుచు నాటియుదయమునకు కాకినాడవచ్చిరి. ఆయన బహిరంగసభలో కాకినాడపట్టణంపై హెచ్చరిక పురిగొల్పు ఉపన్యాసమునుగావించిరి. దాని నీక్రింద సంక్షిప్తముగా తెలిపితిమి.

ఆంధ్రోద్యమసందర్భమున 1913-వ సంవత్సరములో నీ పురమునకు వచ్చినప్పుడు శ్రీమద్గిరాల మార్యప్రకాశరావుగారు మున్నగుప్రముఖులు నా జెప్పినమాటలయందు దానిరమునువహించి వాక్యతగు తోడ్పాటునొసంగిరి. పాఠులును అధికసంఖ్యాకులుగా సభలకు వచ్చియుండిరి. పిమ్మట చతుర్థ ఆంధ్రరాష్ట్రములో సభను యీపాఠులు ఆత్మత్యాగముతో జరిపించి మిగల పేర్లు డిసిరి. ఈ యుద్యమసంతరమున సహాయనిరాకరణోద్యమము రాగా అప్పుడును యీపాఠులును యీమండలమును ఉత్సాహోదేకములను చూపించి త్యాగమునుప్రదర్శించి శైశ్వభోయి దేశసేవయందు దీక్షితులు కీర్తిగడించెరి. 1923 వ సంవత్సరంతయును యీమండల ప్రజలు విశేష శ్రద్ధాభక్తులనలంబించి అదర్శ ప్రాయమైనరీతిగా దేశీయమహాజనసభను దిగ్విజయముగా జరిపించి వచ్చెగాంచిరి. సహాయనిరాకరణోద్యమ ఉత్సాహము ఎట్లున్నదియు ఇప్పుడెట్టిపరిస్థితులలో మనమున్నదియు యీ పల్లనసభలనే గోచరముకాగలదు. ఇట్టిస్థితి యీకాకినాడయందేకాక భారతభూమియంతయు నిర్ణీయన్నది. భారతదేశములో ఆంధ్రదేశము మందంజనేని అధికత్యాగమునుజూపి మణివలెన్న ఆంధ్రదేశమునకు కొంతనిస్పృహతలగిగిగది. అయినప్పటికిని సమయము వచ్చినప్పుడు మందంజనేయునునేయున్నది. ఏమన గతసంవత్సరము శాసనసభల ఎన్నికలసందర్భములో తెనుఉత్సాహముచూపి కాంగ్రెసునకు విజయమును జేకూర్చిరి. ఎన్నికలైపోయినవి. మతేమియు కనిపించదు. అయితే, మనజాతికి ఒకవిధమైన స్వభావమున్నట్లు కన్పించుచున్నది. గొప్పపరిస్థితులలో ఆందోళనలో ప్రవేశించి బుద్ధుడ ప్రాయమునట. ఇది ఆఖిలభారతదేశమునకున్న స్వభావమే కాని అందులో ఆంధ్రజాతికి హెచ్చున్నట్లు చెప్పవలసియున్నది. పట్టినపట్టు నాంతముగా సాఫల్యమయ్యెదమను విడుదలనుండు స్వభావముండిననే కార్యకర్తల మగుదుము.

ప్రస్తుతపరిస్థితులగురించి మీరు నన్ను ఉపన్యసించమనిరి. అనగా రాజకీయపరిస్థితులనియే భావించి అందరును చెప్పునదియే నేనును చెప్పుదును. క్రొత్తవిషయమేమియు చెప్పుటకు నాకు కనుబడదు. క్రొత్త సంగతియేమియు ఉండదని ఆభిప్రాయముతో నేనెట్లు పూర్వమునకువలె సభకు రాకపోవచ్చును. కాని అందరును ఒకచో సమావేశమై ఆభిప్రాయములను వెల్లడించుకొన్నందువలన ఎక్కువ ఉపయోగములగును. మద్రాసు శాసనసభయందును సామ్రాజ్య శాసనసభయందును మిప్రతినిధులు చేయగలిగినంతవరకు మిప్రక్షమున పనిచేసియుండిరి. వారు బయటకువచ్చినతరువాత, మేమేమియు చేయలేకపోతిమని మనకు తెలియజేసిరి. శాసనసభలయందు మేమేమియో చేయగలమని కళ్ళలోదనియు, ప్రభుత్వమువారిప్రకారముపోకుండ కొంత ఆత్మంతరముగానుండుటకు ఆచటకు వెళ్లితిమనియు, స్వరాజ్యమువచ్చినప్పుడు పరిపాలించుకొన సమర్థత కలగజేసికొనుటకుగాను శాసనసభలలో బ్రెయినింగు పొందుటకు వెళ్లితిమనియు, దేశనాయకుడు శ్రీనివాసయ్యంగారు యీమధ్య తమయూపన్యాసములో చెప్పియుండిరి. స్వరాజ్యమువచ్చినప్పుడు మనము మనలను పరిపాలించుకొనుటకు శాసనసభలయందు తీర్చిదిద్దుకొనుటకు మీరు మిప్రతినిధులను పంపించియుండురని నేననుకోను. (నవ్వు). కేరళరాష్ట్రములో సభకు అధ్యక్షుడైన బి. జి. హార్నిమకగారు శాసనసభ ప్రవేశము నిష్ప్రయోజన మని వక్కాణించిరి. కేరళరాష్ట్రములో సభవారసు బంకాగారాష్ట్రములో సభవారసు వెనుకటి సహాయనిరాకరణమార్గమే అవలంబియమని తీర్మానములగావించిరి. శాసనసభాప్రవేశవిధానము ద్వంద్వప్రభుత్వమును చంపుటకుగాను వుట్టినది. దేశబంధుదాసుగారు ద్వంద్వప్రభుత్వ

నిష్ప్రయోజనమును ప్రపంచమునకు బుజువుచేసి చూపించిరి. కాని యీనాడు మనశాసనసభా ప్రతినిధులు ద్వంద్వప్రభుత్వమును దోహదంచేసి అభివృద్ధిచేస్తున్నట్లు కనిపించుచున్నది. శాసనసభలను పూర్తిగా బహిష్కరించవలసినదని నాయొక్క దృఢాభిప్రాయము. అందుచేతనే గతయెన్నికలందుగూడ నేను పాల్గొనక తటస్థుడనైయుంటిని. అ. భా. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడును దేశనాయకుడును అయిన శ్రీనివాసయ్యంగారే శాసనసభల నిష్ప్రయోజకత్వమును యీనాడు ప్రకటించుచున్నప్పుడు నావంటివాడిప్పుడు స్పష్టముగా ఆభిప్రాయములను వెల్లడించుచున్నవచ్చునని నుద్దేశించితిని.

ఇప్పుడు మీరు యోచించవలసినదేమిటి? ఆ వెనుకటి దేశభక్తి, ఉత్సాహము, త్యాగము పునరుద్ధింపము చేయగలమా? ఉచితముగ శాంతియుతమార్గమే మనకు అవలంబియము. ఇది అత్యంతసూతనమైన అసిద్ధాంతము. దీనికి సంపూర్ణమైన ఐకమత్యముండవలెను. జగన్నాథరథమును వేలకొలదిజనము ఒక్కపట్టున లాగవలసినట్లు, దేశమంతా ఒక్కముఖముగా యేకాగ్రచిత్తులై ఒకగురువు ఒకనాయకుడు వేరు సంకోచవిమర్శన ప్రశ్నలు లేకుండా అతనిమాటను శిరసావహించి అగ్నికుండములోనికి ఉరకవలసినప్పుడు అందరును ఒక్కమృదెనిదుమికి చేసినప్పుడే స్వరాజ్యగమ్యస్థానమును చేరగలదుము. అప్పుడే మనము కార్యమును నెరవేర్చగలదుము. స్వరాజ్యము సంపాదించవలసినట్లే అందరునుకలిసి మహాప్రయత్నము చేయవలెనుగాని ఎవరో ఏవోచేస్తుంటారు మనకేమని యీరీతిగా కూర్చుంటే ప్రయోజనములేదు. చరిత్రను స్మరింపండి. విరిష్ వారి విశ్వప్రయత్నముల జ్ఞాపకముచేసికొనండి. 1921 సం॥లో మనముచేసినదే తగినంతత్యాగము, దీక్ష, బిచ్చ, శాంతిముండే చేసినట్లుయితే ఇప్పుడైనను జరుగకుంది. ఆ సంవత్సరమునందే తగినంతపట్టుతో పనిచేసియుండినయెడల స్వరాజ్యము రావలసినదే. ధీరులైనవారు మిన్ను విరిగిపోయినను ఎట్టివిఘ్నములు వచ్చినను ధృత్తున్నట్లు త్యాగాలై తలపెట్టినకార్యమును విడిచిపెట్టరు. ఇది ఉత్తముల లక్షణము. చేసినపనినే ముగిసేనే తప్పని అనుకోగూడదు. ఐకమత్యముకల్గి అందరును ఒక్కపట్టుగాలేచి మనుషటికంటె ఎక్కువ ఉత్సాహత్యాగములతో యిప్పుడు సహాయనిరాకరణావలంబనము చేసినచో జయముగాంచగలము. అయితే నాయకులలోనే ఆభిప్రాయభేదములు వికాసము ఉన్నవేలని చెప్పుదురు. కాని నాయకులను ప్రజలలోని వారే ప్రజలలోనే ఉత్సాహముంచవలెను. అప్పుడు నాయకులు బయటేరుదురు. ఎంతయిది మహానాయకులు పోలేరు? క్రొత్తనాయకులు ప్రజలలోని ఉత్సాహానికియుమలననే బయటేరుదురు.

అందరిని సమకట్టెట్లునంటిది ఒక్కనిర్మాకార్యక్రమమున్నది. మహాత్మాగాంధీగారుచెప్పినది ఖద్దరుధారాము, అస్పృశ్యతానివారము, కాంగ్రెసునుబలపరచుచున్ననవి. సహాయనిరాకరణము అవలంబించవలెనంటే, ఏకార్యక్రమము ముందుగ బెట్టుకొనిచేయవలెనో ఆకార్యక్రమ మంతయు ఏ కాంగ్రెసులోనో నిర్ణయించుకొని కార్యరంగమున బ్రవేశింపవలెను. అయితే ముమ్మందుగా గ్రామగ్రామములలోను ప్రబోధము పూర్తిగాజరుగవలెను. ఇప్పుడు నిజమైన ప్రబోధములేదు శాసనసభలగురించి బోధచేసివారు. తక్కినదిలేదు.

కాంగ్రెసువిషయములో మాస్తే యిప్పుడు ప్రతివారును యితరసంస్థల పుట్టింప సమకట్టుచున్నారు. కాంగ్రెసుగతి యేమగుటయో తెలియదు. ఒకరు (శ్రీనివాసయ్యంగారు) కన్వెన్షన్ పార్లమెంటుకై ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇంక ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క అవసరమేమి? ప్రతిగ్రామమునందును, వ్యవసాయసంఘములు పెట్టవలసినదని ప్రకాశంగారు చెప్పుచున్నారు. కాంగ్రెసును బలపరచుటకు, యీ నూతనసంస్థలయగత్యము నిర్మాము. ప్రయోజనము ఏమో నాకు సందేహము. మనుష్యులందరి దృష్టిని యే ఒక్క సంస్థయందో లగ్నము చేయవలెను గాని ఒక్కొక్కరు వేర్వేరు సంస్థలను పెట్టి ప్రజలదృష్టిని భిన్నభిన్నసంస్థలందు ప్రవేశపెట్టితే కార్యసాధనము దుర్బలము. దాదాబాయి నౌరోజి మున్నగు మహాసభాపూరు కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవమును కీర్తిని కాపాడుటకు ఎంతయో శ్రమపడియుండిరి. దేశదేశములయొక్క దృష్టి కాంగ్రెసువైపునకు మరలెను. భిన్నభిన్నసంస్థలలక నిర్దిష్టవాదముగానున్న, పేరుగాంచిన, ఒక్కసంస్థకు నిష్ఠివముగావించుటకు? పునఃప్రతిగ్రామమునలను కాంగ్రెసు సంఘముల నిర్మాముచేసి జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలను రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీలను ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీని ఏర్పాటుగా యేర్పరచి కాంగ్రెసును బలపరచునై సంస్థగాచేయుటచే ముఖ్యమైనవి.

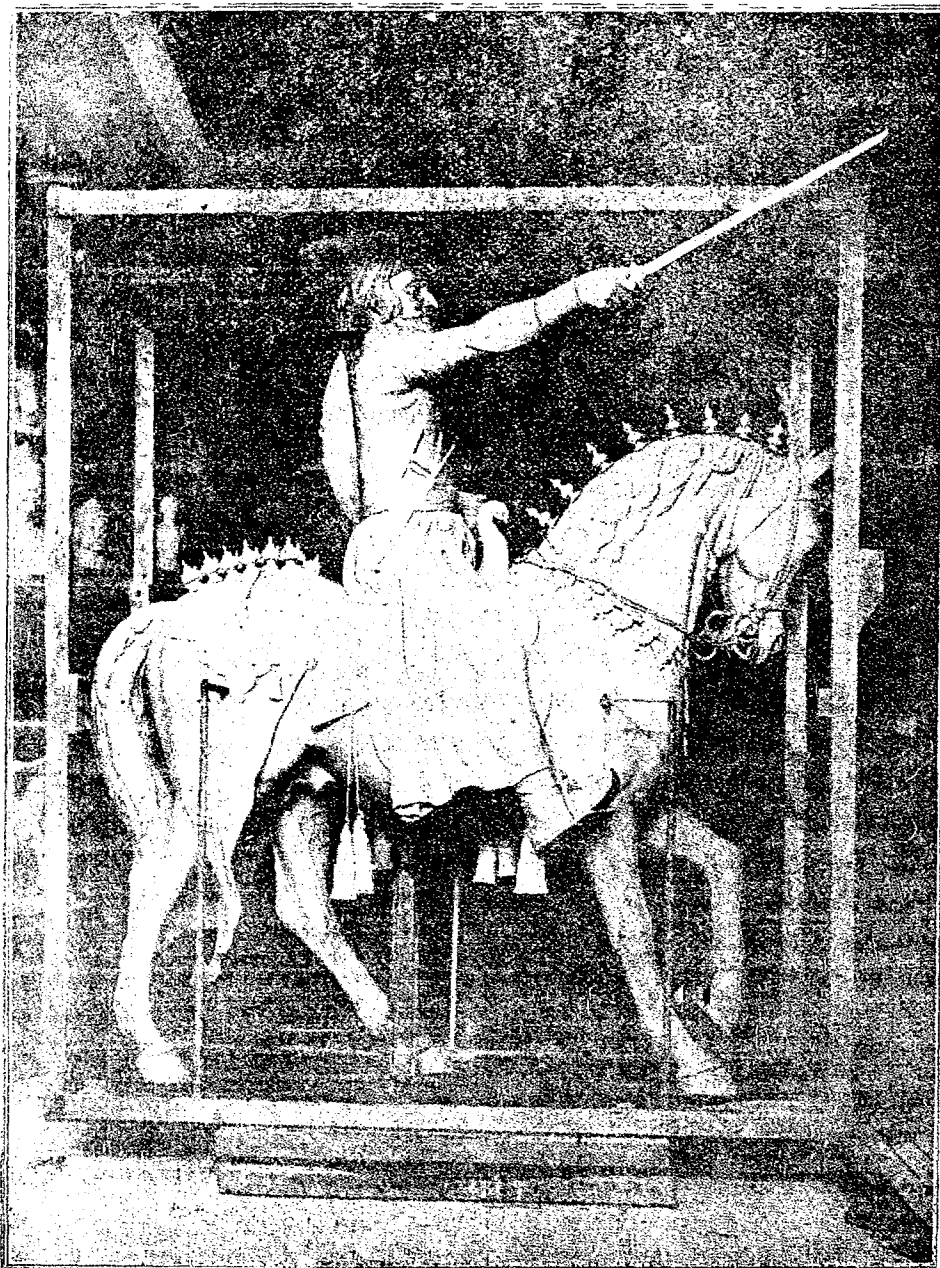
గ్రామపురిర్నిర్మాణముని చెప్పుదురు. కాంగ్రెసు నిర్మాణమే లేనప్పుడు యేమిటి? పురిర్నిర్మాణము? ఏమిచేస్తారు ఏమి జరుగుతుంది? జ్యోతి ఒకటి పుట్టించవలెనగా? జ్యోతియేలేనప్పుడు యేమిజరుగును? కాబట్టి సహాయ నిరాకరణమే ముఖ్యమార్గము. ముందుగా ప్రతివోలను ప్రజలకు ప్రబోధముగా వించి తేజస్సును పుట్టించవలెను. గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘముల నిర్మించి జిల్లా, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘముల నేర్పాటుచేయవలెను. 1921 సం॥ లో కంటే ఎక్కువరెట్లు పనిచేయవలెను. ఖద్దరు ఆభివృద్ధి గావించవలెను. ఖద్దరు ఉత్పత్తియందు దివివరలో ఆంధ్రదేశము అగ్రస్థానము వహించినది. ఇదివరకుయితర రాష్ట్రములకు వివేషముగా ఖద్దరు యోగునుతి యగుచుండెడిది. ఇప్పుడు యితర రాష్ట్రములలో ఉత్పత్తియగుచుండుటచేత గాంధీ సన్నములు రేపు ముడుకబట్టు యోగముతిలేదు. 5 లక్షల రూపాయల ఖద్దరు ఉత్పత్తియైనది. అందులో 4 లక్షలు మన ఆంధ్రరాష్ట్రమునందే ఖర్చుఅయినది. మొత్తముమీద దేశములో మనుషటికంటె యిప్పుడు ఖద్దరు అభివృద్ధి బాగా కలిగినది. డిమాండును బట్టి సరఫరయుండును. కావున కట్టె వారు ఎక్కువ అగుచున్నకొలదిని వడికేవారికి పనికలుగును. వారు డబ్బు సంపాదించుకొనుటకే వదుకుదురు. ముడుకనాలును తీయుచుండెడివారు యిప్పుడు సన్ననాలును తీయుచున్నార. అందులకుదాహరణము రేపల్లితాలూకా వస్త్రాలు. ఖద్దరును అందరును కట్టి దేశదారిద్ర్యమును వొలగించుటకు ప్రాను కొనవలె నని హెచ్చరించుచున్నాను. మన ఆంధ్రదేశములో యింకను సామ్యుపెట్టి ఖద్దరు ఉత్పత్తి నధికము చేయుటకు వెనుక జిల్లా ఖద్దరుబోర్డులవారిచ్చిన ఆరువుల బాపతు సామ్యుచాల వసూలు కావలసియున్నది. అది వసూలు త్వరగా కాక పోవుచుండుటచేత అధిక ఉత్పత్తికి ప్రతిబంధకముగా నుంటున్నది. ఆబాపతు యివ్వవలసినవారు వెంటనే అంతేయవలసినది యపన్యాసకుని ఆభిప్రాయము.

అస్పృశ్యతానివారమును గురించి హెచ్చరించిరి. స్పృశ్యతయే జాతికి సమస్తభాగ్యములను గౌరవములను దెచ్చునదనియు కావున అందు నిమిత్తమై గట్టిగా అందరును పనిచేయవలసిన దనియు హెచ్చరించిరి. ప్రపంచజనాభా 150 కోట్లమందిలో 1 వ నెంతు జనాభాగల భారతదేశమునకు ప్రపంచములో పాకుబడియు గౌరవస్థానమును లేకపోవుటను ఎప్పుడును స్మరించుకొనుచు స్వాతంత్ర్యసంపాదనమునకై ప్రయత్నించవలసిన దని కోరిరి.

సభాగృహమున శ్రీయల్లాజోస్యుల కామేశ్వరరావుగారు చివర మాట్లాడుచు వెంకటప్రయ్య పంతులుగారివంటి నాయకులు తా మిప్పుడు సహాయనిరాకరణావలంబనమును గురించి చెప్పిన ఆభిప్రాయములనే తక్కిన నాయకులకు చెప్పి వారిలో సంప్రతించి దేశమును ఒక్క ముఖమునకు రావించ సమకట్టవలసినదని కోరిరి.

బోంబాయి, ఏప్రిల్ 27:— మైసూరు దివాను మిర్జా ఇక్బులగారు ఉదయము వచ్చి మధ్యాహ్నము సంస్థానముల మంత్రుల సమావేశమునకై సిద్ధు వెళ్లిరి. సంస్థానముల ఆరిక రాజకీయరక్షా స్త్రీమును తీసుకూ వేయుటయే, ఈ సమావేశమునందు చర్చింపవలదు ముఖ్యవిషయము. (ఆ. ప్రె)

నోటీసు
కడప డిస్ట్రిక్టు మున్సిఫ్ కోర్టులో
1926 సం॥ ఆస్సలు నెం 666
వాదులు:—యాదాద్ల రంగమ్మ గ్రాండు నక్షసు కామిశెట్టి వెంకటేశం శెట్టి వగైరాలు.
vs
ప్రతివాది:—కడియాల రామచంద్రయ్య.
ఈ దాఖల రంగమ్మ పేర ప్రతివాది రుఫోర్థాడ్ కార్తిక బ 1 (6-12-1923) నా సి యిచ్చి న. ప్రో నోటు ఆస్సలు రు 30-0-0 లు నడి రు 10-12-0 లు చెక్ రు 40-12-0 లు సవరు రంగమ్మ పేరున బట్టి సడరు రంగమ్మ గ్రాండ్ నక్షసు అనువాదులు వైనంబరను దాఖలచేసి యున్నారు. సవరు నంబరు 9-6-1927 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది. గనుక ఆతేదిన ప్రతివాది కోర్టులో హాజరై తన యెదురువాద మను తెలుపుకొన వంతట యోసపార్టీగా డిక్రి ఆవునది ప్రతివాదికి యింగువ్వారా తెలుపవలెనని.
సి. నరసింహాచార్యులు,
వాసులవాడ, కడప.

శివాజీ మహారాజు

శివాజీ త్రిశత వార్షిక జయంతి

స్వాతంత్ర్యముకొరకు ఏకముగండు

గోఖలే హాలులో యుత్సవము ప్రారంభింపబడుట

ది. బి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారి యద్వోదగము

శ్రీ చిత్రపతి శివాజీ మహారాజయొక్క త్రిశతవార్షిక జయంత్యుత్సవములు నిన్న సాయంత్రము గోకలేహాలునం దపరిమి తోతానా సంరంభములతో ప్రారంభమయ్యెను. గోకలేహాలు ను భవనములును అంతటను కామయధ్వజములతోడ శివాజీ చిత్రపటములతోడను అలంకరింపబడెను.

శ్రీ శివాజీ మహారాజవంద్యోద్యమమును, తంజావూరు కుమారమహారాజును అగు ప్రతాపసింహారాజుసాహెబుగారు, శివాజీ చిత్రపటముల బహిరంగపరచిరి.

నగరమునందన్ని రాజకీయపక్షములవారును, అధికారు లును, సభనలంకరించిరి. గౌ. వి. రామదాసుసంతులు- న్యాయ పతి సుబ్బారావుపంతులు, సత్యమూర్తి, బషీరు అహమ్మదుస య్యుడు, భక్తవత్సలునాయుడు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఎ. శివరామమినగార్లు మొదలగు ప్రముఖులనేకులు సభావేది క నలంకరించిరి. ది. బి. ఆర్. రామచంద్రరావుగారి రధ్యక్షత వహించిరి.

మహారాష్ట్ర భజనమండలివారి భజనలతోడను, సనా తసభ్యులపాఠశాల విద్యార్థుల జాతీయగీతములతోడను కార్య క్రమము ప్రారంభ మయ్యెను.

రాజాసాహెబుగారు

రాజా ప్రతాపసింహారాజుగారు శివాజీ జయంత్యు త్సవముల ప్రారంభించుచు, శివాజీ చిత్రపటముల బహిరంగపర చుచు నిటులనుడిచిరి.

"శ్రీ చిత్రపతి శివాజీ మహారాజయొక్క త్రిశతవార్షిక జయంత్యుత్సవ ప్రారంభోత్సవమును జరుపవలసినదని నన్ను డిగిరి మా రాజకుటుంబము ఆ సహావిధుని వంశమునందే యు ద్భవించెను ఈ పవిత్రసమయమున నన్నీ కార్యమునకు నియమిం

చుట, మీకు మాకుటుంబమున గల ప్రేమగౌరవములే కారణము. మన మాతృదేశమునకు శ్రీ శివాజీమహారాజునర్పించిన సేవ మీ యందరకును విశదమే. అందుచే ఆ వివరముల గురించి నే నిపుడు నుడువ బనిలేదు. ఈ సమయమున మీ రే ర్ప రుపబోవు స్మారకచిహ్నము భారతీయులకు చాల ప్రయోజన కరముగ నుండగలదు. అందుచే నీరాష్ట్రమున ప్రతివారును శివాజీజయంతికి తోడ్పడి జయప్రదమునర్పెద రని నమ్ము చున్నాను. ఈయుద్యమమును సఫల మొనర్పవలసినదని శ్రీ భవా నీదేవిని ప్రార్థించుచు శ్రీ శివాజీజయంతిని ప్రారంభించు చున్నాను.

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షులగు దివాన్ బహద్దరు ఆర్. రామచంద్రరావు గారు సభా కార్యక్రమమును ప్రారంభించుచు నిటులనుడిచిరి.

శివాజీమహారాజు గొప్పవీరుడు, గొప్పరాజనీతి ధురీ ణుడు, గొప్పదేశభక్తుడు. అట్టిమహామూలీ సంస్కరణార్థ మీ దినమున సహజమైతిమి. అనేక కారణములచే ఈసంవత్సర మున ఇట్టి సంస్కరణకు ప్రత్యేకావశ్యకత గలదు. ఇటీవలివరకు చరిత్రకారులు ఈ మహావీరునిగురించి, విపరీతము ఆరోగ్యకథ లను కల్పించి వ్యాపింపజేయుచుండెరి. ఈ భారతజాతీయవీరుని సంస్కరణను నిర్మూలమొనర్చి భారతీయులయందు జాతీయో ద్యోగము గలుగకుండ నుమిచేయు నుద్దేశముతో వారు బుద్ధిపూ ర్వకముగ నిట్టికల్పనలన్నియు వ్యాపింపజేసిరా? లేక చరిత్రకా రులు అజ్ఞానముచే నిటులగావించిరా అనుప్రశ్న మనకిపు డనవస రము. ఏదినిజమైనను, శివాజీని గురించిన నిజచరిత్రము మన యవరకు దెలియనీయలేదు తప్పకమనగా వీరారాధనవలన గడి లుగులాభములను భారతీయులకు గలుగకుండచెసిరి కాని అధు

కచరిత్రకారుల పరిశోధనల ఫలితముగా శివాజీ చరిత్రలగురించిన నిజమును చరిత్ర మనకీ నాటికి లభించెను. శివాజీనిగురించి ఎ క్కున చెబునుకొనిన కొలది శివాజీ నామమును భారతీయు లాబాలగోపాల మొప్పుడును స్మరించుచుండవలెనని దోచుచు న్నది భారతీయులకంత మహోత్సాహకార్యముల సాధింప గలిగినదియు, భారతీయుల దేశభక్తికిని సేవాపరతకును స్వాతంత్ర్యోద్యోగికిని శివాజీ జీవిత చారిత్రము ఆకర్షణముగనుండగలదు ఆ స్వాతంత్ర్యోద్యోగిని మనవృద్ధివృద్ధమునుండి మరుగుపడనిచ్చి స్వాతంత్ర్య తృప్తిను వదులుకొనినయెడల మానవజాతీయందు పే రొక్కనబడుదుకు అర్హుతినుగూడ గోల్పోయెదము పశువులకును మనకును భేదముండదు భారతీయులు చిరకాలము దాస్యజీవిత మునందుండిరి మనదాస్యజీవితాంధకారమున శ్రీశివాజీ స్వా తంత్ర్య భానునివలె ప్రకాశించుచున్నాడు అల్లకల్లోలనంకుల మునుండి ఆతడొకగొప్పజాతీని గొప్పసామ్రాజ్యమును సృష్టించెను. శిథిలావస్థయందున్న భాంతరాజ్యము జీవితమునందు ను నూతన జీవకళను ప్రవేశపెట్టెను భారత జాతీయోద్యమమును భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమమును ప్రారంభించి కొనసాగించెను స్వల్పకాలమైన ను తనదేశమునకు స్వాతంత్ర్యసందము నొడగూర్చెను. విదేశీయు లీ దేశమునకువచ్చి అధికారమొనర్చుచు దేశీయులను హింసిం చుట ప్రకృతియెడల నపరాధమొనర్చుటయని ఆశ్రయించెను అట్టికూరవిదేశీయ నిరంకుశ పాలకులను తనమాతృదేశమునుండి పారద్రోలి తిరిగివదేశమును స్వపరిపాలితముగ నొనర్చుట పర మపవిత్రమని ఆశ్రయించెను ఆతడొనర్చిన సంగ్రామములు అత డువనూలుచేసిన పన్నులు అన్నియు భారతస్వాతంత్ర్యముకొరకు భారతీయుల యొగ డేనుములకొరకు భారతమాతను విదేశీయ నిరంకుశత్వమునుండి కాపాడుటకొరకు. చిరకాలముగా ధర్మ విరుద్ధపరిపాలనచే నణగిపోయి అప్పటిప్రజలు బానిసత్వమునే కాగిలించుకొని సంతృప్తిపొందియుండిరి. అట్టిప్రజలందు శివా జీస్వాతంత్ర్యోద్యోగా తరంగముల వ్యాపింపజేసెను. శివాజీ జీవితముందు స్వాతంత్ర్యోద్యోగ ప్రథమగణ్యముగ నేను భావించెదను అదియేఆతనికార్యములకు మూలకారణము. అదియేఆతనిగురువు లబోధనలను, తండ్రియు తల్లివులనుగూడ నిర్లక్ష్యమొనర్చి దేశ మాతనారాధించునట్లు నొనర్చెను. అదియేఆతనిని గొప్పయు ద్యోగములని రాకరింపజేసెను. స్వాతంత్ర్యము భగవత్స్వరూపము ప్రతిమానవునియందును అభగవత్స్వరూపమునైననాజునుగ్రహేమ యుండును.

శివాజీచరిత్రయందలి గుణపాఠములు

దేశచరిత్రలందుగాని మహాపురుషుల చరిత్రలందుగాని అవిబోధించు గుణపాఠములు ముఖ్యముగ గమనింపవలసినవి శివాజీజీవితచరిత్ర అట్టిగుణపాఠములతో నిండియున్నది చెన చెండు మెక్సికలుగారు వ్రాసినట్లు శివాజీ ఒకతరగతికి సంబంధించినవాడనిగాని ఒకకులమునకు సంబంధించిన వాడనిగాని చెప్పవీ లులేదు. అతడు భారతజాతీయతకును స్వంతసాత్తు గత 20 సం వత్సరములందును భారతదేశమున వ్యాపించుచున్న జాతీయవికాసమున ప్రతిభారతీయుని హృదయమందును శివాజీ భావస్వరూపము తాండవమాచుచున్నది

శివాజీ-హిందూమహమ్మదీయ వివాదములు

శివాజీ జీవితచరిత్రయందు గుణపాఠము లనేకముగలవు. కాని అతడు మూడువందల సంవత్సరములనాటివాడైనను ఇప్ప టికిని మనమును ప్రభుత్వమువారునుగూడ అనుకరించి లాభము నందగల కొన్ని ముఖ్యగుణపాఠముల గురించిమాత్రమే నేనిపుడించుక నుడివెదను హిందూమహమ్మదీయ వివాదముల నాత డె టుల పరిష్కరించెనో గమనించుచు ఆతనిసంగ్రామములు మ హమ్మదీయ ప్రభుత్వములపైసే యనువిషయమునిజమే అందు కు కారణములుగలవు మహమ్మదీయప్రభుత్వము ఎపుడు తన సైనికపటాలములచెరుక, తమసామల ఒలపరచుకొని, భూ స్వాములను రాజులను అనేకమార్లుములచే తమవైపునకు త్రిప్పు కొని ప్రజాసామాన్యమును హింసింపగడగిరి అందుచే నాతడు మహమ్మదీయ ప్రభుత్వములతో పోరాడవలసివచ్చెను తన ఉ ద్యోగకాఖిలుందును, తురకు సైనిక కాఖిలుందును గూడ మహా మృదీయుల నియమించుటకు శివాజీ ఏమాత్రమును సంకోచింప లేదు. అతని సంగ్రామములకును వతనిభేదములకును సంబంధము అనేకమంది మహమ్మదీయులు శివాజీ సైన్యములం దుండుటయే ఇందు ప్రబల నిదర్శనము శివాజీయొక్క కాకాదత్తమునందుద్యో గులు చాలవరకు మహమ్మదీయులు. ఆతని నియమించిన మొట్ట మొదటి మిలిటరీ గవర్నరు మహమ్మదీయుడు నిజముగ రాజు స్వ విదక్షులుగావించరాదు ప్రజలకు తమ ఇష్టమునచ్చిన మతము విననగురించుటకు స్వేచ్ఛ యొనగవలెను. శక్తిసామర్థ్యములును

గమనించి ఉద్వేగముల నొసగెను అను సిద్ధాంతమును శివాజీ అనుసరించెను. శ్రీ శివాజీవంశోద్భవము పాఠము కొల్లాపురమున నిపుడెట్టి పతనము సంభవించినది? మాడు నందరి సంసృతులనాడు విర్యవంపబడిన ఈ సిద్ధాంతముల నింకను ఆధునిక ప్రభుత్వము లెంత అర్థము చేసికొవలసియున్నది! శివాజీ మహారాజు చాల ముఖ్యులకు విరివిగ విరాళముల నొసగెను. మాన్యముల నిచ్చెను. తన శత్రుసేననుండి బందీలుగ గైకొనబడిన వైనికులను స్త్రీల యెంత గౌరవముగ నాదరించెనో ఇటీవల మహా సంగ్రామము ను విసరా ని ఘోర కృత్యములు నొసర్చిన ఆధునిక ప్రభుత్వములు గ్రహించిన యెడల సిగ్గుచే తలవంతుకొనవలసియుండును. ఇట్టి ఆధునిక లే ఇంతవరకును శివాజీని, దోపిడిగాడనియు, బందిపోటుల నాయకుడనియు వర్ణించుటకు వెనుదీయలేదు.

ఇతరమతములపై ధౌరంగతేలు తలపన్న విధించినపుడు శివాజీ ఆతనికి ఇట్లు వ్రాసెను. “కొరానునందు గూడ భగవంతుడు మనుష్యులందరికిని ప్రభువని యున్నదిగాని ఒక్క మహమ్మదీయులకు మాత్రమే ప్రభువని చెప్పలేదు. మసీదుల దైనను, దేవాలయములందైనను ఆతనికి ప్రార్థనలర్పింపవలయున్నవి. అట్టితరి, మనుష్యుల మతమును గురించి మూర్ఖపుట్టుపట్టుట, “పవిత్రగ్రంథము”నకు విపరీతముగ ప్రవర్తించుట”

మతసహనము విశ్వమానవ సోపరత్వము అను వాక్యములు ఇరుచియిన శతాబ్దపు ప్రభుత్వము లింకను నేర్చుకొనవలసియున్నది. మన ప్రభుత్వము లింకను తలపన్న విధించుచున్నవి. మరికొన్ని చోట్ల మత విభేదము లనటి మనుష్యులనుండి విద్యాపన్నును వసూలుచేయుచున్నారు. నిజముగా శివాజీ ఈకాలపు వారికి చాల విషయముల నేర్వగలను.

నాకాదళము-శివాజీ

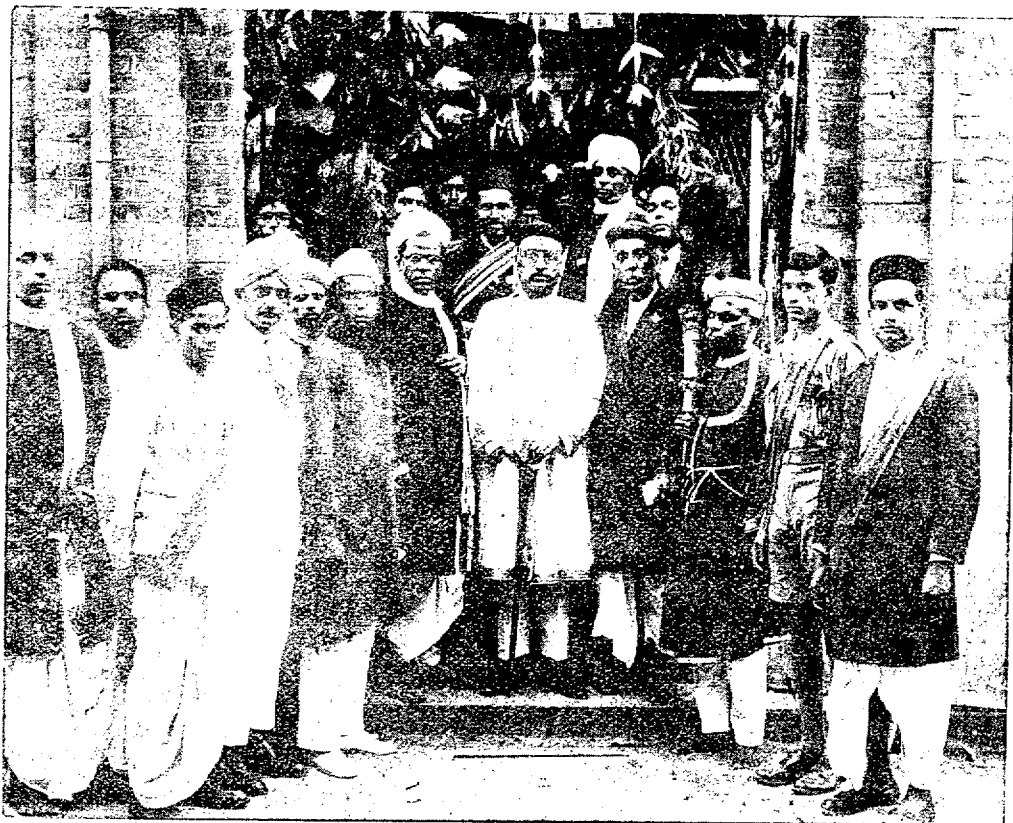
తనసామ్రాజ్యమున సముద్రతీరములకొంతిని గాపాడుటకు గాను శివాజీ ప్రత్యేకముగ నొకనాకాదళమును నిర్మింపవలసివచ్చెను. భారతనాకాదళము నేర్పరుచువిషయమున ప్రస్తుతము భారతప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న చర్యలను శివాజీఅవలంబించిన పద్ధతులను పోల్చిచూచినయెడల నేర్చుకొనవలసిన విషయములు చాలగలవు. అతడివిషయమును విచారించుటకు కమిటీల నియమింపలేదు బుట్టదాఖలుజేయుటకు నివేదికల తయారుజేయింపలేదు. ప్రజాశ్రేయోద్దేశమును భగ్గుపరుచు తలంపులతో సత్వాసత్వవిమర్శలు లేవు భారతదేశమునకు నాకాదళమవసరమని శివాజీ గమనించెను. వెంటనే నాకల నిర్మింపచేసెను. శత్రుస్థులను నాకాదళమును ఏర్పరచెను. అతని నాకాదళము సముద్రము నంతను పరిపాలించుచు తుదకు ఇంగ్లీషు పోర్చుగీసు నాకలనుండి గూడ పన్నుల వసూలు చేసెను. ఆధునిక విజ్ఞానము లేకయే మాడు శతాబ్దములకు పూర్వమే శివాజీ అట్టి నాకాదళమును నిర్మింపగలిగినయెడల ఇప్పుడు భారతీయులకు నాకాదళమును నిర్మించుట కంటక మేమి? నాకు దోచినంతవరకొక్కటే భేదముగనుపించుచున్నది. నాకాదళమును నిర్మింపవలెనను ఉద్దేశము శివాజీకిగలదు. ప్రస్తుతభారత ప్రభుత్వమువారికి లేదు

శివాజీవిజయము లొక్కసంగ్రామములందేగాదు. శాంతిసమయమున గూడ అతని పరిపాలనాపద్ధతులనుండి ఈ కాలపు ప్రభుత్వములు నేర్చుకొనవలసిన విషయములు చాలగలవు. తరువాత కొంతకాలమునకు సర్ థామస్ మన్రోచే మదరాసునందు ప్రవేశపెట్టబడిన వైతునారీసెటిల్మెంటును కనిపెట్టి ఆచరణలో పెట్టినది శివాజీయే. శివాజీ పరిపాలనయందలి రెవిన్యూలెక్కలపద్ధతిని ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారు రుకురించినచో చాల బాగుపడగలరు.

అధ్యక్షులు మునిండు శివాజీ జీవితచారిత్రమును గమనించి భారతీయులు తమకే కిగమనించి తమకే సామర్థ్యముల గరించి అవిశ్వాసమును పరభివేయ వలసిన దుగోరి ఇంతవరకును భారతీయులు స్వపరిపాలన కర్తులుగారని చెవులందు నూరిపోయి బడుచున్న వాక్యముల దూరముగ పారదోలవలెను భారతీయులు గోరు స్వతంత్ర్యమును తమంతదామే ఇచ్చినయెడల, మనయొక శివాజీ యుద్ధవింది మరియొక విప్లవమును ప్రారంభింపవలసిన అవశ్యకతను తొలగించు కొనవచ్చు నని ప్రభుత్వమువారిని హెచ్చరింపవలెను. భారతస్వాతంత్ర్యమును సాధించుటకు మన మందరమును ఏకమై కలసి పనిజేయవలెను.

సత్యమూర్తిగారు

లోకముగతానుగతికముగా. మనోకాలమునలైన యుద్ధనక నందియుండిని జాతిమందుగూడ ఉచ్చదశ నందజాచుట. అందుచేతనే, మనపాలకులు భారతీయులు ముందెప్పుడు

(పె. పి. సర్వీసు)

శివాజీ జన్మదినప్రారంభోత్సవమును గోఖలేహాలులో తంజావూరు యువరాజుగారు నిన్న జరిపిరి. వీరు మధ్యను నిలిచియున్నారు.

ను యుద్ధదశయందుండలేకనే చరిత్రలవ్రాయించి ప్రజలనమ్మింపజూచుట కత్తిరించి. భారతచరిత్ర స్థానీయునైతే ప్రారంభయ్యెననియు కాశ్వత బ్రటిషుపరిపాలనతో ముగియుననియు ప్రజలు భావించునట్లు విద్యార్థుల కండరకును బోధింపగ దగిరి. భారతీయులు బ్రటిషు శాకర్వన రాక్రముల ముందు నిలువజాలరనియు భారతీయులలో నైస్యముల నడుపగల నాయకులే లేరనియు తాము అనమర్చలమనియు భారతీయులు లెంచవలెను. అప్పుడు భారతీయులు తమదాస్యమును మహాపాదముగ స్వీకరించి తలయెత్తకుండ పడియుండురు. అందుకొరకై శివాజీ “దోపిడిగాడ”నియు “బందిపోటుల నాయకుడు”నియు నింద్యనల్లనలతో భారతచరిత్రముల నింపిరి. కాని అధునిక చరిత్రకారుల పరిశోధనలవలన, ఆసత్యములన్నియు వెల్లడియ్యెను. నిజముసంగతి బయలుబడెను. శివాజీప్రకృతి యొక్క మనోహర నిజచారిత్ర మీనాటికి మనకందగలిగెను. శివాజీచారిత్రము ప్రతిభారతీయునియందును స్వాతంత్ర్య తృప్తిను ప్రజ్వరిల్లజేయగలదు. శివాజీనామస్మరణమొనర్చి భారతీయులు మరియొకమారు తమదేశమున దాము స్వతంత్రులుగ నుండవలెను.

శివాజీ సంత ధైర్య సాహస పరాక్రమోపేతునిగనొనర్చి, స్వాతంత్ర్యతృప్తిను ప్రజ్వరిల్లజేసిన దాతని విరమాతయను జిజీభాయి. హిందూమాతలు, విద్యానిహితులయి, దుర్బలలయియు గావించబడు నిందారోపాల నీమేలితచారిత్రము పటాపంచలనొనర్చగలదు. దేశాభిమానమునందును, ఉన్నతవిజ్ఞానమునందును హిందూస్త్రీ లెప్పుడును వెనుకబడియుండలేదు. ప్రస్తుతకాలపు భారతీయస్త్రీలకు వీరమాల జిజీభాయి ఆదర్శమై వెలయుగాక. శహజీగూడ శివాజీగొన్నివిధములకు తగినతల్పి. అతడు బిజాపూరునవాబుల కొలువునందుండగ, శివాజీ బిజాపూరునవాబుతో యుద్ధమునకు ప్రారంభించెను. తండ్రిని హింసించిన పుత్రుడు లొంగుననిభావించి శహజీని నవాబు అనేకవిధముల హింసించెను. అవీరు డా హింసలనన్నిటిని సహించినాగాని తన బాధల తప్పించుకొనుటకుగాను, స్వాతంత్ర్య సన్నాహముల వదలవలసినదని పుత్రుని ఎన్నడును గోరియుండలేదు. పిదప శహజీ తనపుత్రునివద్దకు వచ్చినపుడు, అతనివలన తాననుభవించవలసినచ్చిన బాధలనువివరింపగా “అయిపచారములకు తనను శిక్షింపవలసినదని శివాజీగోరెను. అప్పుడాతనితల్పి” నీవంటి పుత్రురత్నమును గలిగియుండు పరమానందమునకు ఎక్కువ ఆనందము స్వర్ణమునందైనను గలగజాలదు”అని ప్రత్యుత్తరమొసగి పుత్రుని గాదాలింగనమొనర్చుకొనెను. భారతయువకుల తండ్రులకు శహజీని ఆదర్శమై స్వాతంత్ర్య భావముల ప్రేరేపించుగాక. ఆకాలపు బ్రాహ్మణులుగూడ, సమగ్రామములకుగ సాంఘిక సంఘటితాభిప్రాయములకతీతముగ వైకలేచి, శివాజీని త్పత్రియవల్లమున జేర్చి సామ్రాజ్యపట్టాభిషిక్తుకొనర్చిరి.

శివాజీ ఆదర్శమునకిప్పుడున్నంత ఆవశ్యకము మరియెప్పుడును లేదు. శ్రీ శివాజీ ఆత్మమాత్మకీరమున నిచ్చుటకువచ్చి

జూచుచున్నదనుట నిశ్చయము. భారతీయులు తిరిగి భారతమాతను దాస్యశృంఖలములనుండి విముక్తి గావించి స్వతంత్ర్యమును సాధించుటకు కృతనిశ్చయము లయ్యెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఎస్. ముత్తయ్య మొదలియూరుగారు

పిదప మాటలాడుచు “శివాజీ నామము” ఆచార్యోపాలయ సదా స్మరించునటు లొనర్చవలెనని నుడివిరి.

ఎ. శివరామమీననగారు శివాజీ నామమును స్మరించుచు, ప్రజలయందైకృతము నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నింపవలెననియు, వికృతలేనిది భారతదేశము భావకాలమునకెట్టి యున్నతదశనుండజాలదనియు నుడివిరి. శివాజీ ఒక విప్లవకారుడేగాదు. బిజాపూరు, డిల్లీ ప్రభుత్వముల శిథిలమొనర్చుటయేగాదు. అతడొనర్చినది. సంగ్రామములందుకంటె అతని సామ్రాజ్యనిర్మాణ ప్రతిభప్రతివారిని ఆశ్చర్యచకితుల నొనర్చగలదు. శివాజీ చారిత్రము నాదర్శముగనొని ప్రజలు తిరిగి స్వాతంత్ర్యసాధన కొర కేకపయ్యెదరు గాకయని ఆశించుచున్నాను.

బషీరు అహమ్మదు నయ్యదుగారు

చెన్నపురి కాసనసభయందు మహమ్మదీయ ప్రతినిధియగు బషీరు అహమ్మదు నయ్యదుగారు పిమ్మట ప్రసంగించుచు, శివాజీ నాచర్యముగనొని, భారతీయులు మత విభేదములను రాజకీయములందు కొరనీయక తామందరమును భారతీయులమను వికృతభావముతో ప్రవర్తించవలెనని హెచ్చరించిరి కొంతకాలమునకు పూర్వము శివాజీ చర్యలొరించి చాల అపోహము వ్యాపించియుండెడిది. కాని అతనిపై గావించబడిన ఆరోపణలయందు ఎట్టి యదార్థమును లేదని ఇప్పటికి బుజబయ్యెను. వెనుక నా నిందారోపణల గావించిన సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులే తమకృష్టల నిపుడు సవరించుకొనుట చాల సంతోషకరము. శివాజీ మహావీరుడు, రాజనీతిధురీణుడు వీరుడుగనుక డిల్లీ బిజాపూరుప్రభుత్వములతో పోరాడెను. అతడేదిధాంతముకొరకు, ఏయుద్దేశముతో పోరాడెనను విషయమును మనము గమనింపవలెను. అతడెవరితో పోరాడెనను విషయము ముఖ్యముగాదు. మనవిప్లవ స్వపరిపాలనకొరకు ఏదేనియ పరిపాలకులతో నెలల పోరాడుచున్న మో శివాజీగూడ ఆకాలపు విదేశీయ పరిపాలకులతో అటులనే తన దేశస్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడెను. తన దేశమున తాను స్వతంత్రుడగునందవలెనని అతని సకల్పము. ఈసకల్పముతో నాతడు మొగలులతో పోరాడవలసివచ్చెను. మొగలులతో పోరాడినందులకుగాను మన మీనాడు శివాజీజయమును జరుపుచున్నది. భారత స్వాతంత్ర్యముకొరకు పోరాడినందు గాతని యుత్సవము నీ దినమున జరపుచున్నాము.

మహమ్మదీయులుగూడ చేరవలెను

శివాజీ జయంతి ప్రధమదినోత్సవము “వికృతా” స్మరణకుపయోగింప నిశ్చయించుట చాలయుచితముగనున్నది. ఈ యుత్సవములగాంచి మహమ్మదీయు లనుమానించుచున్నారు. మహమ్మదీయు లీయమనములను వదలవలెను. భారతదేశమున హిందువులు మహమ్మదీయులు తాము వేరువేరిన తలచగనకాలము దాటిపోయినది. హిందువులైనను, మహమ్మదీయులైన

నను, భారతీయలందరూగూడ బ్రిటిషువారి బానిసలే. హిందూవులును, మహమ్మదీయులనుగూడ శివాజీ ఆదర్శమునుండి శేర్మణిగానవలసినవిషయము లనేకములుగలవు. ప్రస్తుత క్రిష్టస్థాతియందు, శివాజీ స్వాతంత్ర్యోద్యమరక్తిని ఆదర్శముగైకొని, భారతీయలందరూ నేకముగావలెను. శివాజీ మహమ్మదీయులకు శత్రుడుగాదు. ఢిల్లీ, బీజాపూరు ప్రభుత్వములు విదేశీయ ప్రభుత్వములగుటచే చానితో పోరాడెనుగాని మహమ్మదీయ ప్రభుత్వముగనుక వానిని నిర్మూలమొనర్చుటకు పోరాడలేదు. ఆంగ్లములుగాని, తుర్కములుగాని, మహమ్మదీయులేయైనను, వారు భారతదేశమునకువచ్చి పరిపాలించుట విదేశీయ పరిపాలనమే యగునుగాని భారత పరిపాలన గా జాలదు. భారత మహమ్మదీయులకు అది యేమాత్రమును లాభకరముగాదు. బ్రిటిషు పరిపాలన మెట్టివిదేశీయపరిపాలనయో అస్థనపరిపాలన గూడ అట్లులేయుండును. భారతమహమ్మదీయులు నిజముగ స్వపరిపాలన మందవలెననినయెడల, తమ హిందూసోదరులతో గలసి భారతస్వాతంత్ర్యమును నెలకొల్పవలెను.

బహీరు అహమ్మదు సయ్యదుగారు ముగించుచు మహమ్మదీయులు శివాజీ వ్యాయామమందిరమున అధికముగ చేరి శరీరదౌర్భాగ్యమును పెంపొందించు కొనవలసినదని హెచ్చరించిరి.

ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు తమిళమున ప్రసంగించుచు దేశమునందైకమత్యముయొక్క ఆవశ్యకతను వివరించిరి.

శ్రీమతి యామనీపూర్ణతిలకమ్మగారు

తెలుగున ప్రసంగించుచు శివాజీయొక్క మాతృభాషాభిమానమును వివరించి భారతీయులు ప్రథమమున తమమాతృభాషను గౌరవింపవలసినదని నుడివిరి. శ్రీశివాజీ ఛాతీశరీరము చాలకాలమునకుపూర్వమే గతించినను అతని భావశరీర మెప్పుడు ప్రతిభారతీయునియందు ను ప్రవేశించి స్వాతంత్ర్యోద్యమమున రక్తస్రావమునున్నది! ఆత్యంతశుభమునదిగాదుకనుక ఏమాత్రమును భయపడక ప్రతివారూను ఉత్సాహమున స్వాతంత్ర్యముగొరకు పాటుపడవలెను. ప్రతివారూను భారతదేశమును శివాజీ సహస్ర సంవత్సరముగ నొనర్చుటకు కృషిజేయవలెను. శ్రీ శివాజీయొక్క నిరవచూన ధైర్య సాహసములకును, పట్టుదలకును బ్రహ్మచర్య వ్రత సంపాదితముగ బ్రహ్మలేజన్మ కారణము. శివాజీగూడ మానవమాత్రుడే. కృషిజేసినయెడల శివాజీలగుట కష్టముగాదు. ప్రయత్నము చేసినయెడల శివాజీమే గాదు. పరమశివులగుడ గాగలము.

తిలకమ్మగారు ముగించుచు తాత్కాలికోదేశముతో ప్రారంభించి తరువాత విడచివేయరాదనియు చల్లారనటువంటి ఈ ఆశీర్వాదముతోడను పట్టుదలతోడను పనిజేయ వలెననియు హెచ్చరించిరి.

హృదీకేశ శర్మగారు తుదకు హిందీ భాషయందు మాటలాడిరి.

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షుడు సభను ముగించుచు ఉపన్యాసకులు శివాజీ జీవితముందు అనేక విషయములగురించి ప్రసంగించినయందు అందు ముఖ్యముగా రెండు విషయములనుమాత్ర ముదినమునప్రత్యేకము స్మరింపవలసియున్నదనియు నుడివిరి. భారతీయులందరూ ఒకటిగా భావింపకొనవలెనను విషయమందొకటి. భారతదేశము రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును సాధింపవలెనను విషయము నుడియొకటి. మనకెట్టి పరిపాలనము గావలెనో నిర్ణయించుకొను హక్కు మనకే యుండవలెను. ఈ హక్కును సార్థకపరచుటకు ఈ సభ ఏమైన తోడ్పడినయెడల శివాజీ జయంతి సంపూర్ణప్రద మైనదని భావింపవచ్చును. మన స్వాతంత్ర్యము నితరులొసగవలెనను స్వభావమును ప్రజలలోనుండి తొలగించుటకీ సభ తోడ్పడినయెడల నీజయంతి సఫలమైనదని భావింపవచ్చును. భారతస్వాతంత్ర్య స్తాపనకు శివాజీచక్రవర్తి 17 వ శతాబ్దమున ఎట్టి పద్ధతుల నవలంబించెనో అట్టి పద్ధతులనే మనము అవలంబింపవలెననిగాని ఆ పద్ధతులకాలమునగూడ సఫలము లగుననిగాని నేనుచెప్పను. దేశకాలావస్థలనుబట్టి ఇప్పటి కాలమున సఫలముగ పద్ధతులను మనకు మనమే నిశ్చయించుకొనవలెను. మన వ్యవహారములను మనమే స్వతంత్రముగ నిర్వహించుటకు మనకు హక్కుగలదు. పైరెండు విషయములను సఫల మొనర్చుటకు శ్రీ శివాజీ జయంతి చాలవరకు తోడ్పడునని నమ్ముచున్నాను.

పిదప శ్రీ చిత్రపతి శివాజీ మహారాజునకు జయజయ ధ్వనులు చెలరేగ సభ ముగిసెను.

హక్కుగారు, ఏప్రిలు 26:— బాగోవిషయసందర్భమున ఉదయమున వరి 11 గం. అరెస్టుచేసిరి. మొత్త మంతవకు అరెస్టుయినవారు 22రు. అందరూ జైలులపై విడుదలచేసిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

(ప్ర. ఫో. బి)

శివాజీ త్రైతాబవార్షికోత్సవము

మదరాసులో నిన్న (27 తేది) ప్రారంభమయ్యెను. జార్జిటన్ నుండి భజనతో జరిగిన ఊరేగింపు.

శివాజీ జయంతి:— శివాజీ వార్షికోత్సవ సంఘము వారి యాదరణక్రింద రేపటిసాయంకాలము 5-30 ఘంటలకు మైలుపూరులో సాంథోప్ చర్చియందుటి సమన్వితమున బహిరంగసభ జరుగును. వేమవరపు రామదాసు, ఆర్.ఆర్. భాష్యం అయ్యంగారు, రత్న సభాపతి ముదలియారగార్లు శివాజీ జీవితమునుగురించి యుపన్యసించెను.

శివాజీ జయంతి:— ఈ జయంత్యుత్సవ వారములో ఏప్రిలు 29 తేదీనిగాని మే 2 వ తేదీని గాని జార్జిటన్ లోని సినిమా మెజెస్టిక్ వారు “శివాజీ తప్పించుకొని పోవుట” యను కథను ప్రదర్శించెదరు. ఈ ప్రదర్శన వారము శివాజీ జయంతి కొర కివ్వబడును.

అల్లాగూని ప్రజలందరూ తమ తమ పట్టణములందు పల్లెలందు ఈ జయంత్యుత్సవమును జరుపుటకై పూనుకొనవలెను. వారము దినములు జరు ప జాల ని యోట్ల మేకల రి తేదీనాడైనను తప్పక జరుపవలెను. భజనము సంగసంక్రీర్తనలు శివాజీపటమును ఊరేగించుట జరుపవలెను. శివాజీ నొక హిందూవీరునిగా భావింక అఖిలభారతవీరుగ తలపాసి ప్రజలకు ఉపన్యాసముల ద్వారా బహిరంగసభలలో బోధించవలెను. ఈవిషయములో ఒకముఖ్యమైనసంగతి గమనించవలెను. పట్టణములోనున్న అని పిచ్చీలవారు రౌకెయస్పర్శల విడనాడి ఏకీభవించుటగా చేయవలెను.

సింగరాచారి హాలులో (తిరుంగుళిక్కణ్ణి) ఈనెల 30 తేదీ శనివారము సాయంత్రం 3-30 గంటలకు శ్రీరంభ జరుగును. భజన, సంగీతము, ఊరేగింపు జరుగును. మత్తులక్కణ్ణి గుగా రధ్యక్షత వహింతురు.

ఈనెల 29 తేదీ శుక్రవారం నుంగంబాకంలో నాగోజి గోక్తయూనియను హాలుందు సాయంకాలము 6 గంటలకు యన్. విశ్వనాథ అయ్యగారి అధ్యక్షతకు సభజరుగును. యన్. యస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు (తమిళ స్వరాజ్య పత్రికాసంపాదకులు) శివాజీ జీవితమునుగుర్చియుపన్యసించురు.

బొంబాయి, ఏప్రిలు 27:— ఆరబ్బీపందెపు నుర్రిమును కత్తితోపాడిచి గాయపరచినందులకు జిమాడనుబిను ఖాలజ్ గారికి నెలకొనవరకము విధించిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, ఏప్రిలు 27:— వదోహరీ బానారియను పండ్ల వర్తకుని హత్యగావించి మోటారుకారులో పారిపోయిన 4 రు రాంపూరి మహమ్మదీయులకై పోలీసునాగు కాగకుదున్నారు. ఆకారుడైనారు క్లీనరులు అరెస్టుచేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, ఏప్రిలు 27:— ఆక్స్ ఫోర్డు ఓటోలో శేడు జనీవా నెల్లె చున్నవారిలో అల్పనాంక ప్రభువున కపర్దాలా మహారాజిగార్లున్నారు (అ. ప్రె.)

రాజస్థానసంఘ కార్యదర్శివిడుదల

నియమిత కాలమునకుముందే విడుదలచేయుట అశ్రియ, ఏప్రిలు 28:— రాజస్థానసంఘ అధ్యక్షులు బి. యస్. పటేలుగారు జడ్జిని నిర్దోషియని చెప్పెను. ఉదయపుర కుమారరాజువా రేర్పరచిన కమిషనువారు 44 మాసముల శిక్షవిధించిరి. మే 10-వ తేదీన విడుదలచేయవలసినవారిని 15 దినములుముందే ప్రజలయందు అందోళన కలుగకుండుటకుగాను విడుదలచేసిరి. ఆయనను మీనారలోనికి రావలసినది. ఆయన జైలులలోవ్రాసిన 19 పుస్తకములను తిరిగి యిచ్చెనమనిచెప్పి పోలీసువారు తీసికొనిరి. ఏప్రిలుగారి ఆరోగ్యముచెడినది. ఇప్పుడు స్వస్థత నందుచున్నారు. త్వరలో జైలులలోనితన యనుభవముల తెలిపెనమనిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

శ్రీ నివాస శాస్త్రిగారి యుద్ధోగము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి), లండన్, ఏప్రిలు 27:— శాస్త్రిగారిని నియమించితిమని ఇండియా కార్యాలయమువారికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారింకను దెలుపలేదట. ఇంతలో పుగనే ముందుగనే శాస్త్రిగారిని నియమించిరన్న సంగతి సెయిలలో జయలుపడెనట, ఇండియాలో దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు దెలుపకముందుగానే.

పొగాకుపన్ను తగ్గించరు

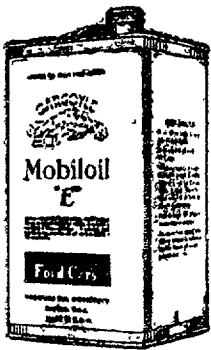
(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి), లండన్, ఏప్రిలు 27:— పార్లమెంటులో పొగాకు పన్నును తగ్గించవలెనని కార్మికులుదెచ్చిన సమరం వీగిపోయె పన్నునే విధించుటకు నిశ్చయించిరి.

పెద్దాపురము లిటరరీ క్లబ్ వారు

సంస్కృతభాషా పతనము ఈనెల 26 తేదీని క్లబ్ వారు సభచేసి యాదిగన తీర్మానములను చేసిరి.

“ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష రెండవభాగములో సంస్కృతభాషా పతనమున కనుబొమవలసినదిగా ఆంధ్రభాషా బోధనావిధాన పరిపాలక సంఘమువారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు చేసిన, సలహా యాదిగన రెండుకారణములపై చాలా యప్రయోజనకరము.

1. సంస్కృతభాషను కేవలము ఆంధ్రభాషాపతనము ముఖ్యముగా నవయుగభావ ప్రజలను కనుగొన్న మైన ఆంధ్రభాషాసాహిత్య పతనము కలిపించుట యడుగంటును.
2. రెండవభాగములోని ఆంధ్రభాషాపతనము కఠినతరమునకై విద్యార్థుల కభిమానవిద్యగా పరిమించుట తగ్గినకర్తవ్యమని విద్యార్థుల నాకర్షించుట తెచ్చుకొలును.

GARGOYLE
Mobiloil
Make the chart your guide

గార్గాయిల్
మోబిల్ చమురు
“ఇ”
ఫోర్డులకుగాను
(అభివృద్ధి చేయబడినది)

నూతన

తృప్తి

ఫోర్డు స్వంతదారులకు గలుగును

గడచిన కొన్ని మాసములనుండి ప్రపంచమునుండి అన్ని భాగములందును ఫోర్డు స్వంతదారులు వారికి ఇష్టమైన చమురు “మోబిల్ ఆయిల్” “ఇ” రకమునందు ఒక నూతనగుణమును కనుగొనియున్నారు.

ప్రత్యేకముగా వారికారులు మిక్కిలి సరళముగా నడుచునట్లును, మిక్కిలి సరళముగా బయలు దేరుచునట్లును, మిక్కిలి సరళముగా ఆగునట్లును, కనుగొనియున్నారు. చివుక్కునలాగుట పూర్తిగా అదృశ్యమైనది. “ఇ” రకము మోబిల్ చమురునందు గల గుణములందు గలిగిన ముఖ్య మార్పు వలననే “ఇ” అభివృద్ధులు గలిగినవి.

ఫోర్డుకారుయొక్క ట్రాన్సుమిషన్ బ్యాండు ఆపరేషన్ కు ఈ మార్పు నూతన సరళత్వమును గలిగించినది.

ఇచ్చట ఒక ముఖ్యవిషయముగలదు:—

అనేకసంవత్సరములనుండి ప్రశస్తమైన ఫోర్డు లూబ్రికేంటుని ప్రసిద్ధిచెందిన “మోబిల్ ఆయిల్” “ఇ” రకమునందుగల యితరగుణములను మార్చకయే ఈ అభివృద్ధి గలిగినది.

బాగ్యు ఘులుసువాయువుచేరక స్వేచ్ఛగానుండునట్టి సుగుణమునే ఫోర్డు స్వంతదారులు యీ అభివృద్ధి చేయబడిన చమురునందును కనుగొనియున్నారు. ఎక్కువగా ఉష్ణముగాక స్వేచ్ఛగానుండు సుగుణమునే దీనియందు వారు కనుగొనియున్నారు. మరియు ఎందును సరళముగాను, మిక్కిలి బాగుగాను పనిచేయుటను వారు కనుగొనియున్నారు.

ఎందును మరమ్మత్తు బిల్లునందు కూడ ఈ అసాధారణమైన స్వేచ్ఛను వారు కనుగొనియున్నారు. అనేకనెలలు గడచిపోయినవి. క్రొత్తచమురు శ్రేష్ఠత్వము ప్రతివోటను రుజువు పరచబడియున్నది.

ఇన్ని సుగుణములు ఒకటిగా కూడియుండునది ప్రస్తుతము మోబిల్ ఆయిల్ “ఇ” రకమునందు మాత్రమే నవి మేము నిజముగా నమ్ముచున్నాము.

అభివృద్ధి చేయబడిన “ఇ” రకము మోబిల్ ఆయిల్ మోటారు
పరికరములను విక్రయించుచున్న ప్రతియొక్కరినద్దను దొరకును.

Manufactured only by

Vacuum Oil Company

BOMBAY
CALCUTTA

COLOMBO
RANGOON

KARACHI.
MADRAS.

వృత్తాంతలేఖలు

నందూరు

(ఒక విలేఖరి)

ఖద్దరు

రెండు నెలలక్రిందట మాగ్రామమునందు యిదివరకు తీసి వేసిన ఖద్దరు సాపును కోపతలెటివ్ సొసైటీ క్రింద తెరచిరి. ఇంతవరకు 400 రూప్యముల నెలగల ఖద్దరును విక్రయించిరి. చాల ఉత్సాహముగ నున్నది. మా చుట్టుపట్ల గ్రామములలో కూడా ఖద్దరు ప్రచారముచేయుట కుద్దేశించుచున్నారు.

శ్రీరామనవమి

ఈ సంవత్సరము మాగ్రామమునందు శ్రీరామనవమి ఉత్సవములు చాలా బాగుగ జరిగినవి. ధర్మకర్తయైన అన్నం రాజు వేంకటచలంగారు శ్రీరామనవమికి దేవునియెదుట మేళము వాయించుటగాను భజంత్రీలకు 8 యెకరముల భూమిని వ్రాసి యిచ్చిరి. కరణం శివరావయ్యగారు 17 శెల్లు మాగాణిభూమి మాత్రము సీతాకళ్యాణము జరుగనట్లులంగ వ్రాసి యిచ్చిరి.

పుస్తక భాండగారము.

ఈ గ్రామమునందు ఘమారు 10 సంవత్సరముల క్రిందట శ్రీ శేతి హనుమంతరావుగారు బి. ఏ. టి. యల్. (పో) తస్సహాయచేత శ్రీ కోదండరామ పుస్తక భాండగారమును పేర స్థాపించబడినది. గ్రంథాలయము శిథిలావస్థలో పడిపోయినది కాని రెండుసంవత్సరములనుంచి యవసరుల కొంతమంది ఈ గ్రంథాలయమునకు నూతన జీవశక్తిని కలుగజేసిరి.

ఈ గ్రంథాలయముక్రింద నొక రాత్రిపాఠశాలను సి. ఆర్. దాసు స్వీకరణచిహ్నుముగ స్థాపించబడినది. ఆ పాఠశాలలో యిప్పుడు 10 మంది విద్యార్థులున్నారు యవసరులు ఈ సంవత్సరము, రాత్రిపాఠశాలకు, సత్రమునకు గ్రంథాలయమునకు భవన నిర్మాణవిషయములో చందాలు వసూలు చేసిరి. నికటి సంవత్సరము 116-0-0 వసూలుచేసిరి.

ఈ సంవత్సరములో మనరాసు నమాళ్లు రూ 150 సంబరారు రు 80, కావూరు రు 27, తెనాలి రు 18, గ్రామముల యిచ్చినది 400. ఈ సహాయుల స్థలమును, మిగత సహాయులతో యిటుకరాయిని కొన్నారు.

పంచాయతీ యూనియన్

మాతలాకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారైన బాగల్ల మూడి కుప్పస్వామిగారు ఈనెల 15 తారీఖున మాగ్రామములో పంచాయతీ యూనియన్ స్థాపించుటగాను వచ్చిరి. మాగ్రామములందరికి ఈ యూనియన్ బెట్టుట యిష్టములేదు, కాని కొంతమంది

స్వార్థి పక్షము అధికారవాంఛలవారి సహాయముతో కుప్పస్వామిగారు బలవంతముగా గ్రామపుమెవకలుగట్టిరి. మాయూరిగ్రామములకు బాగ్యుతివహించి యిష్టములేక, అక్కరలేదని చెప్పలేదు. కాని యాక్షుతోనున్న లోపమువలనను, ఏకాభిప్రాయముగల గ్రామములలో, చదువులేని కారమువలన. ఎన్నికలనభిదాభిప్రాయములుగలిగి కోర్ట్ బైక్కవచ్చుననిభయముచేతను, యిరువదికే పన్నుల భారమువలన క్రంగి కృశించుటవలన, యిరువది పన్నులనికమైన ప్రజలసీతి దుర్బలమగుననియు దలచి పంచాయతీ యూనియన్ ను అక్కరలేదని చెప్పిరి. కాని కుప్పస్వామిగారు గ్రామముల మొర అడవికోవనగ దలచి తొమ్మిది మంది స్వార్థి పక్షము, అధికారవాంఛనీయులను సభ్యులుగా నేర్పించి తమ పంతమును క్షేపించుకొనిరి. నామినేషన్ కాగితములు మీద యీ తొమ్మిది మంది సభ్యులలో వొకరి నొకరు నెకండు చేసికొని పంచాయతీ యూనియన్ గ్రామమును ధిక్కరించి సభ్యులైరి. ఈ విషయగ ప్రజలకు బలవంతముగ గట్టుబలన కుప్పస్వామిగారి యుద్దేశ్య మేమియో తెలియకండానున్నది.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

హిందూ దేశమునకు ముక్తి గలుదా?

ఏప్రిల్ 25:—ఈ హంశము మొన్నటి నెలమున పురపంచరమవద్ద పలువురు వక్తలచే నిర్వహించబడినది. ఆనందు

శ్రీరామకృష్ణ వి. రామస్వామి అయ్యరుగారు అగ్రాసనాధిపతిత్వమును వహించిరి. వక్రలలో కొంతమంది ముక్తికి ప్రస్తుతము కాగ్రము లేనియు కానవచ్చుచు లేదనియు, మరికొందరు తప్పక ముక్తి దిక్కులు కానవచ్చుచున్నవనియు వక్కాణించిరి. చెయ్యదితగతివారు ప్రస్తుతపు హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాట భావకంకను, హిందువులలోనే బాబ్రాహ్మి బ్రాహ్మణేతర పరాస్థ యింకొకనకంక అడ్డము వచ్చుచున్నవని పలికిరి. పెగా కాంక్షానువిధానమును నిరసావహించి శాసనసభలో అనలం బించినవారిలోనే వికవత్సము కుదురలేదని మాడ చెప్పిరి. ప్రతిభనుజూడు తన ఉదరవాషణార్థమే లోజంతయు గడుపు చుండేనే కాని శత్రువునుగించి గానిదైవము గురించి గాని జగ్గనిమిమ, చైవైనను చింతించుట లేదు గాన దేశమునకు ముక్తిదానము సంభూతము కాననగుట లేదని తెలిసిరి. ఇక శంకరపక్షమువారు పైన జెప్పబడిన కలహములు అంతగా గణించదగినవి కావనియు పూర్వ మొకానొకప్పుడు ఇంగ్లాండు దేశములో కాశ్యపునున్న ప్రోప్రియంటులకున్నా ఫూరర్వైర ము జరిగెననియు, ఈవైరములు దేశాభివృద్ధికి అడ్డుపడలే దనియు అందుచే హిందూదేశమున ప్రస్తుతము ఆనిరించిన కలహ ములు లెక్కను రావనిరి. చిట్టచివరకు అగ్రాసనాధిపతిమొదటి పక్షమువారిలోనే శత్రుత్వములు తగినంత కారణము కనబడు చున్నవని చెప్పిరిగాని ధియముచేంద నవసరము లేదనిరి. శ్రీ గాంధీమహాత్ముడు, పండితమాలియా, లాజపత్రాయ మొదలగు మహానీయు లెందరో దేశమునకై పాటుపడుచున్నార గాన మనదేశమునకు తప్పక ముక్తిగలుగునని ధైర్యము జెప్పిరి. ఈ దర్ప పురజనులలో చాల ప్రోత్సాహమును గలుగజేసినది. ఇట్టి వింకను పురమందెరమునద్ద జరుపబడిన, పురజనులకు లాభ కరముగా నుండునని వేరుగా చెప్ప నవసరము లేదు.

లిటరరీ అసోసియేషన్

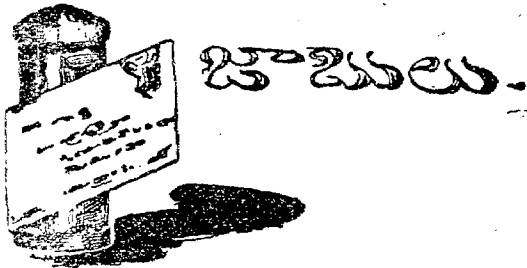
లైటరరీ అసోసియేషన్ సంబంధించిన లిటరరీ అసోసియేషన్ మొదటి వార్షికోత్సవము ఈమధ్య వాపలుజిజ్ఞాసరగు రామారావుగారి ఆధిపత్యమున జరుపబడినది. కాని ఆనాడు బాలురు బహుస్వల్పముగా హాజరైరి. పరీక్ష లైపోవుచేత మూల ప్రాసనాదు గ్రామమును విడిచి స్వగ్రామములకు బోయిరి. ఇతర బాలురు పరీక్షకై నడుపుకొనుచుండిరి. అందు చేతనే స్మిత్తు దొరగారున్న శ్రీయుత వేపి వరహావరసింహం గారున్న యిచ్చిన మహాపవనాగముల ఫలితమును లైటరరీ అసోసియేషన్ బాలురు పొందలేక పోయిరి.

ప్రాథమిక పాఠశాలలు—ప్రతికావశ్యకత

ప్రపంచవర్తమాన దినదినము మార్పులు నొందుచున్నవి. జాతులు, సంఘములు, జాన్మత్వమును ప్రకటించుటకై, ప్రయత్నములనుపునున్నవి. హిందూదేశమున్న విధముల హిందూ యుండితిరిగి తన పూర్వపు జాన్మత్వమును ప్రకాశింపజేయుటకై నాయత్త సదుచున్నది. ఇట్టితేజీ మాతృదేశాభివృద్ధికై, నుపాధ్యాయులు ప్రధాన సాధకులనియు, దేశభావిభాగ్యదయము నకు పునాది యుపాధ్యాయు లనియు, ప్రాజ్ఞులు నుడువుచు న్నారు. ఈపరిస్థితు లీధముగనుండ, తమదేశపరిస్థితులవ్యయో దేశచారిత్రమున, తమసానమేరితగనున్నదో, తాముచేయులన విధులెవ్వియో, తెలియనేరక మాపస్థ మందాకమునలె బాలురకు పుస్తకమందున్న విషయము బోధించుచు, జీవితములను గడపుచున్న నుపాధ్యాయు లెందరోగలరు. ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాయు లిట్టి మూడో యవస్థయందుండుటచేతనే, తాలూకా జిల్లాసభలు జరిగినపుడు, ఎక్కువసంఖ్య రాకపోవుటయు, కార్యక్రమమునకు తోడ్పడకుండుటయు, తటస్థించుచున్నది. దీనికంతకు మూలకారణము వీరలకు ప్రతికా పసము లేకపోవుటయే యని తేలుచున్నది. ఏదేశ భాషావారపత్రికయైనను, ఆ పాఠశాలయందుండు పాఠ్యాయుల, చందావేసికొని తెప్పించుటకు యత్నించినను, చారు తగుచు పాఠశాలలనుండి మారుచుండుటచే, ఈప్రయత్నము కొనసాగజేరకున్నది. అదియుగాక, కొద్ది జిత్తులుగా వీరలు ప్రతికలు తెప్పించుటయు పీలులేకయున్నది. కాన, నుపాధ్యాయులకు పకరించు, నొకప్రతికను సానిక సంఘములవారు ప్రతిపాఠశాలకు పంపుట అవసరమైయున్నది. పాఠ్యాధ్యక్షదేశములలో ప్రతియుపాధ్యాయుడును ప్రతికాపక నము తప్పక చేయుచుండునని తెలియుచున్నది.

కొన్ని సానిక సంఘములవారు ముఖ్యముగా బెజవాడ తాలూకాలోగలవారు ప్రతిపాఠశాలకు, నొక ప్రతికను పంపించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. తదితర సానిక సంఘములవారును ఈ విషయమునగమనించి, ప్రత్యేకమొక ప్రాథమిక విద్యా సంబంధమేగాక, తదితర ప్రపంచవర్తమాన విషయములును తెలుపు నొక దేశభాషాప్రతికను పంపు నిర్మాణు చేయవలసినదిగా, ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచు, ఉపాధ్యాయ సంఘములు రాష్ట్రీయ సంఘసభలు జరిపినపుడెల్ల నీతిర్యాసమును ప్రవేశ తెట్టుచు తగుప్రయత్నము వెంటనే సలుపుదనని నమ్ముచున్నామును.

చెందులూరు, తల్లాప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు.

హోమియోపతిక్స్ వైద్యమును కనిపెట్టిన శామ్యూలు హనిమానుగారి జన్మదినోత్సవము

కలకత్తానగరములో శ్రీ శామ్యూలు హనిమానుగారి జన్మదినోత్సవమును ఆక్రడ నున్న, వేలకొలది వైద్యు లందరునుకూడి, యీసంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 10 వ తేదీ ఆదివారమున మిక్కిలి యద్భుతముగ అతియత్సాహముతో జరిపిరి. ఆక్రడను (పసిదిజెందిన వైద్యులలో నొకరైన, డాక్టరు డబ్లియ. యూనె, ఎమ్. డి. గారు, ఈ సభను అధ్యక్షత వహించుచు చెప్పినసంగతులు—హనిమానుగారు, జర్మనీ దేశములో జన్మించి ఎల్లోపతిక్స్ (ఇంగ్లీషు) వైద్యవిద్యలో, ఎమ్. డి. పరీక్ష వియ్యన్నాపట్టణములో కృతార్థులయి జర్మనీదేశములోనే కొంతకాలము వైద్యముచేసి ప్రసిద్ధినిపొంది, పిమ్మట ఆవైద్యము శాస్త్రప్రపత్తిననుసరించి నడచుటలేని ఆవైద్యమును మాని వేసి స్వాభావికమయిన శాస్త్రప్రపత్తిన కనుగొందమని వారికాల మంతయు పరిశోధనలో గడపిరి. తుదకు, ఏమందు ఏనడము లను పుట్టించునో అమందు ఆమాదిరి నుణములనే నివారణ చేయును, అనగా “ఉష్ణం ఉష్ణే ఆరోగ్యం” అనేశాస్త్ర ప్రపత్తిన కనుగొనిరి. ఇంతేకాక ప్రతి స్థూలశరీరములోనున్నా శాశ్వతమయిన శక్తి నూత్నమయినది యొకటికలదనియు, రోగశక్తికూడ శాశ్వతమయినది, నూత్నమయినది యొకటికలదనియు, ఈ నూత్నశక్తిలపాదము పనిచేయుటకు మందుల మోతాదులు మాడ బహు నూత్నముగానే యుండవలె నని యూహించి, మందులను ఆలాగున తయారుచేసి పాడుటమన అద్భుతములయిన నుణములు వారి కగుపడెను. ఆరోగ్యముగా నున్న మనుష్యునకు ఏదయిన నొకమందు యిచ్చినపుడు, అది మూడురకములయిన దుర్గాములను పుట్టించుచున్నది. 1. నూలసంబంధము (Physical) లయినది, 2. మనోసంబంధము (Mental) లయినది, 3. నీతిసంబంధము (Moral) లయినది. కనుక రోగిలో, వైమాణిటిలో ఏమాదిరి దుర్గాములు బున్నప్పటికి ఈ హోమియోపతిక్స్ మందులు వాటిని నివారణచేయుగలుగుచున్నవి. వైవిషయములో మతబోధకులు, ఆశ్చర్యపడవలసిన పనిలేదు. మనో నీతిసంబంధములయిన దుర్గాములకుల రోగులలో, చాలారోగులకు సరియయినమందులు యివ్వనియెడల వారిరోగములు నివారణకావు. వైవిషయములలో నమృతము లేనిమనుష్యుడు, ఎల్లోపతిక్స్ వైద్యులు, ఎవరున్నా వైవిషయములు బాగుపడునని ప్రగల్భములు పలుకరిని వాదించవచ్చును. కాని హనిమానుగారు చెప్పిన సంగతియేమన, ప్రపంచములోనున్న గొప్పవస్తువులన్నియు, రోగము, రోగియొక్క నూలశరీరములోగాక, నూత్నశరీరములోనే యునికి, అని నిర్ధారించేసియున్నారనియు, గనుక రోగములు నివారణయగుటకు మూలకలతయూరీయున్నా, మోతాదులున్నా, నూలప్రపంచము (Physical plane) లోనంది, నూత్నప్రపంచము (Spirit plane) లోనికి మార్చినకాని, రోగనివారణకాదనియు, క్రైస్తవమతగ్రంథములు నూలనూత్నశరీర జబ్బులసంబంధమును తెలిపియున్నవనియు క్రైస్తవమతోద్ధారకుడు ఆయనవద్దవచ్చిన రోగులలో, “పో మరీయెష్టడున్నా పాపముచేయకుము” అని చెప్పి వారిరోగముల నివారణచేసిననియు చెప్పిరి. హనిమాను గారిశిష్యులు హనిమానుగారిలో, మీరు కనిపెట్టిన యేమందు ఏనడములనుపుట్టించునో అమందు ఆమాదిరినుణములనే నివారణ చేయును. (Law of Similars) అనే శాస్త్రప్రపత్తిననుసరించియే మేము రోగములను నివారణచేయుచున్నాము. గనుక యీమహత్తు (Glory) అంతయు, తమదేలని అన్నప్పుడు యీశాస్త్రప్రపత్తిన భగవంతునిది గనుక యీమహత్తంతయు భగవంతునిదేగాని, ఆయనిది ఎంతమాత్రమున్నూ కాదనిచెప్పుటకు ఎన్నడున్నా వినుగుజెందలేదు. ఈవైద్యపు మంచిచెడ్డలు, గవర్న మెంటువారికి తెలిసియేయున్నప్పటికి వారివలన రికగ్నైజకాబడనందుకు, అధ్యక్షులు మొదలగు గొప్పడాక్టర్లు, వారివిచారమును తెలియజేయుచున్నారు.

బుద్ధిరాజు శ్రీరాములు.

కళావంతుల సంస్కరణ గోడు

వివిధతాలూకా సంవేగడ్డగ్రామ కార్యకర్తలొనగు నేను కళావంతుల సంస్కరణ తీర్మానముల ననుసరించి సంఘములో సభ్యురాలుగాచేరితిని. 26 సంవత్సరమున జరుపబడిన సభ 10 వ ఏ తీర్మానప్రకారము ఆనరించవలెనని వుద్దేశపడి నా చెల్లెలు వివాహముచేయుటకు పట్టుదలతో వుండి నేను మేళములు మానితినిగాని నాతల్లిదండ్రులు నాతమ్ముడున్న కేవల తాలూకా కళావంతుల కార్యనిర్వాహక సభ్యుడున్న నా మామయగు అమ్మల శ్రీరాములు నన్ను అడ్డించి నాప్రయత్నముకు భంగముగలిగించి నన్ను చాపమోచి కట్టుకున్నట్లొ నా వంటనున్న కార్తీకడియములు మురుగులు పుడకలు తీసుకొని అదివరకు యింటిలోనున్న పెట్టె బద్దలుగొట్టి అందులోవున్న కంఠ గడియారపుగొలుసు గజ్జులపట్టెవతోడు నాను నాగరము పుంగరము ఘూమారు 1000 ఖరీదుగల వస్తువులు అపహరించి యొకవస్త్రప్రేమగా నన్నను జాలిపడక యింటినుండి వెళ్లగొట్టిరి. అప్పుడు నేను యింటికింద బాకీచేసిన 500 రూపాయలనుగాను డాక్టరు గుంటూరు సుబ్బారావుగారు ఆదివరకే సవరు శ్రీరాములయింటికి వచ్చియుండెను. వారుకూడ యిది తప్పకని వాదించగ వారి మనస్సుకుమాడా కష్టము గలంగజేసిరి. ఈకథయంతయు విని సర్కారుపురోహితులు చక్కపుచ్చు కొనుటకు సిద్ధమగుసరికి నాకు భాగముయిచ్చెదమని శ్రీరాములను పంచాయతీదారుగా బిచ్చుకున్నట్లు అట్టి నాతండ్రిచేత శ్రీరాములే యిప్పించినాడు. నాకు 6 ఏండ్ల పిల్లవాడుకలడు. వానిని నావద్దకురానివ్వక కనబడకుండాచేసిరి. నాదీనశ్రీమూచి తోడ్పడుటకు అగ్రామ స్వసంఘీకులు అప్పటి కావలెనను వారే ఇతరులన్న నో పూర్వార్చారపరాయణులు కావుప్రజలు నాపూర్వశ్రమమందు మేళములుచేసి మెడబుగొండతిని. అప్పటిమన నేను వెయ్యిరూపాయల నగలు అదివరకు ఋణముల పాలై పోవుచున్న ఋణములతీర్చి 3 యొకరములు మాగాని యిల్లుపాటిసలము నిలిపి త్రొకుటకుచెంబు తినుటకు అన్నము లేనిస్థితిలో సంతారముపైసికొని 12 సంవత్సరములు కార్యభారము వహించితిని. శ్రీరాములు నాచెల్లెల్లెలు వెంపుడుకుతీసుకొని పెండ్లిచేస్తాననిచెప్పెను. కన్నెరికము చేయించి నాకు. ఇప్పుడు నాచిన్న చెల్లెలు రజస్వలకానిదే నా పినత్తి మాతరు మనోస్మృతి అను సానికి కన్నెరికముచేయించవలసినదని సలహాయుచ్చుచున్నాడు. నేను అన్నములేక పుషవాసముచేయుచుంటిని. సానుల దొర్భాగ్యముగూర్చియు గ్రామములవెంబడి బోధించవలయునని నాయాశయము. సంస్కరణప్రకారము పుండెదమన్న అన్నములేకున్నది. మామూలు వృత్తిచేయుటకు యిష్టములేదు. సంస్కరణ పెద్ద లెప్పుటనుండిరో తెలియదు. దావాచేసి నాస్వార్థితపుత్రి పొందెదనన్న చేత దమ్మికిలేదు. దిక్కులేనిపక్షిగానున్న పుడు బాకీదార్లు బాధపెట్టుచున్నారు. అజలనగు నన్నురక్షించువారు తిరా? ఓ భరతమాతా? శ్రీమై నేనేల పుట్టవలె! వ్యక్తినిగు నాగతియేమి? ఓ దేశభక్తులారా? మె వెంటనే నాఆస్తిని నాపిల్లవానిని నాకు వప్పగింపజేయుదు. ఈలోపుగా నాఆస్తి పాడుచేసినచో సవరు శ్రీరాములే జవాబుదారిగాన ప్రతికద్యారా బహిరంగపరచుమంటిని. స్వసంఘ శ్రీలు యికనైనను పెండ్లిచేసుకొందురు గాక.

అమ్మల లక్ష్మీబాయి,
సంగగడ్డ.

D. G. GORE-BOMBAY 2.

ఆత్మరచేయవారికి, సబ్బులు చేయవారికి కావలసినట్టి అపకృతస్తువులు అనగా సారముగల వస్తువులు, సువాసనలు, రసవాదసంబంధమైన వస్తువులు, రంగులు, సారములు, యితర వస్తువులు, అగరువత్తులు, పొగాకునస్యము, వరబత్తులు, బొంబ వస్త్రము మొదలగువాటికి కావలసినవస్తువులు, సుప్రసిద్ధమైన హీకో ఆత్మరులు మొదలగునవి మావద్ద చాల సరసమైన ర ప్రకారము విక్రయించబడును. ధరల జాబితా యీనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు అంగభాషయందే వ్రాయవలెను. 8581

డి.జి.గోర్, 31, మంగల్ దాస్ రోడ్డు, బొంబాయి నెం.2

కామచిందు (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఇది పోగొట్టుకొనిన యావనమును 15 నిమిషములలో తిరిగియిచ్చును. గాన మీరు నవయావనమును ప్రపంచగుళిమును పొందగలరు. 24 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 1-0-0. కామచిందు ఫార్మసీ, 2/39 చెంగల్వరాయ మొదలిపిడి, తిరువళ్ళీ, మద్రాసు.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా గ్రామోద్యోగస్తుల సభ

1927 సం॥ ఏప్రిల్ 24 తేదీ ఆదివారమున నిడదవోలు లో మ. రా. రా. శ్రీ దండునారాయణరాజుగారి యాధి పత్యమున జరిగినది. ప్రస్తుతము మార్చి నెల గెజిటిలో ప్రచురము కాబడిన 1894 సం॥ నె 2య ఆర్డ్రునందలి సవరణగోదావరికష్టా జిల్లాలకు అన్వయించదనిన్ని తదితర జిల్లాలలో నిదవరకు తక్కువగా నుండిన జీతముల నభివృద్ధికొరకె యీ సే-లు యేర్పాటు కాబడినవని అందునుగురించి చర్చ అవసరంలేదని ప్రకటించి గారు మదివిరి. సభయందు యీ దిగువ వివరించిన తీర్మానములు యేకగ్రీవముగా తీర్మానింపబడినవి.

1. (ఎ) ది మార్చి 1927 సం॥ 14 తారీఖున మద్రాసు శాసన నిర్మాణసభలో గ్రామమునకు కరణములకు అసిస్టంటు కరణములకు నెలకు రూ 15లు చొప్పునను గ్రామనపుకరులకు నెలకు రూ 10 లు చొప్పునను డి 1.4-27 తేదీనుంచి (జీతములు) యివ్వవచ్చునని చేయబడిన తీర్మానము తృప్తిగా లేదనియు,

(బి) రైతువారీ గ్రామములను జమీందారీ గ్రామములకును గ్రామమునకు కరణములకు, అసిస్టంటు కరణములకు నెలకు రూ 30 లు మొదలు రూ 40 లు వరకును, గ్రామనపుకరులకు నెలకు రూ 15 లు చొప్పునను (జీతములు) ఇచ్చిచేయుట అవసరమనిన్ని,

(సి) గ్రామోద్యోగస్తుల జీతము వృద్ధిచేయు విషయము లో ప్రభుత్వమువారు వుపేక్షచేయక వెంటనే మోపుచేయించి అమలులోకి తీసుక రావలసినదనిన్ని

యీ సభవారు తీర్మానించుచు నున్నారు.

2. సర్కారుపనిమీద గ్రామోద్యోగస్తులను గ్రామమునకు 5 మైళ్ళ దూరమునకు మించి పిలవినప్పుడు రోజుకు రూ 0-12-0 లు చొప్పున భత్యమును మైలు 1కి రూ 0-2-0 చొప్పున మైలేజీ యున్న గ్రామనపుకర్లకు రోజు 1 కి రూ 0-6-0 లు చొప్పున భత్యమును యిప్పించవలసినది యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

3. నిలిత క్రిమినల్ కోర్టులకు గ్రామోద్యోగస్తులను సమచుచేసి పిలిచినప్పుడు రెండవతరగతి జేటాతీయులకు అర్హులని వుత్తర్యులు యిప్పించవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

4. గ్రామోద్యోగస్తులలో పరంపరాహక్కు కొందరికి మాత్రముంచి కొందరికి లేకపోవుటకంటే మునసబు, కరణం, అసిస్టంటు కరణం, మనీగారు, తలియార్లు, వెట్టియార్లు అను అందరికిని వంశపరంపరా హక్కుంచవలసినదని ఆర్డ్రు సవరించవలసినదని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

5. గ్రామ మాన్యులులో కరణము మునసబువద్ద గుమస్తాయనియు మునసబుకు సబార్డినేటు అనియు గ్రాసినవాక్యమును తీసివేయించవలసినదని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

6. గ్రామమేజిస్ట్రేటు క్రిమినలు కేసును విచారించుటలో పంచాయతీ కోర్టులకుగల అధికారమునే కలిగియుండునటు 1816 సం॥ 10, 11 రెగ్సు లేవన్న 1821 వ సం॥ 4 వ రిజల్యూషను 6 వ సెక్షను సవరణ చేయించవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

7. శాసనసభలోను లోక్ సత్ బోర్డులోను మునసబులతోపాటు గ్రామకరణములకూడ మెంబరులుగా నుండవచ్చునని సవరించవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

8. గ్రామోద్యోగియులకు వై ఉద్యోగస్తులు వ్రాయు తాఖీదులలో చాలా అగౌరవముగా వ్రాయుచున్నారగున అట్లు వ్రాయకుండునటుల వుత్తర్యులు యిప్పించవలసినదిగా గవర్న మెంటువారిని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

9. పారంపరీకులలోనుండు చెట్టయొక్క హానివృద్ధులకు గ్రామోద్యోగస్తులకు యెట్టిజవాబుదారీలేదని యెంచవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

10. గ్రామ సివిలు లెక్కను తనిఖీనిమిత్తం సివిలుయిలా కా వుద్యోగస్తులు పిలవినప్పుడు రెండవతరగతి జేటా యిప్పించవలసినదని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

11. గ్రామోద్యోగస్తులకు జరిమానా విధించు అధికారము తహసీల్దారులకు తగ్గించవలసినదని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

12. గ్రామోద్యోగస్తులు వై అధికారులకు తెలియపర్చుకొని దళాతు 7 రోజులు క్యాబుల్లీవు ప్రయోగ పర్చుకొనవచ్చునని వుత్తర్యులు యిప్పించవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

13. ఒకదఫా సర్వీ ట్రేయినింగు అయిన గ్రామకరణమును తిరిగి ట్రేయినింగుకు పంపకుండునటుల వుత్తర్యులు యిప్పించవలసినదని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

14. అసహాయోద్యమములో వుద్యోగములు వకలివేసినట్టిన్ని సర్కారువారు తగ్గించినట్టిన్ని గ్రామోద్యోగస్తులకు తిరిగి వుద్యోగములు యిప్పించవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

15. గ్రామోద్యోగస్తులకు కావలసినంత ప్రేషనరీ యిచ్చుటలేదు. కాబట్టి గ్రామమునకు అవసరమయినంత ప్రేషనరీ యిప్పించవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

16. ఈసంఘము 1890 సం॥ నె 21 య ఇంజీయర్ ఆర్డ్రుప్రకారం రిజిస్టరీచేయించుటకు రాజధానిసంఘముకు ఉపసంఘముగా చేర్చుటకు తీర్మానించుచు మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ సంఘ నిబంధనలకు యీ సంఘనిబంధనలను నడిపి అవసరమైన మార్పులుచేసి రిజిస్టరీచేయించుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గముకు అధికారమివ్వడమైనది

(సం) దండు నారాయణరాజు,

ప్రసిడెంటు.

తొలూకా వ్యాయామములు (తెనాల్లి)

వెనుక ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురింపబడినట్లు ఈ సంవత్సరమున కొన్ని అసందర్భములవల్ల నందివెలుగులో జరుగుటకు మాగు తెనాల్లిలో జరుప ఏర్పాటు జరుగుచున్నది. బోర్డు పాఠశాలలకు మేసెల సెలవుదినములకుచే జూన్ నెలలో జరుగ గలవు. కరపత్రములలో దరఖాస్తులు ఏప్రిల్ 28 వ తేదీకి కార్యదర్శికి చేరవలసినదియున్నది. దరఖాస్తులు మేసెల 5 వ తేదీలోగా కార్యదర్శికి పంపుటగా ఆహ్వానసంఘమువారు కాలవ్యవధియిచ్చియున్నారు ఆటలసమితి ప్రతిపాఠశాలకు భోజనాది సదుపాయములకొంద గ. 2-8-0లు ఇత్తురు పిలువబట్టి ఆ సమయమునకు ప్రతిపాఠశాలకు గు 20-0 లు గూడరావచ్చును. గు 10-0-0 లు ఇచ్చువారు ఆహ్వానసంఘసభ్యులగుదురు. ఇప్పటికి పేరుకలపూడి, చినపరిమి, పెదపూడి కూచిపూడి బోర్డుపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు ఆహ్వానసంఘముగా నేర్పడికరపత్రముల ప్రచురించిరి ఇక ముందు చేరవలసికొన్నవారు కరపత్రములలోని నిబంధనలకు అనుకూలురుగా నేయుండవలెను. గురుముగు 10-0 0 లు మేసెల 5 వ తేదీలోగా కార్యదర్శికి చేరవలెను అభిమానులు ఆహ్వానసంఘములో వెంటనే చేర ప్రార్థింతులు ఉపాధ్యాయులు మేసెల 5 వ తేదీలోగా దరఖాస్తులను పంప గోరెదను. విశేషములు కార్యదర్శికి వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.

అ. రామకోటి శాస్త్రి

కూచిపూడి

కార్యదర్శి.

ది కృష్ణా జూబు అందు కాటన్ మిల్సు కంపెనీ,

లిమిటెడ్ (ఏలూరు)

ది కృష్ణా జూబు అందు కాటన్ మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ (ఏలూరు) తొలూకా, జనరలు మీటింగు యీనెల 30వ తేదీ శనివారము, మధ్యాహ్నం రెండుంబులకు పిలువబడినది, గత రెండుపర్యాయములు, యేకగ్రీవముగా పేరు 1-కి గు 9 తొమ్మిదిరూపాయలు లాభము పంచిపెట్టవలసిన దని చేసిన జనరలు మీటింగు తీర్మానము త్రోసిపుచ్చి, యిప్పుడు, తిరిగి జనరలు మీటింగు ఆమోదమునిమిత్తము గు 1,35,967 ఒకలక్ష ముప్పయి అయిదువేలపై చిల్లరరూపాయలు నష్టముగల బ్యాంకు పీటుమాడ, పేరు హోల్డర్లకు, అసంతృప్తియు, ఆగ్రహమునకు గురియైనది. ఇందునుగరించి, ప్రతివోటు అనేక విదములుగ చెప్పుకొనుచున్నారు. రెండుదఫాలు సభ్యులకోరిక నెరవేర్చక లాభము పంచిపెట్టక పోవుటవల్ల, పేరుహోల్డర్లకు అగౌరవపరిచినట్లు ఎంచుచున్నారు. అట్లు అగౌరవపర్చుటకా తిరిగి మీటింగును పిలుచుట? లేక ఎవరికోరిక నెరవేర్చుటకు? లాభము పంచిపెట్టినతర్వాత మీటింగు పెట్టవలెగాని యీలోగా అవసరములేదు గాన, తిరిగి వాయిదా వేయవలసినదని గోల పెట్టుచున్నారు. అట్లు గానియెడల మీటింగుకు ఎవరము వెళ్లమనియు, ఆ బ్యాంకును పీటుకు సంబంధము లేదనియు, ఒకవేళ మీటింగే జరిగి యెవరయిన వెళ్లినను బ్యాంకును పీటు అంగీకరించక లాభము పంచేవరకు వాయిదా కోరవలసియు చెప్పుకొనుచున్నారు. ఏది యెట్టులయినను, గ్రంథములోనికి దిగనివ్వక వెక్రటరీలు బాగుగ ఆలోచించి, వెనుకతీర్మానము ఆవరణలో పెట్టి (లాభము పంచి) తర్వాత మీటింగు పెట్టుట శ్రేయస్కరము.

(ఒకవితేఖరి)

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT

BOMBAY & MADRAS.

శ్రీ కాళహస్తి

2118

కంఠిత మంత్రోత్తమ కప్పగొంతుల

చంద్రమూళేశ్వర శాస్త్రి వృష్టిపూర్తి

ప్రభవ సంవత్సర వైశాఖ శు ౧౩ స్వాతీ భానువారం 15-5-1927 జరుగను. వారి గ్రంథములన్నియు 7 సంపుటములుగా అచ్చు ప్రారంభించిరి ఆ 7 సంపుటముల నెల 20 రూపాయలు. చందాసము అడ్వాంసుగా పంపవలెను. ఒకేసారిగా పంపలేనివారు దరఖాస్తుతో 5 రూపాయలున్నా మిగత 15 రూపాయలు నెల 1-కి 8 రూపాయలు చొప్పునను 5 వాయిదాలుగాను చెల్లించవచ్చును. మనియార్డర్ల ఖర్చులు చందాదారులే భరించవలయును. మొదట రిజిస్టరు చెసుకొనే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు వారే భరించి 7 సంపుటములను పంపబడును. కొద్ది ప్రతులే అచ్చుకు ఆరంభించిరి గనుక చందాదారులు త్వరపడవలెను.

1 చాలాగ్రామ లక్షణదర్శనము.

2 సర్వముత సారావళి

3 శేషేశ్వర సంవాదము.

4 కలిమాహాత్మ్య సంగ్రహము.

5 హిమాలయ యాత్రాప్రదర్శి.

6 అప్పేశ్వర కరపూజాపథతి.

7 లక్ష్మీ సృసింహేశ్వర నిత్యపూజాపథతి.

దరఖాస్తులు ముఖ్యార్థులు నిర్దేశాలకు చిరునామా పంపిత మంత్రోత్తమ కప్పగొంతుల చంద్రమూళేశ్వర శాస్త్రి శ్రీ కాళహస్తి, చిత్రాచలజిల్లా అని పంపవలెను.

వృద్ధులారా

1 లోలోన ఏల చహించెదరు? మీకు మరిల పూర్తియైన బలము, మదము, కావలెనన్న నా “వృద్ధ బాంధవు” ని నేవేంపుడు.

2. ఈ నా “వృద్ధ బాంధవుడు” ఇంగ్లీషుమందువలె ఒక్కసారి తళుక్కుమని మరునాటికి మాయమగునదికాదు. దీనిబలము 100 సం॥ వరకు యుండును.

3. ఇది హిందూ దేశమున జనించిన సిద్ధులనల అనుగ్రహింపబడినది.

4. ముసలివారికి ఏవైన దుఃఖమును మందుపట్టని చెప్పి తలదామకొనును. ఈ “వృద్ధ బాంధవు” చట్టి విరికిపంద గాదు.

5. “యత్ జరా, వ్యాధి, నాశాయ, తద్రసాయనం” అని ఎరుంగుదురు. ఇది అట్టిది.

6 యీమందు అన్నితత్వములవారికి చక్కగా పనిచేయును.

7. (0-6-0) ఆరు అణాల తపాబిళ్లలు పంపన వారములోగా, 5 రోజులకు ముందు సాంపిలు పంపుదును. 41 రోజుకు ముందు ప్రస్తుతము గు 15 లు మాత్రమే.

8. వలయువారు రిస్టలుకార్డు వ్రాసిన జాబును, తపాలబిళ్లలుపంపిన మచ్చుమందును బడయగలరు.

చిరువోలు రామచంద్రరావు,

అపూర్వచికిత్సాపరిశోధకుడు, కవుతరం, కృష్ణాజిల్లా.

ఆతిసుందరమైనది మెకానికల్ శ్రేష్ఠత్వము

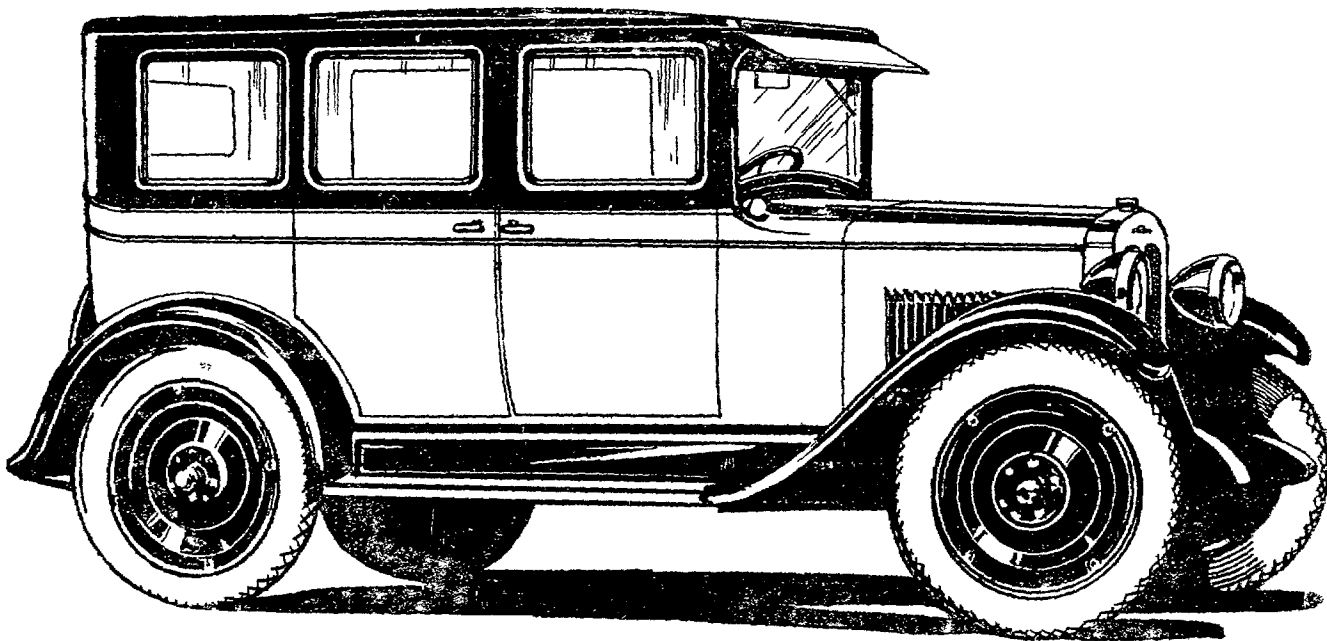
నూతన

for Economical Transportation

చివ్రొలెట్టును అలంకరించుచున్నది.

ది వ్యూమెన ఎంజినుగల ఛాసిస్

ధరలు

5	గురు ప్రయాణీకులకు తగిన	సీడాన్	రూ	3350
5	"	" టూరింగు	"	2550
$\frac{1}{2}$	టన్	ఛాసిస్	"	1800
1	"	"	"	2200

క్రొత్త రకములు ప్రస్తుతము సిద్ధముగా నున్నవి.

సింపున్ అండు కోలిమిటేడ్

మదరాసు

తక్కువ ధరకు శ్రేష్ఠమైనది పొరకును.

డెడకమండలం.